

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ

(I-II)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α. Ε.

42 - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - 42

1938

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ
Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

1938 4PO

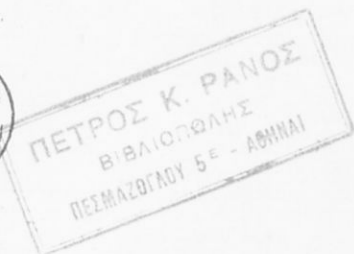
ΗΡΟΔΟΤΟΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ

(I-II)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗΝ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α. Ε.
42 - ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - 42
1938

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

K. Koz...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν βιβλίο

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Ἡροδότου.

Ὁ Ἡρόδοτος, υἱὸς τοῦ Λύξου καὶ τῆς Δρουῦς, ἐγεννήθη περὶ τὸ 484 π.Χ. ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῶ τῆς Καρίας, Λωρικῇ ἀποικίᾳ. Κατήγετο ἐξ ἐπιφανοῦς καὶ εὐπόρου οἰκογενείας.

Ὁ Ἡρόδοτος ἔτυχε λίαν ἐπιμεμελημένης παιδείσεως. Ἐχων ὡς διδάσκαλον τὸν θεῖόν του ποιητὴν Πανύασιν ἐδιδάχθη τὸν Ὅμηρον καὶ ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἱστοριογράφων, τῶν καλουμένων **λογογράφων**, οἵτινες συνέγραφον γεωγραφικὰς περιηγήσεις ἢ ἱστορίας πόλεων ἢ γενῶν κατὰ τοὺς μύθους καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ φροντίζουσιν νὰ χωρίζουσιν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ ψεύδους τῶν μύθων.

Ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῶ τύραννος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ὁ Λύγδαμις, ἕγγονος τῆς βασιλίσης Ἀρτεμισίας, ἣτις ἐξεστράτευσε μετὰ τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ μετέσχε τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. Κατὰ τοῦ τυράννου τούτου ἐγένετο στάσις, τῆς ὁποίας μετέσχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος· ἀλλ' ἡ στάσις ἀπέτυχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν νῆσον Σάμον. Βραδύτερον, πιθανῶς τῷ 454, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν κατώρθωσε μὲν νὰ ἐκδιώξῃ τὸν τύραννον Λύγδαμιν, ἀλλ', ἐπειδὴ ἐξεργάγησαν νέαι στάσεις, ἐγκατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του.

Ποῦ μετὰ τὴν ἀποδημίαν του ἀπῆλθεν ὁ Ἡρόδοτος δὲν γνωρίζομεν· εὐρίσκομεν ὅμως αὐτὸν τῷ 445 ἐν Ἀθήναις, ὅπου συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν.

Ὅτε δὲ τῷ 444 οἱ Ἀθηναῖοι ἔκτισαν ἐπὶ τῆς Κάτω Ἰταλίας τὴν πόλιν Θουρίου, μετέβη καὶ ὁ Ἡρόδοτος εἰς αὐτὴν καὶ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ καὶ ἐγένετο ἡ πόλις αὕτη δευτέρα πατρίς του· διὰ τοῦτο καὶ Θούριος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκαλεῖτο.

Ὁ Ἡρόδοτος ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἱστοριῶν τῶν λογογράφων ἠσθάνθη τοσοῦτον ἐνθουσιασμόν, ὥστε ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν τῶν πολέμων, τοὺς ὁποίους διεξήγαγον οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν Περσῶν. Θέλων δὲ νὰ γνωρίσῃ ἐξ ἰδίας αὐτοψίας τὰ πράγματα ἐπεχείρησε μακροτάτας περιηγήσεις εἰς διαφόρους μεμακρυσμένας χώρας, ἅν καὶ ἡ συγκοινωνία τότε ἦτο ἀτελεστάτη, ἡ δὲ ἀσφάλεια διὰ τοὺς ταξιδεύοντας λίαν ἀμφίβολος· οὕτως ἐπεσκέφθη ὄχι μόνον τὰ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατοικούμενα Δυτικὰ καὶ Βόρεια παράλια τῆς Μ. Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ τὴν Αἴγυπτον μέχρις Ἐλεφαντίνης, τὴν Λιβύην μέχρι τῶν περικώρων τῆς Κυρήνης, τὴν Φοινίκην, τὴν Βαβυλωνίαν, τὴν Περσίαν, τὰς ἐν τῷ Κιμμερίῳ Βοσπόρῳ ἑλληνικὰς πόλεις, τὴν Σκυθίαν, τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ τὴν Κάτω Ἰταλίαν.

Ποῦ καὶ πότε ἀπέθανεν ὁ Ἡρόδοτος εἶναι ἄγνωστον· κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπέθανε τῷ 424 ἐν Θουρίοις.

2. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἡροδότου.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἡροδότου, ἣτις ἐπόρισεν εἰς αὐτὸν τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ πατρὸς τῆς ἱστορίας, διηρῆθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς ἑννέα βιβλία φέροντα τὰ ὀνόματα τῶν ἑννέα Μουσῶν· περιλαμβάνει δὲ δύο μεγάλα τμήματα. Τὸ πρῶτον (βιβλ. 1-4) περιέχει τὴν ἱστορίαν τῶν Λυδῶν, τῶν Περσῶν, τῶν Ἀσσυρίων, τῶν Βαβυλωνίων, τῶν Αἰγυπτίων, τῶν Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Σκυθῶν μετὰ περιέργων διηγήσεων περὶ τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῶν λαῶν τούτων καὶ τῶν θαυμασίων φαινομένων ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τμήματι (βιβλ. 5-9) ἐκτίθενται οἱ ἡρωϊκοὶ καὶ ἔνδοξοι ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Περσῶν.

Ὁ Ἡρόδοτος, ἅν καὶ Δωριεύς, ἔγραψε τὴν ἱστορίαν του ἐν Ἰωνικῇ διαλέκτῳ καὶ ὄχι ἐν Δωρικῇ· ἠναγκάσθη δὲ εἰς τοῦτο, διότι οἱ πρὸ αὐτοῦ λογογράφοι, πάντες σχεδὸν Ἴωνες, εἶχον μεταχειρισθῆ τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον ὡς γλῶσσαν τῶν συγγραφῶν των.

3. Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικά τῆς Ἡροδοτείου διαλέκτου.

Α'. Φωνήεντα.

Ἀνταλλαγὴ φωνηέντων.

α') Παρ' Ἡροδότῳ ὑπάρχει ἡ ἀντι τῶν παρ' Ἀττικοῖς α καὶ ᾱ καὶ ἀντιστρόφως: *χώρη, θυσίη, θεήσομαι, ἡήρ, πρήσσω, Θρηῆξ, τριηκόσιοι, πέρην, νηός, νηῦς, νηυσί.*—*πρόρη, ἀληθείη.*—*μεσαμβρήη.*— α ἀντι ο ὑπάρχει ἐν τοῖς ἀρρωδία, ἀρρωδέω.

β') ε ἀντι α καὶ ει καὶ ἀντιστρόφως: *τέσσερες.*—*πλέων, κρέσσων, μέζων, ἔργω, ἐδέχθην, δεδέχθαι* (τοῦ ῥ. δείκνυμι), *ἔωθα*, (εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς υς ἐπιθέτων) *θήλεα, ταχέα.*—*τράπω, τάμνω.*—*κεινός, ξεῖνος, στεινός, εἰρωτάω, εἴνεκεν.*

γ') ω ἀντι αυ, ου, οη: *τρῶμα, θῶμα, θωμάζω.*—*ῶν, γῶν* (=οῦν, γοῦν).—*ογδώκοντα, βωθέω.*—*ωυ ἀντι αυ: ἐμευτοῦ, σεωντοῦ, ἔωυτοῦ.*

δ') ου ἀντι ο: *μῦνος* (=μόνος), *νοῦσος, οὔρος* (=ὄρος), *οὔνομα, οὔνομάζω.*

Συναίρεσις.

Ἡ συναίρεσις παραλείπεται συχνάκις παρ' Ἡροδότῳ καὶ ἐν τῇ κλίσει καὶ ἐν τῇ ῥίξει: *πλόος, χρύσεος, βασιλεί, βασιλέες, εἶδεα, μέρεα, ῥέεθρον.*—*μενέομεν, ἀποβαλέεις, φαίνεαι, πείθεο, φανέωσι, ποιέω, ποιέεις, ποίεε.*—*ἔαρ, διστός, δηϊόω, ῥηλίδιος, βασιληίη, ἀνθρωπήιος, οἰκηίη, ἀνδρήιος, ἀεθλος* κτλ.

Χασμωδία, ἔκθλιψις, κρᾶσις.

Ἡ χασμωδία εἶναι συνηθεστάτη· ὅθεν 1) ἔλλειπει

α') τὸ εὐφωνικὸν ν.

β') τὸ σ ἐν τοῖς *ἄχρι, μέχρι, οὔτω*· 2) τὸ οὐ εὐρίζεται πρὸ φωνήεντος καὶ ἄνευ τοῦ κ.

Ἡ δ' ἔκθλιψις καὶ ἡ κρᾶσις εἶναι σπανία παρ' Ἡροδότῳ· ἰδιάζουσα παρ' αὐτῷ εἶναι ἡ κρᾶσις τοῦ ο-α εἰς ω: *ὠνήρ, ωθός, τωτό.*

B'. Σύμφωνα.

α) Ἐντὶ π ὑπάρχει κ εἰς ὅλα τὰ ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα καὶ ἐπιρρ. τὰ σχηματιζόμενα ἐκ θέματος πο:

κοῖτος, ὀκοῖτος, κόσοι, κότερος, κῆ, κότε, κοῦ, ὄκως κτλ.—ἀλλὰ ὀποδαπός.

β') Ἐντὶ χ ὑπάρχει κ: δέκομαι, οὐκί.

γ') Ἐντὶ σ » δ: ὀδμή, ἴδμεν.

δ') Ἐντὶ θ » τ ἐν τῷ αὐτίς.

ε') Μετάθεσις τοῦ δασέος γίνεται ἐν τοῖς:

ἐνθεῦτεν (=ἐντεῦθεν), ἐνθαῦθα (=ἐνταῦθα), κιοῶν (=χιτών).

στ') Τὰ ψιλὰ πρὸ δασυνομένου φωνήεντος δὲν τρέπονται εἰς δασέα οὔτε ἐν τῷ μέσῳ οὔτε ἐν τέλει λέξεως: ἐπεξῆς, αὐτημερόν, ἀπικνέομαι, ἀπῆκε, μετήμι.—ἀπ' οὔ, μετ' οὔ, οὐκ ἔτερος.

Ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς ἐλλεῖπει καὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι.

Γ'. Κλίσεις.

Πρώτη κλίσις.

α') Ἡ ἐνικὴ γενκ. τῶν εἰς—ης λήγει εἰς—εω, τῶν εἰς—ης εἰς—εω: Πέρσης, γενκ. Πέρσεω, πολιήτης—πολιήτεω.—βορέης, γενκ. βορέω, Ἐρμέης—Ἐρμέω.

β') Ἡ ἐνκ. αἰτκ. πολλῶν κυρίων ὀνομάτων εἰς—ης λήγει ἄλλοτε μὲν εἰς—ην: Ξέρξην, Δεωνίδην, ἄλλοτε δὲ εἰς—εα: Ξέρξεα, Δεωνίδεα.

γ') Ἡ γενκ. πληθ. τῶν πρωτοκλίτων οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων λήγει εἰς—εων: ἐγγυητέων, γνωμέων, πολιητέων—λοιπέων, πολλέων—αὐτέων—ξουσέων.

δ') Ἡ δοτκ. πληθ. λήγει εἰς—ησι (ῆσι): γνώμησι, θυσίησι, λοιπῆσι, αὐτιῆσι.

Δευτέρα κλίσις.

Ἡ δοτκ. πληθ. εἰς—οῖσι (οῖσι): λόγοισι, θεοῖσι.

Τρίτη κλίσις.

α') Τὰ κύρια ὀνόματα εἰς—*κλέης* κλίνονται οὕτω :

Ἑρακλέης, —*κλέος*, *κλέι*, —*κλέα*, —*κλεες*

β') Τὰ εἰς —*ις* λήγοντα ὀνόματα κλίνονται οὕτω :

πόλις, *πόλιος*, *πόλι*, *πόλιν*

πόλιες, *πολίων*, *πόλισι*, *πόλις* ἢ *πόλιας*.

γ') Τὰ οὐσιαστικά εἰς —*εὺς* κλίνονται οὕτω : *βασιλεύς*, *βασιλέος*, *βασιλεί*, *βασιλέα*, *βασιλεῦ*. — *έες*, — *έων*, — *εῦσι*, — *έας*.

δ') Τὸ *κέρας* κλίνεται οὕτω : *κέρας*, *κέρεος*, *κέρεϊ*, *κέρεα*, *κερέων*.

ε') Τὸ *νηῦς* (= ἄττ. *ναῦς*) κλίνεται οὕτω : *νηῦς*, *νεός*, *νηί*, *νέα*—*νέες*, *νεῶν*, *νηυσί*, *νέας*.

Ἐπίθετα, Παραθετικά, Ἀριθμητικά.

α') Ἀντὶ τοῦ *πολὺς* ὑπάρχει πολλακίς *πολλός*· τὸ δὲ οὐδέτερον εἶναι *πολλὸν* καὶ *πολύ*.

β') Ἐπίθετα εἰς—*εος* καὶ—*ηιος* (= ἄττ. *εῖος*) διατηροῦν ἐν τοῖς παραθετικοῖς τὸ *ο* καὶ προηγουμένης βραχείας συλλαβῆς : *ἐπιτηδεότερος*, —*ότατος* (διότι=ἄττ. *ἐπιτηδειότατος*), *ἀνδρηγιότερος*, *οἰκηγιότερος* (διότι τὸ *ηι* θεωρητέον ὡς δίφθογγος).

γ') Τοῦ *ταχύς* συγκρ. *ταχύτερος* καὶ *θάσσων* ὑπερθ. *τάχιστος*.

δ') Τὸ *πολλός* ἐν τῇ ὀνομ. τοῦ συγκριτ. ἔχει *πλέων*, *πλέον* καὶ *πλεῦν*, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πτώσεσι : *πλέονι*, *πλέονα* (*πλέω*), *πλεόνων*, *πλέοσι*, ἀλλὰ καί : *πλεῦνος*, *πλεῦνα*, *πλεῦνες*, *πλεύνων*, *πλεῦνας*.

ε') Τὸ ἀριθμ. *δύο* ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄκλιτον, ἄλλοτε δὲ κλίνεται : *δύο*, *δυῶν*, *δυοῖσι*, *δύο*.

Ἀντὶ τοῦ δώδεκα λέγει ὁ Ἑρ. *δυνώδεκα*, ἀντὶ τοῦ τέσσαρες, *τέσσερες*, ὡσαύτως *τεσσερεσκαίδεκα*.

Ἀντωνυμίαι.

α') Ἀντὶ τῆς γενκ. ἐμοῦ, σοῦ ἀπαντοῦν οἱ τύποι *ἐμέο* ἢ *ἐμεῦ*, *σέο* ἢ *σεῦ*.

Ἡ δοτκ. τῆς προσωπικῆς ἀντων. τοῦ β' προσ. ἀπαντᾷ σοὶ ὀρθοτονομένη καὶ τοῖ ἐγκλιτικῇ. Ἡ αἰτ. τοῦ γ' προσ. ἀπαντᾷ μιν (ἐγκλιτικῇ) ἀντὶ αὐτόν, αὐτήν καὶ ἑαυτόν, ἑαυτήν, ἢ δὲ δοτκ. πληθ. σφίσι ἀντὶ ἑαυτοῖς, ἑαυταῖς, καὶ σφι (ἐγκλιτ.) ἀντὶ αὐτοῖς, αὐταῖς. Ἐκτός τούτου ὁ Ἡρ. ἔχει καὶ οὐδ. πληθ. σφέα=αὐτά.

β') Ἡ ὄδε ἐν τῇ δοτκ. πληθ. ἔχει τοισίδε καὶ τησίδε.

γ') Τῶν ἀναφορικῶν ἀντων. σχηματίζονται, πλὴν τῶν ὀνομαστικῶν ὄ, ἦ, οἴ, αἴ, ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι τύποι ἀπὸ τ ἀρχόμενοι: τοῦ, τῆς, τῶν, τά.

Μετὰ τὰς προθέσεις ὅμως ἐκθλιβομένης κεῖνται οἱ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενοι τύποι: ἀντ' ὧν, ἀπ' οὔ, μετ' ἧς κτλ.

Ὡσαύτως ἐν χρονικαῖς ἐκφράσεσιν οὐδέποτε ἀπαντοῦν οἱ ἀπὸ τ ἀρχόμενοι τύποι: ἐν ᾧ, ἐξ οὔ, ἐς ὄ, ἕως οὔ.

δ') Ἡ ὄστις σχηματίζει τοὺς ἐξῆς τύπους, ἐν τῇ γενκ. τοῦ ἐνικοῦ ὄτευ, ἐν τῇ δοτκ. ὄτεω· ἐν τῇ πληθυντ. γενκ. ὄτεων, δοτκ. ὄτέοισι· οὐδ. πληθ. ἄσσα.

ε') Ἡ ἐρωτηματικῇ ἀντων. τίς ἔχει γενκ. τεῦ, δοτκ. τέφ καὶ τίνι· πληθ. τέων, δοτκ. τέοισι· τοὺς αὐτοὺς τύπους (ἀλλ' ἐγκλιτικούς) ἔχει καὶ ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία.

Δ'. Ῥήματα.

Αὔξεις.

α') Οἱ παρατατικοὶ εἰς—σκον καὶ—σκόμην τῶν θαμιστικῶν ῥημάτων δὲν λαμβάνουν αὔξησιν οὔτε συλλαβικὴν οὔτε χρονικὴν: ἄγεσκον, ποιέεσκον, ὀδυρέσκετο· καὶ ἐν τῷ ὑπερσυντλ. ἔλλείπει πολλάκις ἡ συλλαβικὴ αὔξησις: δέδοκτο, καταλέλειπτο.

Τὰ ῥήμ. βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω ἔχουν ε.

β') Ἡ χρονικὴ αὔησις παρὰ τισι ῥήμασιν ἔλλείπει πάντοτε, ὡς ἀγινέω, ἀμείδομαι κ.ἄλ., ἰδίως παρὰ πᾶσι τοῖς ἀπὸ αἰ, αυ, εἰ, ευ καὶ οἰ ἀρχομένοις ῥήμασι.

γ') Ὁ παρατατικὸς τοῦ ὄρέω (=ὄραω) ἀπαντᾷ ὄρων.

Καταλήξεις.

α') Μένουν ἀσυναίρετοι αἱ καταλήξεις-αο, -εαι, -εο (ἢ τελευταία συναιρεῖται μόνον εἰς ευ): ἐργάσαο, οἴχεαι, ἐγένεο.

᾽Ωσαύτως ἡ -εω ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τοῦ παθ. ἀορίστου (*αἰρεθέω, αἰρεθέωμεν*) καὶ τοῦ ἀορ. β' ἐνεργητ. (*θέω, θέωμεν* κτλ.) ὁμοίως ἡ -εω καὶ -εομεν ἐν τῷ μέλλοντι τῶν ὑγρολήκτων ῥημάτων (*σημανέω, σημανέομεν*).

β') Ὁ ἐνεργητ. ὑπερσυντ. ἔχει τὰς καταλήξεις *εα, εας, εε, εατε*: *ἐώθεα, ἐώθεας, ἐώθηε, ἐωθέατε*.

γ') Ἐντὶ τῶν καταλήξεων -νται καὶ -ντο ἀπαντοῦν -ται καὶ -ατο 1) ἐν τῷ παθ. παρακμ. καὶ ὑπερσυντ. (*ἀπίκατο* = ἀφιγμένοι ἦσαν, *ἐτετάχατο, τετύφαται, ἐσκενάδαται, δεδέχεται*)· 2) ἐν τῇ ὀριστικῇ τοῦ παθ. ἐνεσιῶτος καὶ παρακτ. τῶν εἰς -μι ῥημάτων (*τιθέαται, ἰστέαται, δυνέαται, ἐδεικνύατο, ἐκέατο*)· 3) ἐν τῇ εὐκτικῇ (*γενοίατο, ἀγοίατο, τισαίατο*).

Συνηρημένα.

α') Τὰ εἰς -εω μένουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσυναίρετα: *καλέω, καλέεις, καλέης, καλέοιμι, κάλεε, καλέειν* κτλ. Ἄλλὰ καὶ *δεῖ, δεῖν*, παρακτ. ὅμως *ἔδεε*.

Πολλάκις τὸ -εο συναίρεται εἰς *ευ*: *ποιεῦσι, ποιεύμενος, ἐποιεῦντο*.

Ἡ κατάληξις τῆς προστακτικῆς -εσο βραχύνεται εἰς *εο*: *ἡγέο, λυπέο, ποιέο* καὶ ἡ -εσαι εἰς *εαι*: *φοβέαι*.

β') τὰ εἰς -αω συναίρουσιν ὡς ἐν τῇ Ἄτικῇ διαλέκτῳ εἰς τινὰ ὅμως ῥήματα εἰς -αω τὸ *α* πρὸ ἐπομένου *ο* ἔξασθενεῖται εἰς *ε*: *ὄρέω, φοιτέω, εἰρωτέω, ὄρέομεν, ὄρεον* κτλ. Εἰς τὸ *χράομαι* τὸ -αω πανταχοῦ γίνεται *εω* (*χρέωνται, χρεώμενος*), τὸ δὲ *αε, αη* τοῦναντίον εἰς *ᾱ* (*χραῖται, κραῖσθαι*). Ἄλλὰ *χρεδν* ἀντὶ *χρεών*.

γ') Καὶ τὰ εἰς -οω συναίρουσιν ὡς ἐν τῇ Ἄτικῇ, διαφέρουσιν μόνον ὅτι ἀντὶ τοῦ -ου ἔχουσιν καὶ -ευ (*ἐδικαλευ, ἀξιεύμεν, ἀξιεύσι*).

Ῥήματα εἰς μι.

Τὰ εἰς *μι* ῥήματα ἔχουσιν τύπους τινὰς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -αω, -εω, -οω καὶ -ύω: *τιθεῖ, ἐξεῖτ, ὑποθέοιτο, διδοῖ, ἐδείκνυε*. Τὸ γ' πληθ. πρόσ. τοῦ *τίθημι* ἀπαντᾷ *τιθεῖσι*, ὁ παρακτ. *ἐτίθεα, ἐτίθεις, ἐτίθει*.

Τοῦ *εἰμι* τὸ β' ἐν. πρόσ. εἶναι *εἶς*, τὸ α' πληθ. *εἰμέν* ἢ ὑποτακτ. *ἔω*, *ἦς*, *ἦ* καὶ *ἔωσι*, ἢ μετχ. *ἔών*, *ἔοῦσα*, *ἔόν* ὁ παρατκ. *ἔα* καὶ *ἔατε*, πολλάκις *ἔσκε*, *ἔσκον* καὶ *ἦν*.

Τὸ *εἶμι* σχηματίζει τὸν παρατκ. *ἦια*, *ἦιε* καὶ *ἦισαν* οὕτω καὶ τὰ σύνθετα.

Ἀνώμαλά τινα ῥήματα παρ' Ἡροδότῳ.

1. *αἰρέω*, παρκ. *ἀραίρηκα*, *ἀραίρημαι*.
2. *εἶπα*, ἀπαρέμφ. *εἶπαι*, μετχ. *εἶπας*· *εἶπασθαι*. Παθ. ἄορ. α' *εἰρέθην*, μετχ. *ῥηθείς*· μέλλ. παθ. *εἰρήσεται* (ἀντὶ *ῥηθήσεται*).
3. *λαγχάνω*, μέλλ. *λάξομαι*, παρκμ. β' *λέλογχα*.
4. *λαμβάνω*, μέλλ. *λάμψομαι*, παρακμ. *λελάβηκα*, *λέλαμμαι* (*διαλελαμμένος*), *ελάμφθην*.
5. *οἶδα*, *οἶδας*, *οἶδε*, *ἴδμεν* (καὶ *οἶδαμεν*), ἴστε, *οἶδασι* (καὶ *ἴσασι*). Ὑποτ. *εἰδέω*, εὐκτ. *εἰδείην*, παρατκ. *ἦδεα*, *ἦδεε-ἦδέατε*, *ἦδεσαν*. Μέλλ. *εἰδήσω*.
6. *οἶκα* (ἄττ. *ἔοικα*), *οἶκε*, *οἶκασι*, *οἰκῶς*, *οἰκός*.
7. *ὄραω*, *ὄπωπα*, *ὄπῶπειν*. Παρατκ. *ὠρων*.
8. *φέρω*, *ἦνεια*, *ἐνεῖται*, *ἦνειακᾶμην*, *ἐνήνειγμαι*, *ἦνειχθην* (*ἐνειχθείς*).

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ (ΚΛΕΙΩ)

1. Λυδικὰ ἔθιμα. — Ἰδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν (Ἐτρουρίαν).

(Κεφ. 93-94)

Θώματα ἢ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἷά γε 93
καὶ ἄλλη χώρα, πάρεξ τοῦ ἐκ τοῦ Τρωῶλου καταφερομένου
φήγματος. Ἐν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται χωρὶς
τῶν τε Αἰγυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαβυλωνίων· ἔστι αὐτόθι
Ἀλυάττω τοῦ Κροίσου πατρὸς σῆμα, τοῦ ἢ κρηπίς μὲν
ἔστι λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο σῆμα χῶμα γῆς.

Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν παραπλησίοισι χρέωνται καὶ Ἐλ- 94
ληνες, πρῶτοι δὲ ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυ-
σοῦ καὶ ἀργύρου κοφάμενοι ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ καὶ κά-
πηλοι ἐγένοντο. φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς
νῦν σφίσι τε καὶ Ἕλλησι κατεστεώσας ἐσωτῶν ἐξεύρημα
γενέσθαι. ἅμα δὲ ταύτας τε ἐξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι
καὶ Τυρρηνίην ἀποικίσαι, ὧδε περὶ αὐτῶν λέγοντες.

Ἐπὶ Ἄττος τοῦ Μάνεω βασιλέος σιτοδείην ἰσχυρὴν
ἀγὰ τὴν Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι· καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν
διάγειν λιπαρέοντας, μετὰ δέ, ὡς οὐ παύεσθαι, ἄκεα δίζη-
σθαι, ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν. ἐξευρεθῆναι
δὲ ὧν τότε καὶ τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς
σφαίρης καὶ τῶν ἄλλων πασέων παγνιέων τὰ εἶδεα πλὴν
πεσοῶν· τούτων γὰρ ὧν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκημῦνται Λυδοί.
ποιέειν δὲ ὧδε πρὸς τὸν λιμὸν ἐξευρόντας· τὴν μὲν ἐτέρην
τῶν ἡμερέων παίξειν πᾶσαν, ἵνα δὴ μὴ ζητέσιεν σιτία, τὴν
δὲ ἐτέρην σιτέεσθαι παυομένους τῶν παιγνιέων. τοιοῦτω
τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἕτερα δυῶν δέοντα εἴκοσι.

Ἐπεῖτε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακόν, ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον βιάζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλέα αὐτῶν δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῆ, τὴν δ' ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ μένειν αὐτοῦ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἑωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένη τὸν ἑωυτοῦ παῖδα, τῷ οὐνομα εἶναι Τυρσηγόν. λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἑτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς χώρας καταβῆναι ἐς Σμύρνην καὶ μηχανήσασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἑσθεμένους τὰ πάντα, ὅσα σφι ἦν χρηστὰ ἐπίπλοα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν, ἐς ὃ ἔθνεα πολλὰ παραμειψαμένους ἀπικέσθαι ἐς Ὀμβρικούς, ἔνθα σφέας ἐνιδρύσασθαι πόλιος καὶ οἰκέειν τὸ μέχρι τούδε. ἀντὶ δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέος τοῦ παιδός, ὃς σφεας ἀνήγαγε. ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους ὀνομασθῆναι Τυρσηγούς.

2. Περσικὰ ἔθιμα.

(Κεφ. 131—138, 140)

- 131 Πέρσας οἶδα νόμοισι τοῖσδε χρεωμένους· ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἰδρῦεσθαι. ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέρουσι, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφυέας ἐνόμισαν τοὺς θεοὺς, κατὰ περ οἱ Ἕλληγες, εἶναι. οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν ὀρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῆ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. τούτοισι μὲν δὴ θύουσι μούνοισι ἀρχῆθεν, ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν, παρά τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων.
- 132 Θυσίῃ δὲ τοῖσι Πέρσησι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἦδε κατέστηκε. οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν, οὐ σπονδῆν χρέωνται, οὐκὶ αὐλῶν, οὐ στέμμασι, οὐκὶ οὐλῆσι. τῶν δὲ ὡς ἐκάστῳ θύειν θέλη, ἐς χῶρον

καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλέει τὸν θεόν, ἔστεφανωμένος
 τὸν τήρην μυρσίνη μάλιστα. ἐσωτῶ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ
 μούνη οὐ οἱ ἐγγίνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ, ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρ-
 σῃσι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλεί· ἐν γὰρ δὴ τοῖσι
 ἅπασιν Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται, ἐπεὶ δὲ διαμιστύλας κατὰ
 μέρεα τὸ ἱρήιον ἐψήσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποιῆν ὡς ἀπαλω-
 τάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα
 τὰ κρέα. διαθέντος δὲ αὐτοῦ, μάγος ἀνὴρ παρεστῆς ἐπαεῖδει
 θεογονίην, οἷον δὴ ἐκείνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαιδίην· ἄνευ
 γὰρ δὴ μάγου οὐ σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. ἐπισχῶν
 δὲ ὀλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα καὶ χράται,
 ὅ τι μιν λόγος αἰρέει.

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, 133
 τῇ ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δι-
 καιεῦσι προτίθεσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵπ-
 πον καὶ κάμηλον καὶ ὄνον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν κα-
 μίνοισι, οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προ-
 τιθέαται. οἱ τοῖσι δὲ ὀλίγοισι χρέωνται, ἐπιφορήμασι δὲ πολ-
 λοῖσι καὶ οὐκ ἄλεις· καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἑλλη-
 νας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δεῖπνου
 παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον, εἰ δέ τι παραφέροιο
 ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἶνω δὲ κάρτα προσκέαται, μεθυ-
 σκόμενοι δὲ ἐώθασιν βουλευέσθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν
 πρηγμάτων· τὸ δ' ἂν ἄδη σφι βουλευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστε-
 ραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος, ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βου-
 λεύονται. καὶ ἦν μὲν ἄδη καὶ νήφουσι, χρέωνται αὐτῶ, ἦν
 δὲ μὴ ἄδη, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν νήφοντες προβουλεύσωνται,
 μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἂν 134
 τις διαγνοίη, εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ συντυγχάνοντες· ἀντὶ γὰρ τοῦ
 προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι, ἦν δὲ ἡ οὐ-
 τερος ὑποδρέστερος ὀλίγω, τὰς παρειὰς φιλέονται, ἦν δὲ

πολλῷ ἢ οὔτερος ἀγεννέστερος, προσπίπτων προσκυνέει τὸν ἕτερον.

- 135 Τιμῶσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἀγχιστα ἐωυτῶν οἰκέοντας μετὰ γε ἐωυτούς, δεύτερα δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ δὲ κατὰ λόγον προβαίνοντες τιμῶσι· ἤκιστα δὲ τοὺς ἐωυτῶν ἑκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἐωυτούς εἶναι ἀνθρώπων μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἄλλους κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι, τοὺς δὲ ἑκαστάτω οἰκέοντας ἀπὸ ἐωυτῶν κακίστους εἶναι. ξεινικὰ δὲ νόμια Πέρσαι προσίενται ἀνδρῶν μάλιστα. καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα νομίσαντες τῆς ἐωυτῶν εἶναι καλλίω φορέουσι καὶ ἐς τοὺς πολέμους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας.
- 136 Παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι μέχρι εἰκοσαέτεος τρία μοῦνα, ἵππεύειν καὶ τοξεύειν καὶ ἀλγθίζεσθαι. πρὶν δὲ ἢ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν τῷ πατρί, ἀλλὰ παρὰ τῆσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει. τοῦδε δὲ εἵνεκα τοῦτο οὕτω ποιεῖται, ἵνα, ἦν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδεμίαν ἄσπιν τῷ πατρὶ προσβάλλῃ
- 137 αἰνέω μὲν νυν τόνδε τὸν νόμον, αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, τὸ μὴ μιῆς αἰτίας εἵνεκα μηδὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογισάμενος, ἦν εὐρίσκη πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χράται.
- 138 Ἄσσα δὲ σφι ποιεῖν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι. αἰσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, δεύτερα δὲ τὸ ὀφείλειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἵνεκα, μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεύδος λέγειν. ἐς ποταμὸν δὲ οὔτε ἐμπτύουσι οὔτε χεῖρας ἐναπνίζονται οὐδὲ ἄλλον οὐδένα περιορῶσι, ἀλλὰ σέβονται τοὺς ποταμοὺς μάλιστα.
- 140 Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν· τάδε μέντοι ὡς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ

ἀποθανόντος, ὡς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω δ
νέκυς, πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῆ. μάγους μὲν γὰρ
ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα ποιόντας· ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῦσι.
κατακηρώσαντες δὲ ὦν τὸν νέκυν Πέρσαι γῆ κρύπτουσι.

3. Ἡ Βαβυλῶν.

(Κεφ. 178—181)

Τῆς Ἀσουρίης ἐστὶ μὲν κού καὶ ἄλλα πολιόμενα με- 178
γάλα πολλά, τὸ δὲ οὐνομαστότατον καὶ ἰσχυρότατον καὶ
ἐνθα σφι, Νίνου ἀναστάτου γενομένης, τὰ βασιλῆα κατε-
στήκει, ἣν ΒΑΒΥΛΩΝ, ἐοῦσα τοιαύτη δὴ τις πόλις. κέεται
ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, μέγαθος ἐοῦσα μέτωπον ἕκαστον εἴκοσι
καὶ ἑκατὸν σταδίων, ἐούσης τετραγώνου· οὔτοι στάδιοι τῆς
περιόδου τῆς πόλιος γίνονται συνάπαντες ὀγδώκοντα καὶ
τετρακόσιοι. τὸ μὲν νυν μέγαθος τοσοῦτό ἐστι τοῦ ἄστεος
τοῦ Βαβυλωνίου, ἐκεκόσμητο δὲ ὡς οὐδὲν ἄλλο πόλισμα,
τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. τάφρος μὲν πρῶτά μιν βαθέα τε καὶ εὐρέα
καὶ πλέη ὕδατος περιθέει, μετὰ δὲ τεῖχος πεντήκοντα μὲν
πηχέων βασιληίων ἐν τὸ εὖρος, ὕψος δὲ διηκοσίων πη-
χέων. ὁ δὲ βασιλῆιος πῆχυς τοῦ μετρίου ἐστὶ πῆχυς μέ-
ζων τρισὶ δακτύλοισι.

Δεῖ δὴ με πρὸς τούτοις ἔτι φράσαι, ἵνα τε ἐκ τῆς τά- 179
φρου ἢ γῆ ἀναισιμώθη καὶ τὸ τεῖχος ὄντινα τρόπον ἔργα-
στο. ὀρύσσοντες ἅμα τὴν τάφρον ἐπλίνθουον τὴν γῆν τὴν ἐκ
τοῦ ὀρύγματος ἐκφερομένην, ἐλκύσαντες δὲ πλίνθους ἱκανὰς
ὥπτησαν αὐτὰς ἐν καμίνοισι· μετὰ δὲ τέλματι χρεώμενοι
ἀσφάλτῳ θερμῇ καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου ταρσοῦς
καλάμων διαστοιβάζοντες ἔδειμαν πρῶτα μὲν τῆς τάφρου τὰ
χειλέα, δεύτερα δὲ αὐτὸ τὸ τεῖχος τὸν αὐτὸν τρόπον. ἐπάνω
δὲ τοῦ τείχεος παρὰ τὰ ἔσχατα οἰκήματα μουνόκωλα ἔδει-
μαν, τετραμμένα ἐς ἄλληλα· τὸ μέσον δὲ τῶν οἰκημάτων ἔλι-

πον τεθρίππῳ περιέλασιν. πύλαι δὲ ἐνεστᾶσι πέριξ τοῦ τεί-
 χους ἑκάτον, χάλκεια πᾶσαι, καὶ σταθμοὶ ἴτε καὶ ὑπέρθυρα
 ὡσαύτως. ἔστι δὲ ἄλλη πόλις ἀπέχουσα ὀκτὼ ἡμερέων ὁδὸν
 ἀπὸ Βαβυλῶνος· Ἴς οὖνομα αὐτῆ. ἔνθα ἔστι ποταμὸς οὐ μέ-
 γας· Ἴς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὖνομα. ἐσβάλλει δὲ οὗτος ἐς
 τὸν Εὐφρήτην ποταμὸν. οὗτος ὢν ὁ Ἴς ποταμὸς ἅμα τῷ
 ὕδατι θρόμβους ἀσφάλτου ἀναδιδόει πολλοὺς, ἐνθεν ἡ ἀσφαλ-
 τος ἐς τὸ ἐν Βαβυλῶνι τεῖχος ἐκομίσθη.

180 Ἐτετείχιστο μὲν νυν ἡ Βαβυλῶν τρόπῳ ταιφῆδε, ἔστι
 δὲ δύο φάρσεια τῆς πόλιος. τὸ γὰρ μέσον αὐτῆς ποταμὸς
 διέργει, τῷ οὖνομά ἐστι Εὐφρήτης, ῥέει δὲ ἐξ Ἀρμενίων, ἐὼν
 μέγας καὶ βαθὺς καὶ ταχύς· ἐξιεὶ δὲ οὗτος ἐς τὴν Ἐρυ-
 θρὴν θάλασσαν. τὸ ὢν δὴ τεῖχος ἑκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς
 τὸν ποταμὸν ἐλήλαται· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου παρὰ χεῖλος ἑκά-
 τερον τοῦ ποταμοῦ αἵμασιῇ πλίνθων ὀπτέων παρατείνει. τὸ
 δὲ ἄστῳ αὐτὸ ἐὼν πλήρες οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρω-
 ρόφων κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθέας, τὰς τε ἄλλας καὶ τὰς
 ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας. κατὰ δὴ ὢν ἑκά-
 στην ὁδὸν ἐν τῇ αἵμασιῇ τῇ παρὰ τὸν ποταμὸν πυλίδες ἐπή-
 σαν, ὅσαι περ αἰ λαῦραι, τσσαῦται ἀριθμὸν. ἦσαν δὲ καὶ
 αὐταὶ χάλκεια, φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν.

181 Τοῦτο μὲν δὴ τὸ τεῖχος θύρηξ ἐστὶ, ἕτερον δὲ ἔσωθεν
 τεῖχος περιθέει, οὐ πολλῷ τῶ ἀσθενέστερον τοῦ ἐτέρου τεί-
 χους, στεινότερον δέ. ἐν δὲ φάρσει ἑκατέρῳ τῆς πόλιος ἐτε-
 τείχιστο ἐν μέσῳ, ἐν τῷ μὲν τὰ βασιλῆα περιβόλῳ τε μεγά-
 λῳ καὶ ἰσχυρῷ, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ Διὸς Βήλου ἱρὸν χαλκό-
 πυλον, καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι τοῦτο ἐὼν, δύο σταδίων πάντη, ἐὼν
 τετράγωνον. ἐν μέσῳ δὲ τοῦ ἱροῦ πύργος στερεὸς οἰκοδό-
 μηται, σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος, καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ
 πύργῳ ἄλλος πύργος ἐπιθέβηκε, καὶ ἕτερος μάλα ἐπὶ τούτῳ,
 μέχρι οὐ ὀκτὼ πύργων. ἀνάβασις δὲ ἐς αὐτοὺς ἔξωθεν κύ-
 κλῳ περὶ πάντας τοὺς πύργους ἔχουσα πεποιήται. μεσοῦντι

δέ κου τῆς ἀναβάσιός ἐστι καταγωγὴ τε καὶ θῶκοι ἀμπαυ-
στήριοι, ἐν τοῖσι κατίζοντες ἀμπαύονται οἱ ἀναβαίνοντες. ἐν
δὲ τῷ τελευταίῳ πύργῳ νηὸς ἔνεστι μέγας· ἐν δὲ τῷ νηῷ
κλίνη μεγάλη κέεται εὖ ἐστρωμένη καὶ οἱ τράπεζα παρα-
κέεται χρυσή. φασὶ δὲ οἱ ἱρέες τούτου τοῦ θεοῦ, ἐμοὶ μὲν
οὐ πιστὰ λέγοντες, τὸν θεὸν αὐτὸν φοιτᾶν τε ἐς τὸν νηὸν
καὶ ἀμπαύεσθαι ἐπὶ τῆς κλίνης.

4. Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῶν Βαβυλωνίων.

(Κεφ. 194—198)

Τὸ δὲ ἀπάντων θῶμα μέγιστόν μοι ἐστι τῶν ταύτη, με-¹⁹⁴
τά γε αὐτὴν τὴν πόλιν, ἔρχομαι φράσω. τὰ πλοῖα τοῖσι
Βαβυλωνίοισι ἐστι τὰ κατὰ τὸν ποταμὸν πορευόμενα ἐς τὴν
Βαβυλῶνα, ἔοντα κυκλοτερέα, πάντα σχύτινα· ἐπεὰν γὰρ ἐν
τοῖσι Ἀρμενίοισι τοῖσι κατύπερθε Ἀσσυρίων οἰκημένοισι
νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσονται, περιτείνουσι τούτοισι δι-
φθέρας στεγαστρίδας ἔξωθεν ἐδάφους τρόπον οὔτε πρύμνην
ἀποκρίνοντες οὔτε πρήρην συνάγοντες· ἀλλ' ἀσπίδος τρόπον
κυκλοτερέα ποιήσαντες καὶ καλάμης πλήσαντες ἀπιεῖσι
κατὰ τὸν ποταμὸν φέρεσθαι, φορτίων πλήσαντες· μάλιστα δὲ
βίκους φοινικηίου κατάγουσι αἴνου πλέους. ἰθύνεται δὲ ὑπό
τε δύο πλήκτρων καὶ δύο ἀνδρῶν ὀρθῶν ἐστεῶτων· καὶ ὁ μὲν
ἔσω ἔλκει τὸ πλήκτρον, ὁ δὲ ἔξω ὠθέει. ποιέεται δὲ καὶ
κάρτα μεγάλα ταῦτα τὰ πλοῖα καὶ ἐλάσσω· τὰ δὲ μέγιστα
αὐτῶν καὶ πεντακισχιλίων ταλάντων γόμον ἔχει. ἐν ἐκάστῳ
δὲ πλοίῳ ὄνος ζῶδς ἔνεστι, ἐν δὲ τοῖσι μέζοσι πλεῦνες.

Ἐπεὰν ὧν ἀπίκωνται πλέοντες ἐς τὴν Βαβυλῶνα καὶ
διαθέωνται τὸν φόρτον, νομέας μὲν τοῦ πλοίου καὶ τὴν καλά-
μην πᾶσαν ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, τὰς δὲ διφθέρας ἐπισάξαντες
ἐπὶ τοὺς ὄνους ἀπελαύνουσι ἐς τοὺς Ἀρμενίους. ἀνὰ τὸν
ποταμὸν γὰρ δὴ οὐκ οἶά τέ ἐστι πλέειν οὐδενὶ τρόπῳ ὑπὸ

τάχεις τοῦ ποταμοῦ· διὰ γὰρ ταῦτα καὶ οὐκ ἐκ ξύλων ποιεῦνται τὰ πλοῖα, ἀλλ' ἐκ διφθερέων. ἐπεὰν δὲ τοὺς ὄνους ἐλκύνοντες ἀπίκωνται ὀπίσω ἐς τοὺς Ἄρμενίους, ἄλλα τρόπον τῷ αὐτῷ ποιεῦνται πλοῖα. τὰ μὲν δὴ πλοῖα τοῖσι Βαβυλωνίοισι ἐστι τοιαῦτα.

195 Ἐσθῆτι δὲ τοιγῆδε χρέωνται, κιθῶνι ποδηγεκεί λινέῳ· καὶ ἐπὶ τοῦτον ἄλλον εἰρίνεον κιθῶνα ἐπενδύνει καὶ χλανίδιον λευκὸν περιβαλλόμενος, ὑποδήματα ἔχων ἐπιχώρια, παραπλήσια τῆσι Βοιωτίησι ἐμβάσι. κομῶντες δὲ τὰς κεφαλὰς μίτρησι ἀναδέονται, μεμυρισμένοι πᾶν τὸ σῶμα. σφρηγίδα δὲ ἕκαστος ἔχει καὶ σκήπτρον χειροποίητον· ἐπ' ἑκάστῳ δὲ σκήπτρῳ ἔπεστι πεποιημένον ἢ μῆλον ἢ ῥόδον ἢ κρίνον ἢ αἰετὸς ἢ ἄλλο τι· ἄνευ γὰρ ἐπισήμου οὐ σφι νόμος ἐστὶ ἔχειν σκήπτρον. αὕτη μὲν δὴ σφι ἄρτισις περὶ τὸ σῶμά ἐστι.

196 Νόμοι δὲ αὐτοῖσι οἷδε κατεστῆσσι· ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε κατὰ γνώμην τὴν ἡμετέρην, τῷ καὶ Ἰλλυριῶν Ἐνετοῦς πυνθάνομαι χρᾶσθαι. κατὰ κώμας ἑκάστας ἅπαξ τοῦ ἔτους ἑκάστου ἐποιέετο τάδε. ὡς αἱ παρθέναι γινοῖατο γάμων ὠραῖαι, ταύτας ὅκως συναγάγοιεν πάσας, ἐς ἓν χωρίον ἐσάγεσκον ἀλέας· περίξ δὲ αὐτὰς ἴστατο ὄμιλος ἀνδρῶν. ἀνίστας δὲ κατὰ μίαν ἑκάστην κῆρυξ πωλέεσκε, πρῶτα μὲν τὴν εὐειδεστάτην ἐκ πασέων· μετὰ δέ, ὅκως αὕτη εὐροῦσα πολλὸν χρυσίον πρηθείη, ἄλλην ἀνεκήρυσσε, ἢ μετ' ἐκείνην ἔσκε εὐειδεστάτη. ἐπωλέοντο δὲ ἐπὶ συνοικίησι.

Ὅσοι μὲν δὴ ἔσκον εὐδαίμονες τῶν Βαβυλωνίων ἐπίγαμοι, ὑπερβάλλοντες ἀλλήλους ἐξωνέοντο τὰς καλλιστευούσας· ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἱ δ' ἂν χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον. ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κῆρυξ πωλέων τὰς εὐειδεστάτας τῶν παρθένων, ἀνίστη ἂν τὴν ἀμορφεστάτην, ἢ εἴ τις αὐτέων ἔμπηρος εἴη, καὶ ταύτην ἀνεκήρυσσε,

ὅστις θέλοι ἐλάχιστον χρυσίον λαβῶν συνοικέειν αὐτῇ, ἐς ὃ τῷ τὸ ἐλάχιστον ὑπισταμένῳ προσεκέετο· τὸ δὲ ἂν χρυσίον ἐγίνετο ἀπὸ τῶν εὐειδέων παρθένων· καὶ οὕτω αἱ εὐμορφοὶ τὰς ἀμόρφους καὶ ἐμπήρους ἐξεδίδοσαν.

Ἐκδοῦναι δὲ τὴν ἑωυτοῦ θυγατέρα, ὅτεψ βούλοιτο ἕκαστος, οὐκ ἐξῆν, οὐδὲ ἄνευ ἐγγυητέων ἀπαγαγέσθαι τὴν παρθένον πριάμενον, ἀλλ' ἐγγυητὰς χρῆν καταστήσαντα ἢ μὲν συνοικήσειν αὐτῇ οὕτω ἀπάγεσθαι· εἰ δὲ μὴ συμφεροίατο, ἀποφέρειν τὸ χρυσίον ἐκέετο νόμος. ἐξῆν δὲ καὶ ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κώμης τὸν βουλόμενον ὠνέεσθαι.

Δεύτερος δὲ σοφίῃ ὅδε ἄλλος σφι νόμος κατεστήκει. 197
τοὺς κάμνοντας ἐς τὴν ἀγορὴν ἐκφορέουσι· οὐ γὰρ δὴ χρέωνται ἰητροῖσι· προσιόντες ὦν πρὸς τὸν κάμνοντα συμβουλεύουσι περὶ τῆς νοῦσου, εἴ τις καὶ αὐτὸς τοιοῦτο ἔπαθε, ὅκοῖον ἔχει ὁ κάμνων, ἢ ἄλλον εἶδε παθόντα· ταῦτα προσιόντες συμβουλεύουσι καὶ παραινέουσι, ἅσσα αὐτὸς ποιήσας ἐξέφυγε ὁμοίην νοῦσον, ἢ ἄλλον εἶδε ἐκφυγόντα. σιγῇ δὲ παρεξελθεῖν τὸν κάμνοντα οὐ σφι ἔξεστι, πρὶν ἂν ἐπειρήται, ἦντινα νοῦσον ἔχει.

Ταφαὶ δὲ σφι ἐν μέλιτι, θρῆνοι δὲ παραπλήσιοι τοῖσι 198
ἐν Αἰγύπτῳ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ (ΕΥΤΕΡΠΗ)

1. Ἡ Αἴγυπτος καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς.

(Κεφ. 2-5, 10-12, 35-36, 50, 52-53)

2 Οἱ Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ Ψαμμῆτιχον σφέων βασι-
λεῦσαι, ἐνόμιζον ἑωυτοὺς πρῶτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώ-
πων. ἐπειδὴ δὲ Ψαμμῆτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε εἰδέναι,
οὔτινες γενοῖατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προ-
τέρους γενέσθαι ἑωυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωυτούς. Ψαμμῆτι-
χος δέ, ὡς οὐκ ἐδύνατο πυνθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου
ἀνευρεῖν, ἐπιτεχναῖται τοιόνδε· παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων
τῶν ἐπιτυχόντων διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποιμνία τρο-
φήν τινα τοιήνδε, ἐντειλάμενος μηδένα ἀντίον αὐτῶν μηδε-
μίαν φωνήν ἰέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωυτῶν κέεσθαι
αὐτὰ καὶ τὴν ὄρην ἐπαγινέειν σφι αἶγας, πλήσαντα δὲ τοῦ
γάλακτος τὰλλα διαπρήσσεσθαι. ταῦτα δὲ ἐποίησεν τε καὶ ἐνε-
τέλλετο ὁ Ψαμμῆτιχος θέλων ἀκούσαι τῶν παιδίων, ἀπαλ-
λαχθέντων τῶν ἀσήμεων κνυζημάτων, ἦντινα φωνὴν ῥήξουσι
πρώτην. τὰ περ ὧν καὶ ἐγένετο.

Ὡς γὰρ διέτις χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι
πρήσσοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ εἰσὶντι τὰ παιδία ἀμφο-
τερα προσπίπτοντα βεκὸς ἐφώνεον ὀρέγοντα τὰς χεῖρας. τὰ
μὲν δὴ πρῶτα ἀκούσας ἤσυχος ἦν ὁ ποιμήν, ὡς δὲ πολλάκις
φοιτέοντι καὶ ἐπιμελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω
δὲ σημήνας τῷ δεσπότῃ ἤγαγε τὰ παιδία κελεύσαντος ἐς
ὄψιν τὴν ἐκείνου. ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμῆτιχος
ἐπυνθάνετο, οὔτινες ἀνθρώπων βεκὸς τι καλέουσι, πυνθανό-
μενος δὲ εὔρισκε Φρύγας καλέοντας τὸν ἄρτον. οὕτω συνε-
χώρησαν Αἰγύπτιοι καὶ τοιούτῳ σταθμησάμενοι πρήγματι

τοὺς Φρύγας πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν. ὧδε μὲν γενέσθαι τῶν ἱρέων τοῦ Ἡφαίστου τοῦ ἐν Μέμφι ἤκουον. Ἐλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μάταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος ἐκταμῶν τὴν δίκαιταν οὕτω ἐποίησατο τῶν παιδίων παρὰ ταύτῃσι τῆσι γυναιξί.

Κατὰ μὲν δὴ τὴν τροφήν τῶν παιδίων τοσαῦτα ἔλεγον, ἤκουσα δὲ καὶ ἄλλα ἐν Μέμφι ἐλθὼν ἐς λόγους τοῖσι ἱρεῦσι τοῦ Ἡφαίστου· καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας τε καὶ ἐς Ἡλίου πόλιν αὐτῶν τούτων εἵνεκεν ἐτραπόμην ἐθέλων εἰδέναι, εἰ συμβήσονται τοῖσι λόγοισι τοῖσι ἐν Μέμφι· οἱ γὰρ Ἡλιουπολιται λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι.

Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἄνθρωπον ἔλεγον ἄ Μίνα· ἐπὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον εἶναι ἕλος, καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν ὑπερέχον τῶν νῦν ἔνερθε λίμνης τῆς Μοίριος ἐόντων, ἐς τὴν ἀνάπλοος ἀπὸ θαλάσσης ἑπτὰ ἡμερέων ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν. καὶ εὔ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώρας. δῆλα γὰρ καὶ μὴ προακούσαντι, ἰδόντι δέ, ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἴγυπτος, ἐς τὴν Ἐλληνες ναυτίλλονται, ἐστὶ Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητος τε γῆ καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λίμνης ταύτης μέχρι τριῶν ἡμερέων πλόου, τῆς πέρι ἐκεῖνοι οὐδὲν ἔτι τοιόνδε ἔλεγον, ἐστὶ δὲ ἕτερον τοιοῦτο. Αἰγύπτου γὰρ φύσις ἐστὶ τῆς χώρας τοιήδε· προσπλέων, ἔτι καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κατεῖς καταπειρητηρίην πηλόν τε ἀνοίσεις καὶ ἐν ἑνδεκα ὀργυιῇσι ἔσεαι. τοῦτο μὲν ἐπὶ τοσοῦτο δηλοῖ πρόχυσιν τῆς γῆς εἶδον.

Ταύτης ὦν τῆς χώρας ἡ πολλή, κατὰ περ οἱ ἱρέες ἔλεγον, ἐδόκεε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. τῶν γὰρ ὁρέων τῶν ὑπὲρ Μέμφιν πόλιν κειμένων τὸ μεταξὺ ἐφαινετό μοι εἶναι κοτε κόλπος θαλάσσης, ὡσπερ τὰ τε περὶ Ἴλιον καὶ Τευθρανίην καὶ Ἐφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίων, ὡς γε εἶναι σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβαλεῖν. τῶν γὰρ

ταῦτα τὰ χωρία προσχωσάντων ποταμῶν ἐνὶ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου, ἐόντος πενταστόμου, οὐδείς πλήθεις περί ἄξιος συμβληθῆναι ἐστι.

11 Ἔστι δὲ τῆς Ἀραβίης χώρας, Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεσμένης θαλάσσης. ἕτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέσθαι, τὸν μὲν ἐκ τῆς βορηῆς θαλάσσης ἐσέχοντα ἐπ' Αἰθιοπίης, τὸν δὲ Ἀράβιον ἐκ τῆς νοτίης φέροντα ἐπὶ Συρίας. εἰ ὧν ἐβελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀράβιον κόλπον, τί μιν κωλύει ῥέοντος τούτου ἐκχωσθῆναι ἐντός γε δισμυρίων ἐτέων; ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντός χωσθῆναι ἄν. κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι οὐκ ἂν χωσθεῖη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἐτι τούτου ὑπὸ τσοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτω ἐργατικοῦ;

12 Τὰ περὶ Αἴγυπτον ὧν καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι καὶ αὐτὸς οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἰδὼν τε τὴν Αἴγυπτον προκειμένην τῆς ἐχομένης γῆς κογχυλία τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι ὄρεσι καὶ ἄλμην ἐπανθέουσιν, ὥστε καὶ τὰς πυραμίδας δηλέεσθαι, καὶ ψάμμον μόνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφιος ἔχον, πρὸς δὲ τῇ χώρῃ οὔτε τῇ Ἀραβίῃ προσούρῳ ἐούσῃ τὴν Αἴγυπτον προσεικέλην οὔτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὲν οὐδὲ τῇ Συρίῃ (τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται), ἀλλὰ μελάγγαιόν τε καὶ καταρρηγνυμένην ὥστε ἐοῦσαν ἰλύν τε καὶ πρόχυσιν ἐξ Αἰθιοπίης κατενηνεγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. τὴν δὲ Λιβύην ἰδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην, τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέραν τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν.

35 Ἐρχομαι δὲ περὶ Αἰγύπτου μηχανέων τὸν λόγον, ὅτι πλείστα θωμάσια ἔχει καὶ ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώραν· τούτων εἵνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ καὶ

τῇ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένη ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἤθεά τε καὶ νόμους, ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω. τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φορέουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὤμων. τρέφειν τοὺς τοκέας τοῖσι μὲν παισὶ οὐδεμία ἀνάγκη μὴ βουλομένοισι, τῆσι δὲ θυγατράσι πᾶσα ἀνάγκη καὶ μὴ βουλομένησι.

Οἱ ἱερεῖς τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ³⁶ ξυρῶνται. τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς, τοὺς μάλιστα ἰκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιῶσι τὰς τρίχας αὖξομαι τὰς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῇ γενεῖφ, τέως ἐξυρημένοι. τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων ἢ διαίτα ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοισι ἢ διαίτᾳ ἐστί. ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθῶν ὄλλοι ζῶουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζῳὴν ὄνειδος μέγιστόν ἐστι, ἀλλὰ ἀπὸ ὄλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζεῖας μετεξέτεροι καλέουσι. φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί, τὸν δὲ πηλὸν τῆσι χερσί. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἐν ἑκάστη. τῶν ἱστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἐξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν. γράμματα γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι. Ἕλληγες μὲν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα αὐτοὶ μὲν φασὶ ἐπὶ δεξιὰ ποιέειν, Ἕλληγας δὲ ἐπ' ἀριστερά. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρά, τὰ δὲ δημοτικὰ καλέεται.

Θεοσεβῆες δὲ περισσῶς εἰσιν. σχεδὸν δὲ πάντων τὰ οὐ- ⁵⁰ νόματα τῶν θεῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐλήλυθε ἐς τὴν Ἑλλάδα. διότι μὲν γὰρ ἐκ τῶν βαρβάρων ἦκει, πυνθανόμενος οὕτω εὐρίσκω ἐόν. δοκέω δ' ὧν μάλιστα ἀπ' Αἰγύπτου ἀπῆχθαι· ὅτι γὰρ

δὴ μὴ Ποσειδέωνος καὶ Διοσκούρων καὶ Ἥρης καὶ Ἰστίης καὶ Θέμιος καὶ Χαρίτων καὶ Νηρηίδων, τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοισι αἰεὶ κοτε τὰ οὐνόματά ἐστι ἐν τῇ χώρῃ. λέγω δέ, τὰ λέγουσι αὐτοὶ Αἰγύπτιοι. τῶν δὲ οὐ φασὶ θεῶν γινώσκειν τὰ οὐνόματα, οὗτοι δὲ μοι δοκέουσι ὑπὸ Πελασγῶν ὀνομασθῆναι, πλὴν Ποσειδέωνος· τοῦτον δὲ τὸν θεὸν παρὰ Λιβύων ἐπύθοντο. οὐδαμοὶ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς Ποσειδέωνος οὐνομα ἔκτηνται εἰ μὴ Λίβυες καὶ τιμῶσι τὸν θεὸν τοῦτον αἰεὶ. νομίζουσι δ' ὧν Αἰγύπτιοι οὐδ' ἤρωσι οὐδέν.

52 Ἔθνον δὲ πάντα πρότερον οἱ Πελασγοὶ θεοῖσι ἐπευχόμενοι, ὡς ἐγὼ ἐν Δωδώνῃ οἶδα ἀκούσας, ἐπωνυμίην δὲ οὐδ' οὐνομα ἐποιεῦντο οὐδενὶ αὐτῶν· οὐ γὰρ ἀκηκόεσάν κω. θεοὺς δὲ προσωνόμασάν σφεας ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου, ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα καὶ πάσας νομάς εἶχον. ἔπειτα δὲ χρόνου πολλοῦ διελθόντος ἐπύθοντο ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἀπιγμένα τὰ οὐνόματα τῶν θεῶν τῶν ἄλλων (Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῶ ἐπύθοντο) καὶ μετὰ χρόνον ἐχρηστηριάζοντο περὶ τῶν οὐνομάτων ἐν Δωδώνῃ (τὸ γὰρ δὴ μαντήιον τοῦτο νενόμισται ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἑλληνισι χρηστηρίων εἶναι, καὶ ἦν τὸν χρόνον τοῦτον μῦνον)· ἐπεὶ ὧν ἐχρηστηριάζοντο ἐν τῇ Δωδώνῃ οἱ Πελασγοί, εἰ ἀνέλωνται τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἤκοντα, ἀνεῖλε τὸ μαντήιον χρᾶσθαι. ἀπὸ μὲν δὴ τοῦτου τοῦ χρόνου ἔθνον τοῖσι οὐνόμασι τῶν θεῶν χρεώμενοι. παρὰ δὲ Πελασγῶν Ἑλληνες ἐξεδέξαντο ὕστερον.

53 Ἐνθεν δὲ ἐγένοντο ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴτε αἰεὶ ἦσαν πάντες, ἕκοιό τε τινες τὰ εἶδεα, οὐκ ἠπιστέατο, μέχρι οὐ πρώην τε καὶ χθὲς ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Ἡσιόδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι καὶ οὐ πλέοσι. οὗτοι δὲ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἑλληνισι καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες καὶ εἶδεα αὐτῶν σημήναντες. οἱ δὲ

πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι ὕστερον, ἔμοιγε δοκέειν, ἐγένοντο. τούτων τὰ μὲν πρῶτα αἱ Δωδωνίδες ἱρεῖαι λέγουσι, τὰ δὲ ὕστερα, τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα, ἐγὼ λέγω.

2. Ἔορται καὶ πανηγύρεις τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 58-64)

Πανηγύριος δὲ καὶ πομπὰς καὶ προσαγωγὰς πρῶτοι 58 ἀνθρώπων Αἰγύπτιοί εἰσι οἱ ποιησάμενοι, καὶ παρὰ τούτων Ἕλληνες μεμαθήκασιν. τεκμήριον δέ μοι τούτου τόδε· αἱ μὲν γὰρ φαίνονται ἐκ πολλοῦ τευ χρόνου ποιούμεναι, αἱ δὲ Ἑλληνικαὶ νεωστὶ ἐποιήθησαν.

Πανηγυρίζουσι δὲ Αἰγύπτιοι οὐκ ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, 59 πανηγύριος δὲ συχνάς, μάλιστα μὲν καὶ προθυμότατα ἐς Βούθαστιν πόλιν τῇ Ἀρτέμιδι, δεύτερα ἐς Βούσιριν πόλιν τῇ Ἴσι· ἐν ταύτῃ γὰρ δὴ τῇ πόλει ἐστὶ μέγιστον Ἴσιος ἱρόν, ἴδρυται δὲ ἡ πόλις αὕτη τῆς Αἰγύπτου ἐν μέσῳ τῷ Δέλτα, Ἴσις δὲ ἐστὶ κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν Δημήτηρ. τρία δ' ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι, τέταρτα δὲ ἐς Ἡλίου πόλιν τῷ Ἡλίῳ, πέμπτα δὲ ἐς Βουτοῦν πόλιν τῇ Λητοῖ, ἕκτα δὲ ἐς Πάπρημιν πόλιν τῷ Ἄρει.

Ἐς μὲν νυν Βούθαστιν πόλιν ἐπεὰν κομίζωνται, ποιῶσι 60 τοιάδε· πλέουσί τε γὰρ δὴ ἅμα ἄνδρες γυναῖξι καὶ πολλόν τι πλῆθος ἐκατέρων ἐν ἐκάστη βάρῃ· αἱ μὲν τινες τῶν γυναικῶν κρόταλα ἔχουσαι κροταλίζουσι, οἱ δὲ αὐλέουσι κατὰ πάντα τὸν πλόν, αἱ δὲ λοιπαὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες αἰίδουσι καὶ τὰς χεῖρας κροτεύουσι. ἐπεὰν δὲ πλέοντες κατὰ τινα πόλιν ἄλλην γένωνται, ἐγχερίμψαντες τὴν βᾶριν τῇ γῆ ποιῶσι τοιάδε· αἱ μὲν τινες τῶν γυναικῶν ποιῶσι τὰ περ εἴρηκα, αἱ δὲ τωθάζουσι βοῶσαι τὰς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ γυναῖκας, αἱ δὲ ὀρχέονται. ταῦτα παρὰ πᾶσαν πόλιν παραποταμίνῃ

ποιεῦσι. ἐπεὰν δὲ ἀπίκωνται ἐς τὴν Βούβαστιν, ὀρτάζουσι μεγάλας ἀνάγοντες θυσίας, καὶ οἶνος ἀμπέλινος ἀναισιμοῦται πλέων ἐν τῇ ὀρτῇ ταύτῃ ἢ ἐν τῷ ἅπαντι ἐνιαυτῷ τῷ ἐπιλοιπῷ. συμφοιτῶσι δέ, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι πλὴν παιδίων, καὶ ἐς ἑβδομήκοντα μυριάδας, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι. ταῦτα μὲν δὴ ταύτῃ ποιέεται.

61 Ἐν δὲ Βουσίρι πόλι ἀνάγουσι τῇ Ἴσι ὀρτὴν τήνδε· ἐπεὰν ἀποδείρωσι τὸν βοῦν, κατευξάμενοι κοιλήν μὲν ἐκείνην πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον, σπλάγχνα δὲ αὐτοῦ λείπουσι ἐν τῷ σώματι καὶ τὴν πημελήν, σκέλεα δὲ ἀποτάμνουσι καὶ τὴν ὀσφὺν ἄκρην καὶ τοὺς ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον. ταῦτα δὲ ποιήσαντες τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ βοῦς πιμπλάσι ἄρτων καθαρῶν καὶ μέλιτος καὶ ἀσταφίδος καὶ σύκων καὶ λιθωνωτοῦ καὶ σμύρνης καὶ τῶν ἄλλων θυμημάτων, πλήσαντες δὲ τούτων καταγίζουσι, ἔλαιον ἄφθονον καταχέοντες. προνηστεύσαντες δὲ θύουσι, καιομένων δὲ τῶν ἱρῶν τύπτονται πάντες καὶ πᾶσαι, μυριάδες κάρτα πολλαὶ ἀνθρώπων. τῷ δὲ τύπτονται. οὐ μοι ὄσιόν ἐστι λέγειν. ἐπεὰν δὲ ἀποτύφωνται, δαῖτα προτίθενται τὰ ἐλίποντο τῶν ἱρῶν.

62 Ἐς Σάϊν δὲ πόλιν ἐπεὰν συλλεχθῆωσι τῆσι θυσίῃσι, ἐν τινι νυκτὶ λύχνα καίουσι πάντες πολλὰ ὑπαίθρια περὶ τὰ δώματα κύκλῳ. τὰ δὲ λύχνα ἐστὶ ἐμβάφια ἔμπλεα ἀλός καὶ ἐλαίου, ἐπιπολῆς δὲ ἔπεστι αὐτὸ τὸ ἐλλύχνιον, καὶ τοῦτο καίεται παννύχιον, καὶ τῇ ὀρτῇ οὐνομα κέεται λυχνοκαΐη. οἱ δ' ἂν μὴ ἔλθωσι τῶν Αἰγυπτίων ἐς τὴν πανήγυριν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν νύκτα τῆς θυσίης καίουσι καὶ αὐτοὶ πάντες τὰ λύχνα, καὶ οὕτω οὐκ ἐν Σαῖ μούνη καίεται ἀλλὰ καὶ ἀνά πᾶσαν Αἴγυπτον.

63 Ἐς δὲ Ἡλίου τε πόλιν καὶ Βουτοῦν θυσίας μούνας ἐπιτελέουσι φοιτέοντες. ἐν δὲ Παπρήμι θυσίας μὲν καὶ ἱρά, κατὰ περ καὶ τῇ ἄλλῃ, ποιεῦσι· εὗτ' ἂν δὲ γίνηται καταφεργὴς ὁ ἥλιος, ὀλίγοι μὲν τινες τῶν ἱρέων περὶ τῷγαλμα πεπονέα-

ται, οἱ δὲ πολλοὶ αὐτῶν ξύλων κορύνας ἔχοντες ἐστᾶσι τοῦ ἱροῦ ἐν τῇ ἐσόδῳ· ἄλλοι δὲ εὐχωλὰς ἐπιτελέοντες, πλεῦνες χιλίων ἀνδρῶν, ἕκαστοι ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἕτερα ἀλέες ἐστᾶσι. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ κατακεχρυσωμένῳ προεκκομίζουσι τῇ προτεραίῃ ἐς ἄλλο οἶκημα ἱρόν. οἱ μὲν δὲ ὀλίγοι οἱ περὶ τῷ γάλμα λελειμμένοι ἔλκουσι τετράκυκλον ἄμαξαν ἄγουσαν τὸν νηόν τε καὶ τὸ ἐν τῷ νηῷ ἐνεὸν ἄγαλμα, οἱ δὲ οὐκ ἐῷσι ἐν τοῖσι προφυλαίοισι ἐστεῶτες ἐσιέναι, οἱ δὲ εὐχωλιμαῖοι τιμωρέοντες τῷ θεῷ παῖουσι αὐτοὺς ἀλεξομένους. ἐνθαῦτα μάχη ξύλοισι καρτερῆ γίνεται, κεφαλὰς τε συναράσσονται, καὶ ὡς ἐγὼ δοκέω, πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων· οὐ μόντοι οἱ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν ἀποθνήσκειν οὐδένα.

Τὴν δὲ πανήγυριν ταύτην ἐκ τοῦδε νομίσοι φασὶ οἱ 64 ἐπιχώριοι οἰκέειν ἐν τῷ ἱρῷ τούτῳ τοῦ Ἄρεος τὴν μητέρα, καὶ τὸν Ἄρεα ἀπότροφον γενόμενον ἐλθεῖν ἐξανδρωμένον ἐθέλοντα τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι, καὶ τοὺς προπόλους τῆς μητρὸς, οἷα οὐκ ὀπωπῶτας αὐτὸν πρότερον, οὐ περιορᾶν παριέναι, ἀλλὰ ἀπερύκειν, τὸν δὲ ἐξ ἄλλης πόλιος ἀγαγόμενον ἀνθρώπους τοὺς τε προπόλους τρηχέως περισπεῖν καὶ ἐσελθεῖν παρὰ τὴν μητέρα. ἀπὸ τούτου τῷ Ἄρεϊ ταύτην τὴν πληγὴν ἐν τῇ ὀρθῇ νενομικέναι φασί.

3. Δίαιτα καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 77 - 78, 80 - 88, 90, 92, 94 - 95)

Αἰγυπτίων οἱ μὲν περὶ τὴν σπειρομένην Αἴγυπτον οἱ 77 κέουσι, μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα, λογιώτατοί εἰσι μακρῷ τῶν ἐγὼ ἐς διάπειραν ἀπικόμεν. τρόπῳ δὲ ζώης τοιῷδε διαχρέωνται· συρματίζουσι τρεῖς ἡμέρας ἐπεξῆς μηνὸς ἑκάστου, ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείην, νομίζοντες ἀπὸ τῶν τρεφόντων σιτίων πάσας τὰς νούσους

τοῖσι ἀνθρώποισι γίνεσθαι. εἰσὶ μέντοι καὶ ἄλλως Αἰγύπτιοι μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων τῶν ὠρέων (δοκέειν ἔμοι) εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι αἱ ὥραι· ἐν γὰρ τῆσι μεταβολῆσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, τῶν τε ἄλλων πάντων καὶ δῆ καὶ τῶν ὠρέων μάλιστα.

Ἄρτοφαγέουσι δὲ ἐκ τῶν ὀλυρέων ποιεῦντες ἄρτους, τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι. οἶνω δὲ ἐκ κριθέων πεποιημένω διαχρέωνται· οὐ γὰρ σφί εἰσι ἐν τῇ χώρῃ ἄμπελοι. ἰχθύων δὲ τοὺς μὲν πρὸς ἥλιον αὐτήναντες ὠμοὺς σιτέονται, τοὺς δὲ ἐξ ἄλλης τεταριχευμένους. ὀρνίθων δὲ τοὺς τε ὄρτυγας καὶ τὰς νήσας καὶ τὰ σμικρὰ τῶν ὀρνίθων ὠμά σιτέονται προταριχεύσαντες· τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἢ ὀρνίθων ἢ ἰχθύων σφί ἐστι ἐχόμενα, χωρὶς ἢ ὀκόσοι σφί ἱροὶ ἀποδεδέχεται, τοὺς λοιποὺς ὀπτοὺς καὶ ἐφθοὺς σιτέονται.

78 Ἐν δὲ τῆσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ δείπνου γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῶ ξύλιον πεποιημένον, μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῆ καὶ ἔργῳ, μέγαθος ὅσον τε πηχυαῖον ἢ δίπηχυν· δεικνὺς δὲ ἐκάστῳ τῶν συμποτέων λέγει· «Ἐς τοῦτον ὀρέων πίνε τε καὶ τέρπευ· ἔσσαι γὰρ ἀποθανῶν τοιοῦτος». ταῦτα μὲν παρὰ τὰ συμπόσια ποιεῦσι.

80 Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτιῶνται. συμφέρονται δὲ τότε Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι· οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται· καὶ ἐπιούσι ἐξ ἔδρης ὑπανιστέαται· τότε μέντοι ἄλλοισι οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῆσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα.

81 Ἐνδεδύκασι δὲ κιθῶνας λινέους περὶ τὰ σκέλεα θυσανωτοῦς, τοὺς καλέουσι καλασίρις· ἐπὶ τούτοισι δὲ εἰρίνεα εἴματα λευκὰ ἐπαναβληθδὸν φορέουσι. οὐ μέντοι ἔς γε τὰ

ἰρὰ ἐσφέρεται εἰρίνεα οὐδὲ συγκαταθάπτεται σφι· οὐ γὰρ ὄσιον.

Καὶ τάδε ἄλλα Αἰγυπτίοισι ἐστι ἐξευρημένα, μείς τε ⁸²
καὶ ἡμέρη ἐκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί, καὶ τῇ ἕκαστος ἡμέρη γενόμενος ὁτέοισι ἐγκυρήσει καὶ ὅκως τελευτήσει καὶ ὁκοῖός τις ἔσται· καὶ τούτοις τῶν Ἑλλήνων οἱ ἐν ποιήσι γενόμενοι ἐχρήσαντο. τέρατά τε πλέω σφι ἀνεύρηται ἢ τοῖσι ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις. γενομένου γὰρ τέρατος φυλάσσουσι γραφόμενοι τῷποθαῖνον, καὶ ἦν κοτε ὕστερον παραπλήσιον τούτῳ γένηται, κατὰ τὸ νομίζουσι ἀποθήσεται. μαντικὴ δὲ ⁸³
αὐτοῖσι ὡδε διακέεται. ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκέεται ἡ τέχνη, τῶν δὲ θεῶν μετεξετέροις. καὶ γὰρ Ἡρακλέος μαντήιον αὐτόθι ἐστί καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀθηναίης καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Ἄρεος καὶ Διός, καὶ (τό γε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν μαντηίων) Δητεῦς ἐν Βουτοῖ πόλι ἐστί. οὐ μέντοι αἶ γε μαντηῖαι σφι κατὰ τὸ ἐστᾶσι, ἀλλὰ διάφοροί εἰσι.

Ἡ δὲ ἰητρικὴ κατὰ τάδε σφι δέδασται· μιῆς νούσου ⁸⁴
ἕκαστος ἰητρός ἐστί καὶ οὐ πλεόνων. πάντα δ' ἰητρῶν ἐστί πλέα· οἱ μὲν γὰρ ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστᾶσι, οἱ δὲ κεφαλῆς, οἱ δὲ ὀδόντων, οἱ δὲ τῶν κατὰ νηδύν, οἱ δὲ τῶν ἀφρών νούσων.

Θρήνοι δὲ καὶ ταφαὶ σφειων εἰσι αἶδε· τοῖσι ἂν ἀπογέ- ⁸⁵
νηται ἐκ τῶν οἰκίων ἄνθρωπος, τοῦ τις καὶ λόγος ἦ, τὸ θῆλυ γένος πᾶν τὸ ἐκ τῶν οἰκίων τούτων κατ' ὧν ἐπλάσασαο τὴν κεφαλὴν πηλῷ ἢ καὶ τὸ πρόσωπον. κᾶπειτα ἐν τοῖσι οἰκίοις λιποῦσαι τὸν νεκρὸν αὐταὶ ἀνά τὴν πόλιν στρωφώμεναι τύπτονται, σὺν δὲ σφι αἱ προσήκουσαι πᾶσαι. ἐτέρωθεν δὲ οἱ ἄνδρες. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτως ἐς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι.

Εἰσὶ δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατατετάχεται καὶ τέχνην ⁸⁶
ἔχουσι ταύτην. οὗτοι, ἐπεὰν σφι κομισθῇ νεκρός, δεικνύουσι

τοῖσι κομίσασσι παραδείγματα νεκρῶν ξύλινα, τῇ γραφῇ μεμιμημένα· καὶ τὴν μὲν σπουδαιοτάτην τῶν ταριχευσίων φασὶ εἶναι, τοῦ οὐκ ὄσιον ποιεῦμαι τὸ οὖνομα ἐπὶ τοιοῦτῳ πράγματι οὐνομάζειν, τὴν δὲ δευτέραν δεικνύασσι ὑποδεεστέραν τε ταύτης καὶ εὐτελεστέραν, τὴν δὲ τρίτην εὐτελεστάτην· φράσαντες δὲ πυθάνονται παρ' αὐτῶν, κατὰ ἦντινα βούλονταί σφι σκευασθῆναι τὸν νεκρὸν. οἱ μὲν δὴ ἐκποδῶν, μισθῶ ὁμολογήσαντες, ἀπαλλάσσονται, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι ἐν οἰκήμασι ὧδε τὰ σπουδαιοτάτα ταριχεύουσι.

Πρῶτα μὲν σκολιῶ σιδήρῳ διὰ τῶν μυξωτήρων ἐξάγουσι τὸν ἐγκέφαλον, τὰ μὲν αὐτοῦ οὕτω ἐξάγοντες, τὰ δὲ ἐγχείοντες φάρμακα. μετὰ δὲ λίθῳ Αἰθιοπικῶ ὀξείῃ παρασχίσαντες παρὰ τὴν λαπάρην ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν· ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν καὶ διηθήσαντες οἴνῳ φοινικηίῳ αὐτὶς διηθέουσι θυμῆμασι τετριμμένοισι. ἔπειτα τὴν νηδὺν σμύρνης ἀκηράτου τετριμμένης καὶ κασίης καὶ τῶν ἄλλων θυμιημάτων, πλὴν λιθανωτοῦ, πλήσαντες συρράπτουσι ὀπίσω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες ταριχεύουσι λίτρῳ, κρύψαντες ἡμέρας ἑβδομήκοντα· πλεῦνας δὲ τούτων οὐκ ἔξεστι ταριχεύειν. ἐπεὰν δὲ παρέλθουσι αἱ ἑβδομήκοντα, λούσαντες τὸν νεκρὸν κατειλίσσουσι πᾶν αὐτοῦ τὸ σῶμα σινδόνης βυσσίνης τελαμῶσι κατατετριμμένοισι ὑποχρίοντες τῷ κόμμῳ, τῷ δὲ ἀντὶ κόλλης τὰ πολλὰ χρέωνται Αἰγύπτιοι. ἐνθεῦτεν δὲ παραδεξάμενοί μιν οἱ προσήκοντες ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῶσι τὸν νεκρὸν· καὶ κατακληίσαντες οὕτω θησαυρίζουσι ἐν οἰκήματι θηκαίῳ ἰστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον. οὕτω μὲν τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκρούς.

87 Τοὺς δὲ τὰ μέσα βουλομένους, τὴν δὲ πολυτελείην φεύγοντας, σκευάζουσι ὧδε· ἐπεὰν τοὺς κλυστήρας πλήσωνται τοῦ ἀπὸ κέδρου ἀλείφατος γινομένου, ἐν ὧν ἔπλησαν τοῦ νεκροῦ τὴν κοιλίην, μετὰ δὲ ταριχεύουσι τὰς προκειμέ-

νας ἡμέρας· τῇ δὲ τελευταίῃ ἐξιεῖσι ἐκ τῆς κοιλίης τὴν κεδρίην, τὴν ἐσῆκαν πρότερον. ἡ δὲ ἔχει τοσαύτην δύναμιν, ὥστε ἅμα ἐσωτῇ τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα κατατετηκότα ἐξάγει· τὰς δὲ σάρκας τὸ λίτρον κατατήκει· καὶ δὴ λείπεται τοῦ νεκροῦ τὸ δέρμα μόνον καὶ τὰ ὀστέα. ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, ἀπ' ὧν ἔδωκαν οὕτω τὸν νεκρὸν οὐδὲν ἔτι πρηγματευθέντες.

Ἡ δὲ τρίτη ταρίχευσις ἐστὶ ἥδε, ἢ τοὺς χρήμασι ἀσθε- 88 νεστέρους σκευάζει. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην ταριχεύουσι τὰς ἐβδομήκοντα ἡμέρας καὶ ἔπειτα ἀπ' ὧν ἔδωκαν ἀποφέρεσθαι.

Ὅς δ' ἂν ἡ αὐτῶν Αἰγυπτίων ἢ ξείνων ὁμοίως ὑπὸ 90 κροκοδείλου ἀρπαχθεῖς ἢ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ φαίνηται τεθνεώς, κατ' ἣν ἂν πόλιν ἐξενειχθῆ, τοὺτους πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶ ταριχεύσαντας αὐτὸν καὶ περιστείλαντας ὡς κάλλιστα θάψαι ἐν ἱρῆσι θήκησι· οὐδὲ ψαῦσαι ἔξεστι αὐτοῦ ἄλλον οὐδένα οὔτε τῶν προσηκόντων οὔτε τῶν φίλων, ἀλλὰ μιν οἱ ἱρέες αὐτοὶ οἱ τοῦ Νείλου, ἅτε πλέον τι ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν, χειραπτάζοντες θάπτουσι.

Ταῦτα μὲν πάντα οἱ κατύπερθε τῶν ἐλέων οἰκέοντες 92 Αἰγύπτιοι νομίζουσι. οἱ δὲ δὴ ἐν τοῖσι ἔλεσι κατοικημένοι τοῖσι μὲν αὐτοῖσι νόμοισι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ἄλλοι Αἰγύπτιοι, καὶ τὰ ἄλλα καὶ γυναικί μιν ἕκαστος αὐτῶν συνοικέει, κατὰ περ Ἑλλήνες.

Ἄτὰρ πρὸς εὐτελείῃν τῶν σιτίων τάδε σφι ἄλλα ἐξεύρηται. ἐπεὰν πλήρης γένηται ὁ ποταμὸς καὶ τὰ πεδία πελαγίση, φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν. ταῦτ' ἐπεὰν δρέψωσι, ἀυαίνουσι πρὸς ἥλιον· καὶ ἔπειτα τὸ ἐκ τοῦ μέσου τοῦ λωτοῦ, τῇ μήκωνι ἐὼν ἐμπερές, πτίσαντες ποιεῦνται ἐξ αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοὺς πυρί. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ῥίζα τοῦ λωτοῦ τούτου ἐδωδίμη καὶ ἐγγλύσ-

σει ἐπιεικέως, ἐὸν στρογγύλον, μέγαθος κατὰ μῆλον. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα κρίνεα ῥόδοισι ἐμπερέα, ἐν τῷ ποταμῷ γινόμενα καὶ ταῦτα· ἐξ ὧν ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται, κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοίωτατον· ἐν τούτῳ τρωκτά, ὅσον τε πυρὴν ἐλαίης, ἐγγίνεται συχνά. τρώγεται δὲ καὶ ἀπαλὰ ταῦτα καὶ αὔα.

Τὴν δὲ βύβλον τὴν ἐπέτειον γινομένην ἐπεὰν ἀνασπᾶσωσι ἐκ τῶν ἐλέων, τὰ μὲν ἄνω αὐτῆς ἀποτάμνοντες ἐς ἄλλο τι τράπουσι· τὸ δὲ κάτω λελειμμένον ὅσον τε ἐπὶ πῆχυν τρώγουσι καὶ πωλέουσι. οἱ δὲ ἂν καὶ κάρτα βούλωνται χρηστῇ τῇ βύβλῳ χρᾶσθαι, ἐν κλιβάνῳ διαφανεῖ πνίξαντες οὔτω τρώγουσι. οἱ δὲ τινες αὐτῶν ζῶσι ἀπὸ τῶν ἰχθύων μούνων, τοὺς ἐπεὰν λάβωσι καὶ ἐξέλωσι τὴν κοιλίην, αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον καὶ ἔπειτα αὔους ἐόντας σιτέονται.

94 Ἀλείφατι δὲ χρέωνται Αἰγυπτίων οἱ περὶ τὰ ἔλεα οἰκέοντες ἀπὸ τῶν σιλλικυπρίων τοῦ καρποῦ, τὸ καλεῦσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι, ποιεῦσι δὲ ὡδε· παρὰ τὰ χεῖlea τῶν τε ποταμῶν καὶ τῶν λιμνέων σπεύρουσι τὰ σιλλικύπρια ταῦτα, τὰ ἐν Ἑλλήσι αὐτόματα φύεται· ταῦτα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ σπειρόμενα καρπὸν φέρει πολλὸν μὲν, δυσώδεα δέ· τοῦτον ἐπεὰν συλλέξωνται, οἱ μὲν κόψαντες ἀπιποῦσι, οἱ δὲ καὶ φρύξαντες ἀπέψουσι καὶ τὸ ἀπορρέον ἀπ' αὐτοῦ συγκομίζονται. ἔστι δὲ πῖον καὶ οὐδὲν ἦσσον τοῦ ἐλαίου τῷ λύχνῳ προσηγές, ὀδμήν δὲ βαρέαν παρέχεται.

95 Πρὸς δὲ τοὺς κώνωπας ἀφθόνους ἐόντας τάδε σφί ἐστι μεμηχανημένα. τοὺς μὲν τὰ ἄνω τῶν ἐλέων οἰκέοντας οἱ πύργοι ὠφελέουσι, ἐς τοὺς ἀναβαίνοντες κοιμῶνται· οἱ γὰρ κώνωπες ὑπὸ τῶν ἀνέμων οὐκ οἰοί τέ εἰσι ὑψοῦ πέτεσθαι. τοῖσι δὲ περὶ τὰ ἔλεα οἰκέουσι τάδε ἀντὶ τῶν πύργων ἄλλα μεμηχάνηται· πᾶς ἀνὴρ αὐτῶν ἀμφίβληστρον ἔκτεται, τῷ τῆς μὲν ἡμέρης ἰχθύς ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα τάδε αὐτῷ χρᾶ-

ται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτη, περὶ ταύτην ἴστησι τὸ ἀμφί-
βληστρον καὶ ἔπειτα ἐσθὺς ὑπ' αὐτὸ κατεύδει. οἱ δὲ κώνωπες,
ἣν μὲν ἐν ἱματίῳ ἐνειλιξάμενος εὔδη ἢ σινδόνι, διὰ τούτων
δάκνουσι· διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρῶνται ἀρχήν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΠΙΜΕΤΕΡΑ

1. *Λυδικὰ ἔθιμα.*—*Ἰδρῦσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν
Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηγίαν (Ἐτρουρίαν).*

Κεφ. 93. *θώματα* (= ἄτικῶς *θαύματα*) ἀξιοθαύμαστα πράγματα.—*Λυδίη* = ἄτι. *Λυδία*.—*ἐς συγγραφὴν* πρὸς ἀναγραφὴν, διὰ ν' ἀναγράψῃ τις.—*οὐ μάλα* οὐδαμῶς, οὐδόλως.—*οἷά γε* = *τοιαυτὰ γε*, *οἷα*. — *ἄλλη χώρα*, περιληπτικ. — *πάρεξ* (μετὰ γνκ.) ἐκτός, πλήν, ἐξαιρέσει τινός.—*Τρωῶλος* ὄρος ἐν Λυδίᾳ.—*καταφέρομαι* φέρομαι πρὸς τὰ κάτω.—*ψῆγμα* (χρυσοῦ) κόνις χρυσοῦ.—*πολλὸν* = ἄτι. *πολύ*. — *παρέχεται*, ὑποκμ. ἢ *Λυδίη* *παρέχομαι* ἔχω. — *χωρὶς* = *πάρεξ*.— *Ἀλυάττειο* (= ἄτι. *Ἀλυάττιο*), βασιλέως τῶν Λυδῶν (617-560 π.Χ.).—*σῆμα τάφος*, μνημεῖον. — *τοῦ* = ἄτι. *οὔ*. — *κρηπίς* βάσις, θεμέλια.—*λίθων*, γνκ. τῆς ὕλης.— *τὸ ἄλλο σῆμα* τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ μνημείου.

Κεφ. 94. *νόμοισι παραπλησίοισι* = ἄτι. *νόμοις παραπλησίοις* νόμος συνήθεια, ἔθιμον· *παραπλησίος* παρόμοιος· *παραπλησίοισι...καὶ Ἕλληνες* = *παραπλησίοις...* *Ἕλλησι* (= *τοῖς νόμοις τῶν Ἑλλήνων*).— *χρέωνται* = ἄτι. *χρῶνται*.— *τῶν ἡμεῖς ἴδμεν* = ἄτι. *ῶν* (= *οὗς*) *ἡμεῖς ἴσμεν* (τοῦ *οἷδα*).— *κάπηλος* μικρέμπορος, μεταπράτης. — *παιγνία* παιγνίδιον.— *κατεστεώσας* (= ἄτι. *καθεστῶσας*) συνήθεις, ἐν χρήσει.—*ἔων τῶν* = ἄτι. *ἑαυτῶν*.— *ἐξεύρημα* ἐφευρέσεις. — *Τυρρηγίη* = *Τυρρηγία*· αὕτη— καλουμένη καὶ Ἐτρουρία— χώρα κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς μέσης Ἰταλίας ἀνταποκρινομένη περίπου πρὸς τὴν σημερινὴν Τοσκάνην.

ἐπὶ Ἄτυος... = *ἐπὶ βασιλέος Ἄτυος*· *τοῦ Μάνεω* τοῦ υἱοῦ τοῦ Μάνου· ὁ Μάνης καὶ ὁ Ἄτυς μυθικοὶ βασιλεῖς τῶν Λυδῶν.—*ἰσχυρὴ* μεγάλη.—*γενέσθαι*, ἐκ τοῦ *λέγουσι*.—*τέως μὲν* ἐπὶ τινα μὲν χρόνον. — *λιπαρέοντας* = ἄτι. *λιπαροῦντας*· *διάγω λιπαρέων* ζῶ μὲ ὑπομονήν, ὑπομένω.—*μετὰ δὲ* = ἄτι.

μετὰ δὲ ταῦτα.— ὥς οὐ παύεσθαι, ἐν πλαγίῳ λόγῳ κείται οὐχὶ σπανίως παρ' Ἡροδότῳ μετὰ χρονικὸν σύνδεσμον ἀπαρέμφατον: ἀφ' οὗ δὲν ἔπαυεν.— ἄκος, εὖς (τὸ) θεραπεία.— δίζημαι ζητῶ.— ἐπιμηχανῶμαι μηχανῶμαι, ἐπινοῶ σχέδια ἐναντίον τινός.— ὦν = ἄττ. οὖν.— τῶν κύβων... πασῶν παιγνιδίων (= ἄττ. πασῶν παιγνιδίων), ὅλαι αἱ γνκ. ἐκ τοῦ εἶδεα (= ἄττ. εἶδη)· κύβοι, ἔδῳ: τὸ παιγνίδιον τὸ παιζόμενον μὲ τοὺς κύβους (ζάρια)· ἀστράγαλοι τὸ παιγνίδιον τὸ παιζόμενον μὲ τοὺς ἀστραγάλους (κότσια)· σφαῖρα, ἔδῳ: τὸ παιγνίδιον τὸ παιζόμενον μὲ τὴν σφαῖραν.— πεσσός ψῆφος φοειδής, στρογγύλη ἢ ἄλλου σχήματος (κν. πέτρα, βόλι, πούλι)· πεσσοί, ἔδῳ: τὸ παιγνίδιον τὸ παιζόμενον μὲ τοὺς πεσσούς· μὲ τοὺς πεσσούς— ὥς καὶ μὲ τοὺς κύβους, τοὺς ἀστραγάλους καὶ τὴν σφαῖραν— καὶ οἴμερον ἀκόμη παίζονται διάφορα παιγνίδια (ντάμα, ζατρίκιον κλπ.).— γὰρ ὦν διότι ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι...— οἰκιεῦνται = ἄττ. οἰκειοῦνται· οἰκειοῦμαι οἰκειοποιοῦμαι.— ποιέειν = ἄττ. ποιεῖν.— πρὸς τὸν λιμὸν κατὰ τῆς πείνης.— τὴν μὲν ἐτέρην τῶν ἡμερέων (= ἄττ. ἡμερῶν) πᾶσαν... τὴν δὲ ἐτέρην τὴν μὲν μίαν ἡμέραν ὅλην... τὴν δὲ ἄλλην.— ζητέοιεν = ἄττ. ζητοῖεν.— σιτία τροφαί.— σιτέεσθαι = ἄττ. σιτεῖσθαι.— ἔτεα = ἄττ. ἔτη.— δυῶν (= ἄττ. δυοῖν) δέοντα πλὴν δύο.

ἐπεῖτε (= ἄττ. ἐπει) δὲ οὐκ ἀνιέναι— ἀλλ'... βιάζεσθαι, περὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου μετὰ χρονκ. σύνδεσμον βλ. ἀνωτέρω «ὥς οὐ παύεσθαι»· ἀνίημι μετριάζω, παύω· ἔτι ἐπὶ μᾶλλον ἀκόμη περισσότερον· βιάζομαι στενοχωρῶ, πιέζω.— οὕτω δὴ τότε πλέον.— διαιρῶ δύο μοίρας Λυδῶν πάντων χωρίζω ὅλους τοὺς Λυδοὺς εἰς δύο μοίρας (μέρη).— κληρῶσαι, ἐκ τοῦ λέγουσι.— ἐπὶ μονῆ διὰ νὰ μένη (ἐν Λυδίᾳ).— ἐπὶ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων (= ἄττ. μοιρῶν) μένειν αὐτοῦ ἐσωτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν ὁ βασιλεὺς ἔτασσε τὸν ἑαυτὸν του νὰ εἶναι ἀρχηγός τῆς μοίρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπιπτεν ὁ κληρὸς νὰ μένη αὐτοῦ.— ἐπὶ δὲ τῇ ἀπαλλασσομένῃ (= ἐπὶ δὲ τῇ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἀπαλλάσσεσθαι [τὸν βασιλέα προστάσσειν]) τὸν ἐσωτοῦ παῖδα τῆς δὲ ἄλλης μοίρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπιπτεν ὁ κληρὸς ν' ἀναχωρήσῃ, ὁ βασιλεὺς ἔτασσε τὸν υἱὸν του νὰ εἶναι ἀρχηγός.— τῷ = ἄττ. ῶ.— οὖνομα = ἄττ. ὄνομα.— λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἐτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς

χώρης καταβῆναι... τότε ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔπεσεν ὁ κλῆρος ν^ο ἀφήσουν τὴν χώραν των, κατέβησαν...—*μηχανῶμαι* κατασκευάζω.—*ἐς τὰ*=ἄττ. *ἐς ἃ*.—*σφι*=ἄττ. *σφισι*.—*χρηστά* χρήσιμα. — *ἐπίπλοα* (= ἄττ. *ἐπιπλα*) σκεύη. — *ἀποπλέειν* = ἄττ. *ἀποπλεῖν*.— *κατὰ ζήτησιν* διὰ τὰ ζητήσουν.— *βίος* πόρος ζωῆς.— *ἐς ὃ* ἕως ὅτου.— *παραμείβομαι* παραπλέω.— *ἀπικέσθαι*= ἄττ. *ἀφικέσθαι*.—*Ὀμβρικοί* ἢ *Ὀμβροί* λαὸς τῆς Ἰταλίας κατὰ τὰ Β. τοῦ Ἀπεννίνου ὄρους.— *σφέας*=ἄττ. *σφᾶς*.—*πόλιας*=ἄττ. *πόλεις*.— *τὸ μέχρι τοῦδε* ἕως τὴν σήμερον.—*ἐπὶ τοῦ παιδὸς* ἀπὸ τοῦ υἱοῦ.—*ἀνάγω* φέρω (διὰ θαλάσσης εἰς τινα τόπον). — *ποιεῦμαι* (=ἄττ. *ποιοῦμαι*) *τὴν ἐπωνυμίην ἐπὶ τινος* λαμβάνω τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τινος.

2. Περσικὰ ἔθιμα.

Κεφ. 131. *νόμος* =; (κεφ. 94).—*χρεωμένους*=ἄττ. *χρωμένους*.—*νηοὺς*=ἄττ. *ναοὺς*.—*ποιευμένους*, ἐκ τοῦ *οἶδα*· *ἐν νόμῳ ποιεῦμαι* θεωρῶ (ὡς) νόμιμον, συνηθίζω, — *ἀλλὰ...* *ἐπιφέρουσι*, μετὰ τὸ (*οἶδα*) *ποιευμένους* τί ἀνεμένετο; ὀριστική; — *τοῖσι ποιεῦσι* (=ἄττ. *τοῖς ποιοῦσι*), δηλ. *ἀγάλματα καὶ νηοὺς καὶ βωμούς*.—*μωρίην ἐπιφέρω τινι* ἀποδίδω μωρίαν εἰς τινα, κατηγορῶ τινα ἐπὶ μωρία (ὡς μωρόν).— *ὡς μὲν* (=γε) *ἐμοὶ δοκέειν*, τὸ ἀπρμφ. ἀπολύτως: καθὼς ἐγὼ τοῦλάχιστον νομίζω.— *ἀνθρωποφυῆς*=*ἀνθρωποειδῆς* ἀνθρωπόμορφος.— *κατὰ περ* =ἄττ. *καθ' ἅπερ* ἀκριβῶς ὡς (ὅπως).—*νομίζουσι* ἔχουν τὴν συνήθειαν.—*ἔρδω* πράττω· *ἔρδω θυσίας* προσφέρω θυσίας.—*Δία*, ὁ ὑπέριστατος τῶν θεῶν παρὰ πᾶσι τοῖς Ἰρανοῖς εἶναι ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Ζεὺς ὡς λέγει ὁ Ἡρόδοτος, δηλ. ὁ κύκλος πᾶς τοῦ οὐρανοῦ· ὡς θεὸς τοῦ φωτὸς εἶναι οὗτος θεὸς τῆς ἀληθείας καὶ καθαρότητος, αὐτὸς ἐδημιούργησε καὶ διατηρεῖ τὸν κόσμον, εἶναι ὁ σοφὸς δημιουργός, ἔξ οὗ πηγάζουν πάντα τὰ ἀγαθὰ τῆς δημιουργίας. Παρὰ τοῖς Πέρσiais οὗτος ὁ θεὸς ἔκαλεῖτο Ἀχουρα Μασδὰ (=Πάνσοφος Κύριος)· βλ. εἰκ. ἐν σελ. II.—*ἡλίῳ*, δηλ. τῷ Μίθρα.—*μόνοισι* = ἄττ. *μόνοις*.—*ἀρχῆθεν* ἔξ ἀρχῆς, ἐκ παλαιῶν χρόνων. — *ἐπιμανθάνω* μανθάνω μετὰ ταῦτα.— *Οὐρανίην*, ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης· τὸ περσικὸν ὄνομα ταύτης τῆς θεᾶς ἦτο Ἀναΐτις.

Κεφ. 132. *Πέρσησι* = ἄττ. *Πέρσαις*. — *περὶ τοὺς* πρὸς τοὺς. — *ἦδε κατέστηκε* (= ἄττ. *καθέστηκε*) εἶναι τοιαύτη, γίνεται ὡς ἐξῆς. — *ἀνακαλουσι* ἀνάπτουν (δηλ. ἐπὶ τῶν βωμῶν.) — *οὐ σπονδῆ* — *οὐλῆσι*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ἕλληνας. — *οὐκί* = ἄττ. *οὐχί*. — *στέμματα* στέφανοι· παρ' Ἑλλήσι κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θυσίας ὄχι μόνον ὁ θυσιάζων ἦτο ἔστεφανωμένος, ἀλλὰ καὶ οἱ παρευρισκόμενοι ἐν τῇ θυσίᾳ καὶ αὐτὸ τὸ ἱερεῖον. — *οὐλῆσι* = ἄττ. *ὄλαῖς*· *ὄλαι* χονδροαλεσμένα κριθαὶ (διὰ τῶν ὁποίων ἐπασπαλίζετο — παρ' Ἑλλήσιν — ἢ κεφαλὴ τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας). — *τῶν δὲ ὡς... = ὡς (ἂν = ὅταν) θέλη (τις) θύειν ἐκάστω τούτων (τῶν θεῶν)*. — *καλῶ* ἐπικαλοῦμαι. — *ὁ τιήρης* = ὁ *τιάρας* ἢ ἡ *τιάρα* κάλυμμα τῆς κεφαλῆς φερόμενον παρὰ τῶν ἀρχαίων Περσῶν εἰς ἐπισήμους ἰδία περιστάσεις. — *ἔστεφανωμένος τὸν τιήρη μυσ. μ.*, κατὰ ταῦτα παρὰ Πέρσαις μόνον ὁ θυσιάζων ἔφερε στέφανον καὶ τοῦτον ὄχι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γυμνῆς — ὡς ἐφέρετο παρ' Ἑλλήσιν —, ἀλλὰ περὶ τὴν τιάραν. — *τῷ θύοντι... οὐ οἱ (= οὐκ οἱ [= αὐτῷ]) ἐγνίγεται* (ἀπρόσ.) δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ποῦ θυσιάζει... — *ἔωυτῷ... ἰδίῃ... = ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ ἰδίῃ ἔωυτῷ μούνη· ἀρῶμαι τί τινι* εὐχομαί τι διὰ τινά· *ἰδίῃ* ἰδιαιτέρως. — *ὁ δέ*, ἐάν δύο πράξεις ἀποδίδονται ἐν ἀντιθέσει εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκμ., πολλάκις παρ' Ἡροδότῳ ἐπαναλαμβάνεται τὸ ἐνεργοῦν ὑποκμ. ἐν τῇ ἀντιθέσει καὶ γίνεται χρῆσις τοῦ *ὁ δέ (οἱ δέ)*, ἐν ᾧ τὸ αὐτὸ ὑποκμ. μένει· ἀντὶ τοῦ *ὁ δέ* ἀνεμένομεν μόνον τὸν *δὲ* = *ἀλλά*. — *κατεύχομαι* προσεύχομαι ἐνθέρμως. — *γίνομαι ἐν* περιέχομαι (περιλαμβάνομαι) εἰς. — *καὶ αὐτός*, δηλ. ὁ θύων. — *ἐπεὰν* = ἄττ. *ἐπὰν*. — *διαμιστύλλω κατὰ μέρεα* (= ἄττ. *μέρη*) κόπτω εἰς τεμάχια. — *ἱρήιον* = ἄττ. *ἱερεῖον* ζῶον πρὸς θυσίαν. — *ἔψω* βράζω. — *ὑποπάσσω* πάσσω (σκορπίζω, στρώνω) ὑποκάτω. — *ποίη* = ἄττ. *πόα* γλόη, χόρτον. — ὡς πρὸ τῶν ὑπερθετικῶν =; — *ἀπαλὸς* τρυφερός. — *τρίφυλλον*, τὸ νῦν λεγόμενον «τριφύλλι». — *ἔθηκε* γνωμικὸς ἀόρ. — *ὦν* (= ἄττ. *οὔν*), ὁ Ἡρόδ. πολλάκις συνδέει τὸν γνωμικὸν ἀόρ. μετὰ τοῦ *ὦν*, ὅταν θέλη νὰ δηλώσῃ τὴν ἐνέργειαν ὡς ταχέως ἐπακολουθοῦσαν· ἔπειτα, εὐθύς. — *διαθέντος αὐτοῦ*, δηλ. τὰ κρέα διατίθημι διευθετῶ. — *μάγος*, οὕτω παρὰ τοῖς Πέρσαις ἔκαλετο ὁ ἱερεὺς. — *παρεστεῶς* (= ἄττ. *παρεσιῶς*) ἰστάμενος πλησίον. — *ἐπαιίδω*

(= ἄτι. ἐπάδω) ψάλλω.—ἐπαιοιδῆ (= ἄτι. ἐπωδῆ) ὕμνος, προσευχή.—οἶνον... τὴν ἐπαιοιδῆν, κατ' ἔννοιαν: ὅπως ὀνομάζουσαν ἐκεῖνοι τὸν ὕμνον (αὐτόν): ἐν τούτῳ τῷ ὕμνῳ, δηλ. τῇ θεογονίῃ, ἐγίνετο ἐπὶ κλήσις ὅλων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων.—σφι—ἄτι. σφίσι.—ἐπέχω περιμένω.—ἀποφέρειμαι λαμβάνω μαζί μου· ἀποφέρεται... τὰ κρέα, ἔπρατον τοῦτο οἱ Ἕλληνες κατὰ τὰς θυσίας των;—χρᾶται (= ἄτι. χρῆται [αὐτοῖς]) ὅ,τι μιν (= ἄτι. αὐτόν) λόγος αἰρέει μεταχειρίζεται αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν (κυρ.: εἰς ὅ,τι τὸν πείση εἰς οἴσοδῆποτε λόγος).

Κεφ. 133. ἀπασέων= ἄτι. ἀπασῶν.—τῇ (= ἄτι. ῆ), δτι. χρονκ.—πλέω= ἄτι. πλείω (πλείονα).—δαῖς, δαιτὸς συμπόσιον.—τῶν ἄλλων = ἡ ἐν τῆσι ἄλλῃσι ἡμέρησι.—δικαιεῦσι= ἄτι. δικαιοῦσι· δικαιοῶ κρίνω δίκαιον.—οἱ εὐδαίμονες οἱ πλούσιοι.—προτιθέαται= ἄτι. προτίθενται.—ὄλος ὀλόκληρος, ἀκέραιος.—ὄπτως ψητός.—τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων τὰ μικρὰ ζῶα, δηλ. πρόβατα καὶ αἴγες (κοινῶς: γιδοπρόβατα).—σῖτος (ἐν τῷ πληθ.: τὰ σῖτα) τροφή, φαγητόν.—ἐπιφορήματα πρόσθετα ἐδέσματα, τραγήματα μετὰ τὸ δεῖπνον (γλυκίσματα, καρύδια, ἀμύγδαλα, σῦκα κ.τ.τ.).—ἀλῆς (= ἄτι. ἀθρόος) εἰς ἐν ὄλον ἠθροισμένος, διὰ μιᾶς.—σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι ὅτι τρώγοντες (φαγητὰ) παύουν (μόνον) νὰ πεινοῦν (δὲν χορταίνουσι).—ἀπὸ δεῖπνου μετὰ τὸ δεῖπνον.—παραφορῶ= παραφέρω φέρω καὶ θέτω ἐμπρὸς τινος, παραθέτω.—ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι = οὐκ ἂν παύεσθαι ἐσθίοντας.—κάρτα= ἄτι. πάνυ, μάλα.—προσκέαται= ἄτι. πρόσκεινται· πρόσκειμαι οἴνω εἶμαι ἔκδοτος εἰς τὸν οἶνον.—σπουδαιέστατα= σπουδαιότατα.—πρῆγμα= ἄτι. πρᾶγμα.—τὸ= ἄτι. ὅ.—ἄδη, ἄορ. τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω.—νήφουσι= σφι νήφουσι· νήφω εἶμαι νηφάλιος, δὲν ἔχω πίει οἶνον.—προτιθεῖ= ἄτι. προτίθησι.—σιτέγαρχος οἰκοδεσπότης.—ἐν τοῦ= οὗ ἐν τῷ οἴκῳ.—ἦν μὲν ἄδη, δηλ. σφι.—μετειῶσι= ἄτι. μεθιᾶσι· μεθίημι ἀφίνω κατὰ μέρος, ἀπορρίπτω.—προβουλεύομαι συζητῶ, συσκέπτομαι.—ἐπιδιαγινώσκω ἐκ νέου κρίνω, ἐξετάζω.

Κεφ. 134. ἐντυγχάνω ἢ συντυγχάνω τινι συναντῶ τινα.—διαγινώσκω τινι διακρίνω ἀπὸ τι.—ὁμοιοὶ τῆς αὐτῆς (κοινω-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

νικῆς) τάξεως ἢ θέσεως.— γάρ, διασαφητικός.— *προσαγορεύω* χαιρετίζω.— *τοῖς στόμασι* εἰς τὰ στόματα.— *οὔτερος* = ὁ ἕτερος ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο.— *τὰς παρειὰς* εἰς τὰς παρειάς.— *ἀγεννῆς* ὁ ἐκ ταπεινῆς καταγωγῆς.

Κεφ. 135. *ἐκ πάντων* ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους.— *ἄγχι* πλησίον.— *δεύτερα* δεύτερον, ἔπειτα.— *τοὺς δευτέρους*, δηλ. τοὺς γείτονας τῶν πλησίον οἰκούντων.— *μετὰ δέ* = ; (κεφ. 94).— *κατὰ λόγον* κατ' ἀναλογίαν (τῆς ἀποστάσεώς των).— *προβαίνω* προχωρῶ.— *τοὺς οἰκημένους* (= ἄτι. *τοὺς ὤκημένους*) = *τοὺς οἰκέοντας*.— *ἐκαστάτω*, ὑπερθικ. τοῦ *ἐκάς* μακράν.— *ἐν τιμῇ* ἄγονται = *τιμῶσι*.— *μακρῶ* (= *πολύ*), ἐπιτείνει τὸ ὑπερθικ. : *ἀρίστους*.— *τὰ πάντα* καθ' ὅλα.— *κατὰ λόγον τὸν λεγόμενον* κατὰ τὴν λεχθεῖσαν ἀναλογίαν (τῆς ἀποστάσεως).— *ἀντέχομαι* τῆς ἀρετῆς = *μετέχω* τῆς ἀρετῆς.— *ξενικὰ νόμια* = ἄτι. *ξενικὰ νόμιμα* (ἔθιμα).— *προσίεμαι* (παρα)δέχομαι.— *ἀνδρῶν μάλιστα* = *ἐκ πάντων*.— *καὶ γὰρ δὴ... φορέουσι* ὅθεν φοροῦσι καί...— *τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα* (ἐνδυμασίαν), δηλ. τὸν χειριδωτὸν χιτῶνα, τὰς πλατείας ἀναξυρίδας (περισκελίδας) καὶ τὸν κἀνδυν (εἶδος ἐπανωφορίου ἔχοντος εὐρείας χειρίδας καὶ πίπτοντος μέχρι τῶν ποδῶν).— *τῆς ἐωνυῶν εἶναι καλλίω*, βλ. εἶκ. ἐν σελ. II.

Κεφ. 136-137. *παιδεύω* διδάσκω.— *ἀπὸ πενταέτεος*, δηλ. *παιδός*· κατ' ἔννοιαν : ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας.— *ἀληθίζομαι* = *ἀληθεύω* λέγω τὴν ἀλήθειαν.— *ἀπικνέομαι* (= ἄτι. *ἀφικνοῦμαι*) *ἐς ὅσιν τινὶ* ἔρχομαι ἐνώπιόν τινος.— *δίαιταν ἔχει* = *διαιτᾶται*.— *ποιέεται*, πθικ.— *τρέφόμενος*, δηλ. μέχρι τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας.— *ἄση*, κυρ. : κόρος, ἀηδία· ἐδῶ : λύπη.— *προσβάλλω* προξενῶ.— *αἰνέω* ἐπαινῶ.— *νυν* = ἄτι. *τοίνυν*.— *τόνδε... τόνδε*, τὸ α' ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα (= *τοῦτον*), τὸ β' εἰς τὰ ἐπόμενα.— *τὸ μὴ μιῆς...* = *τὸ μὴ ἔρδειν ἀνήκεστον πάθος* (ἀντικμ.) *μηδὲ αὐτὸν τὸν βασιλέα* (ὑπκμ.) *μηδένα* (ἀντικμ.) *ἐνεκα μιᾶς αἰτίας*· *ἔρδω* τινὰ *ἀνήκεστον πάθος* πράττω εἰς τινὰ πράξιν, ἣτις εἶναι ἀνεπανόρθωτος βλάβη : φονεύω τινά.— *πλέω* = ἄτι. ; (κεφ. 133).— *μέζω* = ἄτι. *μείζω*.— *έόντια* = ἄτι. *δντα*.— *ὑπούργημα* ὑπηρεσία, ἐκδούλευσις.— *οὕτω* τότε.— *θυμῶ* *χρῶμαι* ἀφίνω τὸν θυμόν μου νὰ ἐνεργήσῃ, κάμνω χρῆσιν τῆς ὀργῆς μου.

Κεφ. 138. ἄσσα (=ἅτινα)... ταῦτα ὅ,τι...τοῦτο.—νε-
νόμισται θεωρεῖται.—πολλῶν καὶ ἄλλων εἴνεκα καὶ δι' ἄλλας
πολλὰς αἰτίας.—μάλιστα δέ...φασίν πρὸ πάντων δὲ (διὰ τοῦ-
το, διότι) λέγουν...—ἀναγκαίη=ἀνάγκη.—ἐναπονίζω (μέσ.:
ἐναπονίζομαι) τι ἀπονίπτω, ἐκπλύνω τι μέσα εἰς τι.—οὐδὲ ἄλ-
λον οὐδένα περιορῶσι, δηλ. ταῦτα ποιεῦντα· περιορῶ ἐπι-
τρέπω, ἀνέχομαι.

Κεφ. 140. ἀτρεκέως (μετὰ βεβαιότητος), συναπτεόν τῷ εἰ-
δῶς.—περὶ αὐτῶν, δηλ. τῶν Περσῶν.—ὡς κρυπτόμενα ὡς
μυστικόν τι.—σαφηνέως (=σαφηνῶς) μετὰ βεβαιότητος.—
νέκυς=νεκρὸς νεκρὸν σῶμα, πτῶμα.—ῥογίς ῥογεον.—ἔλκω
σπαράσσω.—μὲν γὰρ ὅπωςδὴποτε.—δὲ ὧν (= ἅτι. δ' οὖν),
κατ' ἔννοιαν: ἄλλο πού δύναμαι ἐπίσης νὰ βεβαιώσω εἶναι τοῦ-
το:—κατακηρῶ(-όω) περικαλύπτω (περιυλείφω) μὲ κηρόν.—
κρύπτω γῆ κρύπτω ἐν τῇ γῆ, καλύπτω διὰ χώματος, θάπτω.

3. Ἡ Βαβυλῶν.

Κεφ. 178. κού (=ἅτι. που) βεβαίως.—πόλισμα πόλις.—
ἀναστάτου γενομένης, μτχ. χρονκ.· ἀνάστατος γίνομαι, ἐπὶ
πόλεων: καταστρέφομαι.—Νίνος ἢ Νινευτ (ἀρχαία πρωτεύ-
ουσα τοῦ Ἀσσυριακοῦ κράτους)· κατεστράφη ὑπὸ τοῦ βασι-
λέως τῆς Μηδίας Κυαξάρου τὸ 612 π. Χ.—τὰ βασιλῆια
(=ἅτι. τὰ βασιλῆια) τὰ ἀνάκτορα.—κατεστήκεε=ἅτι. καθει-
στήκει· καθέστηκα εἶμαι, εὐρίσκομαι.—οφι=ἅτι. σφίσι (δηλ.
τοῖς Ἀσσυριοῖς).—ἐοῦσα= ἅτι. οὔσα.—τοιαύτη δὴ τις τοι-
αύτη περίπου.—κέεται= ἅτι. κεῖται.—μέγαθος ἐοῦσα μέ-
τωπον ἑκαστον-σταδίων ἢ ὁποῖα κατὰ τὸ μέγεθος ἦτο 120 στα-
δίων εἰς ἑκάστην πλευράν: ἢ ὁποῖα εἶχεν ἑκτασιν 120
σταδίων εἰς ἑκάστην πλευράν.—ἐούσης τετραγώνου, ἢ μτχ. κα-
νονικῶς ἔπρεπε νὰ τεθῆ κατὰ ποίαν πτῶσιν;—περίοδος περι-
φέρεια, περίμετρος· οὔτοι στάδιοι...γίνονται συνάπαντες, κατ'
ἔννοιαν: ὥστε ὅλη ἢ περίμετρος τῆς πόλεως ἀνέρχεται εἰς στάδια...·
τὸ στάδιον=185 περίπου μέτρα· ἐπομένως ἢ ὅλη περίμετρος τῆς
πόλεως εἶχεν ἑκτασιν πόσων χιλιομέτρων;—νυν= ἅτι.; (κεφ.
137).—τῶν= τούτων, ἅ.—ἴδμεν= ἅτι. ἴσμεν· τοῦ οἶδα.—
μιν=αὐτὸ (δηλ. τὸ Βαβυλώνιον ἄστυ).—βαθέα= ἅτι. βα-

θεῖα.—πλέος (= ἰτι. πλέως), η, ον πλήρης.—περιθέω περιβάλλω.—μετὰ δέ, ἐπίρρ.: ἔπειτα δέ.—πῆχυς, μέτρον μήκους· ὁ μέτριος (ὁ συνήθης) πῆχυς = περίπου 0,46 τοῦ μέτρον· ὁ βασιλῆιος (= ἄτι. βασιλῆιος βασιλικός) π. = περίπου 0,52 τοῦ μέτρον· ἐπομένως τὸ τεῖχος τῆς πόλεως πόσων μέτρων πλάτος (πάχος) εἶχε καὶ πόσων ὕψος;—ἐδὼν=ἰτι. ὄν.—μέζων= ἄτι. μείζων.—δάκτυλος, τὸ ἐλάχιστον τῶν Ἑλληνικῶν μέτρων μήκους = περίπου 0,018 τοῦ γαλλικοῦ μέτρον· ὁ συνήθης πῆχυς περιέχει 24 δακτύλους.

Κεφ. 179. ἴνα, ἐπίρρ.: εἰς τί.—ἐκ τῆς τάφρου ἢ γῆ τὸ χῶμα ποῦ ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν τάφρον.—ἀναισιμῶθη, πθικ. ἄορ. τοῦ ἀναισιμῶ(-ῶν) = ἄτι. ἀναλίσκω χρησιμοποιοῶ.—ἐργαστο = ἄτι. εἴργαστο.—ἄμα, συναπτόεν τῶ: ἐπλίνθευον.—πλίνθεύω τι κατασκευάζω πλίνθους ἀπὸ τι.—ἐλκω κατασκευάζω.—ὀπτῶ ψήνω.—τέλματι—ἀσφάλτω, ἢ ἀ' δτκ. κτηρμ. ἢ β' ἀντικμ. τέλμα, ἐδῶ: λάσπη.—χρῶμαι (μετὰ διπλῆς δτκ.) μεταχειρίζομαι τι ὡς τι.—δόμος σειρά πλίνθων ἐν οἰκοδομίᾳ.—ταρσὸς πλέγμα ἐκ καλάμων, «καλαμωτῆ» συνοικοδομουμένη μετὰ τῶν πλίνθων ὅπως συγκρατῆ καὶ συνδέη αὐτάς.—διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου (περιληπτ. γνκ. τῆς ὕλης) ταρσοῦς . . . διαστοιβάζοντες στοιβάζοντες τριάκοντα σειρὰς πλίνθων καὶ ἔπειτα μίαν σειράν καλάμων πλεκτῶν.—δέμω κτίζω.—χείλη, ἐδῶ: τοῖχοι, παρειαί.—παρὰ τὰ ἔσχατα εἰς τὰ ἄκρα, εἰς τὰ χεῖλη (αὐτοῦ, τοῦ τείχους).—μονόκωλος, ἐπὶ οἰκοδομήματος: τὸ ἔχον ἐν μόνον πάτωμα.—τετραμμένα ἐς ἄλληλα ἀντικρῦζοντα πρὸς ἄλληλα, τὰ μὲν ἀπέναντι τῶν δέ.—τὸ μέσον τῶν οἰκημάτων τὸν μεταξὺ τῶν οἰκημάτων χώρον.—ἔλιπον, δηλ. ἀνοικοδόμητον, ἐλεύθερον.—τεθρίπῳ περιέλασιν διὰ πέρασμα τεθρίππου.—ἐνεστᾶσι = ἐνεῖσι.—σταθμοὶ = παραστάδες τὰ ἐκατέρωθεν τῆς θύρας ὀρθὰ ξύλα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ ὑπέρθυρον, δηλ. τὸ ἀνώφλιον (τὸ ἄνω μέρος τῆς θύρας).—ὠσαύτως, δηλ. χάλκεα.—θρόμβος ὄγκος, σωρός.—ἀναδιδοῖ=ἄτι. ἀναδίδωσι.—ἐς τὸ διὰ τό.

Κεφ. 180. τοιῶδε, ἐδῶ=τοιούτω.—φάρσος μέρος (ἀποκεχωρισμένον).—διέργω (= ἄτι. διείργω) διαχωρίζω.—ἐξιεῖ= ἄτι. ἐξίησι· ἐξίημι ἐκβάλλω.—Ἐρυθρὴ θάλασσα, ἐδῶ: Περ-

σικὸς κόλπος.—τὸ *τεῖχος ἐκάτερον*—τὸ *τεῖχος ἐκατέρου φάρσεος*.—*τοὺς ἀγκῶνας* (αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς) *ἐς τόν...ἐλήλαται* μὲ τὸς ἀγκῶνάς του (μὲ τὰς γωνίας του) φθάνει ἕως τόν...—*τὸ ἀπὸ τούτου* ἀπὸ ἐδῶ.—*χειλος* ὄχθη.—*αἱμασιή* τοῖχος.—*πλίνθων ὀπτέων(-ῶν)*, γνκ. τῆς ὕλης· ὀπτὸς ψημένος.—*παρτείνω* (ἀμτβτ.) ἐκτείνομαι.—*κατατέμνεται τὰς ὁδοὺς ἰθάεας* ἔχει κομμένους τοὺς δρόμους εὐθεῖς, διασχίζεται ἀπὸ εὐθεῖς δρόμους.—*ἐπικάρσιος* λοξός, πλάγιος.—*τὰς ἐχούσας*—*τὰς φερούσας*.—*κατὰ ἐκάστην*, δηλ. *τῶν ἐπικαρσίων ὁδῶν*.—*λαῦραι*—*ὁδοὶ ἐπικάρσιαι*.—*αὔται*, δηλ. *αἱ πυλίδες*.

Κεφ. 181. *τοῦτο τὸ τεῖχος*, δηλ. τὸ ἐξωτερικὸν τεῖχος, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἐν κεφ. 179.—*θῶρηξ* ὡς θώραξ (τῆς πόλεως).—*οὐ πολλῶ τεφ* (= ἄττ. *τινι*) ὄχι παρὰ πολύ.—*ἐν φάρσει ἐκατέρω...ἐν μέσῳ*—*ἐν μέσῳ ἐκατέρου φάρσεος...*—*τειχίζω* κτίζω.—*ἐν τῷ μὲν...ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ* εἰς μὲν τὸ ἓν...εἰς δὲ τὸ ἄλλο.—*Ζεὺς Βῆλος*, οὕτω καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος τὸν Βαβυλώνιον θεὸν Βάαλ.—*ἱερὸν*—ἄττ. *ἱερὸν*.—*ἐς ἐμὲ* μέχρι τῶν ἡμερῶν μου.—*δύο*, τοῦτο παρ' Ἡροδ. ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄκλιτον (ὅπως ἐδῶ), ἄλλοτε δὲ κλίνεται (*δύο, δυῶν, δυοῖσι, δύο*).—*δύο σταδίων πάντη* ἔχον ἕκτασιν δύο σταδίων εἰς κάθε πλευράν.—*σταδίου*, δηλ. *ἑῶν*.—*ἐπιβέβηκε* ἀνυψοῦται.—*μάλα*—*μάλα αὖ* πάλιν.—*μέχρι οὗ*—*μέχρι*.—*ἐς αὐτούς*, ἀνήκει εἰς τό: *ἔχουσα*—*φέρουσα*.—*μεσῶ (-ῶ)* μετὰ γνκ.: εἶμαι ἢ εὐρίσκομαι ἐν τῷ μέσῳ τινός· *μεσοῦντι δέ κου τῆς...* διὰ τὸν εὐρισκόμενον δὲ εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς..., ὅταν δὲ φθάσῃ τις εἰς...—*καταγωγὴ* κατάλυμα, σταθμός.—*θῶκος* (= ἄττ. *θᾶκος*) κάθισμα.—*ἀμπαυσιήριος* (= ἄττ. *ἀναπαυσιήριος* ἢ *-σιτήριος*) κατάλληλος εἰς ἀνάπαυσιν.—*καθίζω*, ἀμτβτ.—*νηὸς* τὸ κατοικητήριον τοῦ θεοῦ· ἐν ᾧ *ἱερὸν*: ὄλος ὁ ἱερὸς χῶρος μὲ ὄλας τὰς ἐν αὐτῷ οἰκοδομάς.—*οἱ*—*αὐτῇ* (δηλ. τῇ κλίνῃ).—*ἱερεῖς*—ἄττ. *ἱερεῖς*.—*ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες* τὸ ὅποιον ὅμως ἐγὼ δὲν πιστεύω.

4. Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῶν Βαβυλωνίων.

Κεφ. 194. *τὸ (=δ) ἀπάντων...* *τῶν ταύτη* ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἐθαύμασα πολὺ περισσότερον ἀπ' ὅλα τὰ ἐκεῖ (δηλ. ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ χώρῳ).—*τὴν πόλιν*, δηλ. τὴν Βαβυλῶνα.—*τὰ πλοῖα*

ἔστι... σκύτινα = τὰ πλοῖα τὰ... πορευόμενα ἐς τὴν Β.,
 ἔοντα κυκλοτερέα, πάντα ἔστι σκύτινα. — κατὰ τὸν ποταμὸν
 διὰ τοῦ ποταμοῦ (δηλ. τοῦ Εὐφράτου). — σκύτινος δερμάτινος.
 — ἐπεὰν = ἄτι.; (κεφ. 132). — γάρ, διασαφητικ. — ἐν τοῖσι Ἀρμ.
 τοῖσι... οἰκημένοισι παρὰ τοῖς Ἀρμ. τοῖς κατοικοῦσιν, ἐν τῇ
 χώρᾳ τῶν Ἀρμενίων τῇ κειμένῃ. — κατύπερθε (= ἄτι. καθύ-
 περθε) ὑπεράνω. — νομέες = ἐγκοίλια αἱ πλευραὶ πλοίου· νο-
 μέας ἰτέης (περιληπτικ. γνκ. τῆς ὕλης) ταμόμενοι (= ἄτι. τεμό-
 μενοι) ποιήσονται κόψουν ἰτέας καὶ κατασκευάσουν ἀπ' αὐτὰς
 τὰς πλευρὰς τοῦ πλοίου. — περιτείνω τινὶ τεντώνω περὶ τι. —
 τούτοισι, δηλ. τοῖσι νομεῦσι. — στεγαστρίς τὸ χρησιμεῦον ὡς
 στέγασμα (κάλυμμα)· στεγαστρίδας, κατ' ἔννοιαν = καὶ στεγάξου-
 σι (αὐτὰς, δηλ. τὰς πλευρὰς). — ἐδάφεος (κατὰ) τρόπον ὡς ἔδα-
 φος. — ἀποκρίνω ξεχωρίζω. — συνάγω στενεύω. — κυκλοτερέα,
 δηλ. τὰ πλοῖα. — καλάμη καλάμια. — πλήσαντες, τοῦ πίμπλημι
 (τί τινος) γεμίζω τι μέ τι. — ἀπιεῖσι = ἄτι. ἀφιάσι. — φέρε-
 σθαι = ὥστε φέρεσθαι. — βίκος = πίθος ἢ ἀμφορεύς. — φοι-
 νικήσιος οἶνος οἶνος ἐκ φοινίκων (χουρμάδων). — πλέος = ;
 (κεφ. 178). — ἰθύνω = ἄτι. εὐθύνω διευθύνω, κυβερνῶ. — δύο,
 ἄκλιτον ὡς καὶ ἐν κεφ. 181. — πληκτρον κόπη. — κάρτα = ἄτι.;
 (κεφ. 133). — γόμον ἔχει χωροῦν φορτίον, ἔχουν χωρητικότητα. —
 τάλαντον, ὡς βάρος = περίπου 26 χιλιόγρ. — ζωδς ζωντανός. —
 πλεῦνες (= ἄτι. πλείους), δηλ. ὄνοι ἔνεισι.

διαθέωνται = ἄτι. διαθῶνται· διατίθεμαι διαθέτω,
 πωλῶ. — φόρτος φορτίον (πλοίου). — ἀπ' ὧν ἐκήρυξαν, τιμῆ-
 σις: ἀπεκήρυξαν (γνωμκ. ἄορ.) ὧν ἀποκηρύσσω πωλῶ ἐν δη-
 μοπρασίᾳ· ὧν, περὶ τούτου μετὰ γνωμικοῦ ἄορ. βλ. κεφ. 132
 «ἔθηκε ὧν». — ἐπισάτω φορτώνω. — ἀνὰ τὸν ποταμὸν πρὸς
 τὰ ἄνω τοῦ ποταμοῦ. — οὐκ οἶά τέ ἐστι = οὐχ οἶόν τέ ἐστι.
 — ὑπὸ τάχεος, ἢ ὑπὸ δηλοῖ αἰτίαν· τάχος ὀρητικότης.

Κεφ. 195. ἐσθῆς ἐνδυμασία. — κιθῶν = ἄτι. χιτῶν. — πο-
 δηνεκῆς καταβαίνων μέχρι τῶν ποδῶν, ποδήρης. — εἰρίνεος
 (= ἄτι. ἐρίνεος) ἔξ ἐρίου, μάλλινος. — ἐπενδύνει (ὁ Βαβυλώνιος),
 παρατηρητέα ἢ μετάβασις ἀπὸ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ (χρέ-
 ωνται) εἰς τὸν ἐνικόν· ἐπενδύνω φορῶ ἐπάνω εἰς ἄλλο ἔνδυμα. —
 χλανίδιον, ὑποκοριστικ. τοῦ χλανίς ἐπανωφόριον. — περιβάλ-

λομαί τι βάλλω τι ἐπάνω μου.—**B. ἐμβάσι**, αἱ Βοιωτικαὶ ἐμβάδες ἦσαν τὸ εὐτελέστερον εἶδος ὑποδημάτων παρ' Ἑλλησι.—**κομῶ** φέρω μακρὰν κόμην.—**μίτρα** εἶδος κεφαλοδέσμου μετὰ ταινιῶν.—**ἀναδέονται τὰς κεφαλὰς** δένουν τὰς κεφαλὰς των.—**μυρίζω** ἀλείφω μὲ μῦρα.—**σφραγίς** δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου.—**σκήπτρον** ῥάβδος.—**ἐπίσημον** διακριτικὸν σημεῖον (κόσμημα).—**ἄρτισις** τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, ἐνδυμασία.

Κεφ. 196. **νόμος** = ; (κεφ. 94). — **κατεστῆσαι** = αἰτ. **καθεστῆσαι** **καθέστηκα** ἐπικρατῶ, ὑπάρχω.—**ὄδε**, δηλ. **ἐστί**. — **τῶ** = αἰτ. **ῶ**. — **Ἰλλυριῶν** = **Ἰλλυρίας** (χώρας ἀνταποκρινομένης πρὸς τὴν σημερινὴν Ἀλβανίαν, ἀλλὰ μὲ ὄρια ἀκαθόριστα πρὸς Β. φθάνοντα μέχρι τοῦ Δουνάβεως σχεδόν). — **Ἐνετοί**, οἱ ἄλλως καλούμενοι **Βενετοί**· οὗτοι ἦσαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα Ἰλλυρικὴ φυλὴ.—**ὠραίη γάμου** ὠριμος διὰ γάμου· **ὡς γινοίατο** (= αἰτ. **γίγνοιτο**) **γάμων ὠραῖαι** ὅτε ἔφθανον εἰς ὠραν γάμου.—**ὄκως** (= αἰτ. **ὄπως**), παρ' Ἡροδ. συχνάκις μετ' εὐκτικῆς: ὅτε, ἀφ' οὗ **ταύτας ὄκως συναγάγοιεν** ἀφ' οὗ τὰς ἐσύναζαν.—**ἐσάγεσκον** (θαμισκ. πρτκ.) = αἰτ. **ἐσῆγον**· **ἐσάγω ἐς χωρίον** φέρω εἰς τόπον.—**ἀλής** = **ἀθρόος**: πληθ. **ἀλέες**. — **πέριξ** (μετ' αἰτ.) = **πέριξ** (μετὰ γνκ.). — **ἀνίστημι** σηκώνω.—**κατὰ μίαν**, ἢ **κατὰ** ἐν διανεμητικῇ σημασίᾳ.—**πώλεσκε** = αἰτ. **ἐπώλει**. — **μετὰ δέ** = ; (κεφ. 178). — **ὄκως... πρηθελή** (= αἰτ. **πρηθελή**, τοῦ **πιπράσκομαι**) ἀφ' οὗ ἐπώλειτο.—**εὐροῦσα πολλὸν χρυσίον** εὐροῦσα καλὴν τιμὴν, ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.—**ἀνακηρύσσω** φέρω (ἐκθέτω) εἰς δημοπρασίαν.—**ἔσκε** = αἰτ. **ἦν**. — **ἐπὶ συνοικίῃσι** (-ει) μὲ τὸν ὄρον νὰ συνοικήσουν μὲ αὐτὰς (νὰ τὰς νυμφευθοῦν) οἱ ἀγοράζοντες.

εὐδαίμων = ; (κεφ. 133). — **ἐπίγαμος** ὁ ἔχων ἡλικίαν γάμου, ὁ ἐπιθυμῶν νὰ νυμφευθῆ.—**ὑπερβάλλω** προσφέρω ἀνωτέραν τιμὴν, πλειοδοτῶ.—**ἐξωνοῦμαι** ἀγοράζω.—**καλλιστεύω** εἶμαι ὁ ὠραιότατος.—**δῆμος** λαός, ὄχλος.—**χρηστὸν εἶδος ὠραία μορφή**, ὠραιότης.—**οἱ δέ**, ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ **δὲ** = **ἀλλὰ** (βλ. κεφ. 132 «**ὁ δὲ... κατεύχεται**»). — **ἄν... ἐλάμβανον**, ὁ **ἄν** μετὰ τοῦ παρτκ. ἐκφράζει τὸ κατ' ἐπανάληψιν γιγνόμενον ἐν τῶ παρελθόντι = **ἐλάμβανον**. — **αἰσχροδὸς ἄσχημος**. — **ὡς διεξέλθοι πωλῶν** ὅτε (ὁσάκις) ἐτελείωνε τὴν πώλησιν.—**ἀνίστη ἄν**, πρβλ.

ἀνωτέρω: *ἀν ἐλάμβανον*.—*ἀμορφέστατος* (ὡς εἰ ἐκ θετικοῦ *ἀμορφῆς*)=*ἀμορφότατος*.—*ἔμπηρος* ἀνάπηρος.—*δοτις θέλοι...* (ἔρωτων) ποῖος ἤθελε...—*ἐς δ*=; (κεφ. 94).—*πρόσκειμαί τινα* (ἐπὶ γυναικός) δίδομαι ὡς σύζυγος εἰς τινα, κατακυροῦμαι εἰς τινα.—*τῷ ὑπισταμένῳ*=ἄτι. *τῷ ὑφισταμένῳ* (παρτικ.) ὑφίσταμαι ὑπόσχομαι.—*τὸ ἐλάχιστον*, δηλ. *χρυσίον λαβόντι συνοικήσειν* (αὐτῇ).—*τὸ χρυσίον* τὰ διδόμενα δι' αὐτὰς (δηλ. τὰ ἀσχήμους) χρήματα.—*γίνεται ἀπό τινος* προέρχεται ἐκ τινος.—*ἐκδίδωμι* δίδω εἰς γάμον, ὑπανδρεύω.

ὄτεφ= ἄτι. *ὄτφ*.—*οὐδέ*, δηλ. *ἐξῆν*.—*ἀπάγομαι* λαμβάνω μαζί μου.—*ἧ μὲν* (=ἄτι. *ἧ μὴν*) *τῷ ὄντι*, πράγματι.—*εἰ μὴ συμφεροίατο* (=ἄτι. *συμφέροιντο*) εἰάν δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ συμφωνήσουν (οἱ δύο σύζυγοι).—*ἀποφέρω* δίδω ὀπίσω.—*καί... ἐλθόντα...ὠνέεσθαι*=*καί ἐξ ἄλλης κώμης ἐλθεῖν τὸν βουλόμενον καί ὠνέεσθαι*.

Κεφ. 197. *ὁ κάμνων* ὁ ἀσθενής.—*ἐκφορέω* φέρω ἔξω.—*ὄκοῖον*= ἄτι. *ὄποῖον*.—*παθόντα*, δηλ. *τοιοῦτο*.—*παραίνεουσι...αὐτὸς ποιήσας ἐξέφυγε*, παρατηρητέα ἢ μετάβασις ἀπὸ τοῦ πληθυντ. ἀριθμοῦ εἰς τὸν ἐνικόν (ὡς καὶ ἐν κεφ. 195).—*ἄσοα*=ἄτινα.—*ἐκφεύγω νοῦσον* διαφεύγω ἀσθένειαν, ἀπαλλάσσομαι ἀπὸ...—*ἧ ἄλλον εἶδε*=*ἧ ἄσοα ποιήσαντα ἄλλον εἶδε*.—*παρεξέρχομαί τινα* περνῶ πλησίον τινός.—*ἐπειρήται* (=ἄτι. *ἐπέρηται*), τοῦ *ἐπερωτῶ* ἔρωτῶ.

Κεφ. 198. *ταφαί σφι (γίνονται) ἐν μέλιτι* θάπτουν αὐτοὶ τοὺς νεκροὺς των μὲ μέλι (περιαλείψαντες αὐτοὺς μὲ μέλι)· παρὰ Πέρσαις μὲ τὶ περιηλείφοντο οἱ νεκροί; (βλ. κεφ. 140).—*θρηῆνοι δέ (εἰσι) π. τοῖσι ἐν Αἰγύπτῳ*, ἐννοοῦνται οἱ θρηῆνοι οἱ ψαλλόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τιμὴν τοῦ Μανέρωτος· ὁ Μανέρως—καθὼς διηγεῖται ὁ Ἡρόδ. ἀλλαχοῦ—ἦτο μονογενὴς υἱὸς τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ἀποθανὼν νεώτατος καὶ τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων διὰ θρηῆνων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

1. Ἡ Αἴγυπτος καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς.

Κεφ. 2. *πρίν* ἦ=ἄτι. *πρίν*.—*Ψαμμήτιχος*, οὗτος ἔβα-
 σίλευσεν ἀπὸ τοῦ 663—609 π.Χ.—*σφέων*=ἄτι.—*ἔωντοὺς πρώ-*
τους γενέσθαι, τὸ ὑποκμ. καὶ κτηρμ. τοῦ ἀπρομφ. ἔπρεπε νὰ τεθῆ
 κατ' αἰτ.;—*ἐπειδή*, χρονκ.—*οἵτινες* τίνες.—*γενοίατο*=ἄτι. *γέ-*
νοιντο.—*ἀπὸ τούτου* (δηλ. *τοῦ χρόνου*) ἀπὸ τότε, ἔκτοτε.—
πόρον τούτου ἀνευρεῖν ν' ἀνεύρη μέσον διὰ νὰ μάθῃ τοῦτο
 (δηλ. τίνες ἦσαν οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων).—*ἐπιτεχνῶμαι* τι
 μηχανῶμαι, ἐπινοῶ τι.—*ὁ ἐπιτυχὼν* ὁ πρῶτος ἀνθρώπος, τὸν
 ὁποῖον ἀπαντᾷ τις, ὁ τυχών.—*διδοῖ*=ἄτι. *δίδωσι*.—*τρέφειν*
τροφὴν *τινα τοιήνδε*=*τρέφειν ὧδε*: ἐπεξηγεῖται διὰ τοῦ *ἐντει-*
λάμενος κτλ.=*τρέφειν ὧδε: ἐντείλατο* κτλ.—*ἀντίον* (μετὰ γνκ.)
 ἐνώπιόν τινος.—*ἴημι ἢ ῥήγνυμι φωνήν* ἐκβάλλω φωνήν.—*στέγη*
 τόπος κεκαλυμμένος διὰ στέγης, δωμάτιον.—*ἐπ' ἑωυτῶν* (=ἄτι.
ἐφ' ἑαυτῶν) καθ' ἑαυτά, μόνα.—*τὴν ὥρην* κατὰ τὸν ὠρισμένον
 χρόνον.—*ἐπαγινέειν*, ὑποκμ. *τὸν ποιμένα ἐπαγινέω* (=ἄτι.
ἐπάγω) κομίζω.—*πλήσαντα* (τοῦ ὁ. *πίμπλημι*) *δὲ τοῦ γάλα-*
κτος τᾶλλα διαπρήσσεσθαι ἀφ' οὗ δὲ τὰ παιδιά χορτάσουν μὲ
 τὸ γάλα τῶν αἰγῶν (νὰ τὰ ἀφίγη οὗτος [δηλ. ὁ ποιμὴν] καὶ) νὰ
 φροντίξῃ διὰ τὰς ἄλλας του ἐργασίας.—*ἀπαλλαχθέντων τῶν...*
κνυζημάτων (ἀντικμ.) ὅταν ἀφήσουν τὰ...· *ἄσημος* ἀναρθρος,
 ἀκατάληπτος· *κνύζημα* φωνή, κλαυθμηρισμὸς (νηπίου).

ὡς *διέτης χρόνος ἐγεγόνεε...πρήσسونτι* μετὰ παρέλευσιν
 δύο ἔτων, ἀφ' ὅτου ὁ ποιμὴν ἤρχισε νὰ κάμνῃ αὐτό.—*ἀνοί-*
γοντι—*ἔσιόντι*, ἔξαρι. ἔκ τοῦ *προσπίπτοντα*· *προσπίπτω*
τινι τρέχω πρὸς τινα.—*ὀρέγω* ἐκτείνω.—*τὰ πρῶτα* τὴν πρῶ-
 τὴν φοράν.—*ἦσυχος ἦν* δὲν εἶπε τίποτε.—*ἐπιμελομένω*, δηλ.
τῶν παιδίων.—*πολλὸν* (=ἄτι. *πολὺ*) συχνάκις ἐπαναλαμβα-
 νόμενον.—*ἔπος* λέξις.—*οὔτω δὴ* τότε πλέον.—*σημαίνω* φανε-
 ρώνω.—*ἄγω ἐς ὄψιν* *τινὸς* φέρω ἐνώπιόν τινος.—*κελεύσαν-*
τος, δηλ. αὐτοῦ, *τοῦ δεσπότου*.—*οὔτω συνεχώρησαν καί...=*

οὕτω καὶ τοιοῦτω πρήγματι σταθμησάμενοι Αἰγ. συνεχώρησαν τοὺς Φρύγας πρήγμα, ἐδῶ: δοκιμή· σταθμῶμαί τι νεκρίων ἀπό τι· συγχωρῶ συναινῶ, παραδέχομαι. — ὧδε = οὕτως. — γενέσθαι ὅτι ἔγεινε τὸ πρᾶγμα. — ἰρέων = ἄττ. ἰερέων. — τοῦ Ἐφαιστοῦ, οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸν Ἐφαιστον ἐταύτιζον τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων Φθά, τὸν δημιουργὸν τοῦ κόσμου καὶ θεὸν τῶν καλλιτεχνῶν καὶ χειροτεχνῶν· βλ. εἰκ. ἐν σελ. V. λαμπρότατος ναὸς τούτου ὑπῆρχεν ἐν τῇ Μέμφιδι, ἀρχαίᾳ πρωτευούσῃ τῆς Αἰγύπτου. — Μέμφι = ἄττ. Μέμφιδι. — Ἕλληνες δὲ λέγουσι, ἴσως ὁ Μιλήσιος Ἐκαταῖος, ὁ ὀνομαστότατος τῶν πρὸ τοῦ Ἡροδότου ἱστοριογράφων (λογογράφων). — μάϊαιος ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος. — ἐκτάμνω (= ἄττ. ἐκτέμνω) ἀποκόπτω. — τὴν δίαίταν τῶν παιδίων ἐποιήσατο διέταξε νὰ ζοῦν (νὰ κοινοῦν) τὰ παιδιά.

Κεφ. 3. *κατὰ τὴν τροφήν* ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφήν. — *ἐρχομαι ἐς λόγους τινι* ἔρχομαι εἰς συνομιλίαν μετὰ τινος. — *καὶ δὴ καὶ καὶ μάλιστα, καὶ προσέτι.* — *Θῆβαι· Ἡλίου πόλις* (= *Ἡλιούπολις*), ἀμφότεραι ἀρχαῖαι πόλεις τῆς Αἰγύπτου (βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου ἐν σελ. IV)· ἐν τῇ πρώτῃ ἐλατρεύετο καὶ εἶχε μεγαλοπρεπῆ ναὸν ὁ θεὸς Ἄμμων, ἐν τῇ δευτέρᾳ ὁ θεὸς Ῥά, δηλ. ὁ ἥλιος· βλ. εἰκ. ἐν σελ. V. — *τρέπομαι ἐς* μεταβαίνω εἰς. — *συμβήσονται*, δηλ. *οἱ τούτων λόγοι· συμβαίνω τινι* συμφωνῶ μέ τινα.

Κεφ. 4-5. *Αἰγύπτου*, συναπτόν τῳ: *βασίλευσαι.* — *ἔλεγον*, οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς. — *Μιν ἢ Μήνης*, ἐβασίλευσε περὶ τὸ 3400 π. X.· πρὸ τοῦ Μῆνη ἐβασίλευον θεοί. — *πλήν τοῦ Θεβ. νομοῦ*, ὅλη ἡ Αἴγυπτος ἦτο διηρημένη εἰς νομούς, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠρίζοντο διὰ διωρύγων· *Θηβαϊκὸς νομὸς* = ἡ ἄνω Αἴγυπτος. — *αὐτῆς εἶναι οὐδέν... = οὐδέν τῶν νῦν...*, ἐόντων αὐτῆς εἶναι ὑπερέχον ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν μερῶν αὐτῆς (δηλ. τῆς Αἰγύπτου), τὰ ὅποια τώρα εἶναι (βλέπει τις)..., ἦτο ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. — *ἐνεργθε* κάτωθεν. — *Μοῖρις(-ιος καὶ -ιδος) λίμνη*, βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου. — *ἐς τὴν = ἐς ἦν.* — *ἀνὰ τὸν ποταμὸν* διὰ τοῦ ποταμοῦ (δηλ. τοῦ Νείλου). — *δηλα = δηλόν (ἔστι).* — *(τινι) καὶ μὴ προακούσαντι*,

ἰδόντι δὲ δοτις γε... ἔχει εἰς ἄνθρωπον νοήμονα καὶ χωρὶς νὰ τὸ προακούσῃ, μόνον ἔαν ἴδῃ.— **ὅτι Αἴγυπτος...**, ἔκ τοῦ **δήλα**· **Αἴγυπτος** δὲ ἔδῳ: τὸ μέρος τῆς Αἰγύπτου νοεῖται τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου.— **ναυτίλλομαι** ταξιδεύω διὰ θαλάσσης.— **ἐπικητος γῆ** νεωστὶ κτηθεῖσα γῆ, γῆ δηλ. ἣτις ἦτο πρότερον ὑπὸ τὸ ὕδωρ (πρβλ. κεφ. 10).— **τὰ κατύπερθε ἔτι τῆς λ. ταύτης...** **τῆς πέρι...** ἔστι δὲ ἕτερον τοιοῦτο παρόμοιόν τι εἶναι (δηλ. **ἐπικητος γῆ καὶ δῶρον τοῦ Νείλου**) ἀκόμη καὶ ἡ ὑπεράνω τῆς λίμνης ταύτης χώρα ..., περὶ τῆς ὁποίας...— **ἐκεῖνοι**, δηλ. οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς.— **προσπλέων** ὅταν πλήρῃ πρὸς τὴν Αἴγυπτον.— **ἡμέρης δρόμος** ὅσον δύναται τις νὰ τρέξῃ ἐν τὸς μιᾶς ἡμέρας (περὶ τὰ 1300 στάδια).— **κατεῖς** (= ἄτι. **καθεῖς**) ἂν ῥίψῃς· τοῦ ῥ. **καθήμι**.— **καταπειρητηρῆ (-α)** ὄργανον ναυτικόν, μὲ τὸ ὁποῖον τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὐρίσκουν καὶ μετροῦν βυθίζοντες αὐτό, δηλ. ἡ βολίς.— **ἀνοίσεις**, μέλλ. τοῦ **ἀναφέρω** φέρω ἐπάνω, ἐκβάλλω.— **ἐν ἔνδεκα ὀργυίῃσι** εἰς βάθος ἔνδεκα ὀργυιῶν· **ἡ ὀργυιά** = 2 μέτρα (περίπου).— **ἔσαι** = ἄτι. **ἔσει**.— **μὲν** προφανῶς.— **πρόχυσις τῆς γῆς** ἡ γῆ ἡ σχηματισθεῖσα ἔκ προσχώσεως.— **ἐπὶ τοιοῦτό ἔστι** ἕως τόσον ἐκτείνεται.

Κεφ. 10. **ἡ πολλή** = τὸ πολὺ τὸ περισσότερον μέρος.— **κατὰ περ** = ; (βλ. I, 131).— **τῶν ὀρέων... τὸ μεταξὺ** τὸ μέρος τὸ μεταξὺ τῶν ὀρέων...— **κοτε** = ἄτι. **ποτε**.— **Ἴλιον**, πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας, μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Σκαμάνδρου.— **Τευθρανία**, πόλις τῆς Μυσίας παρὰ τὸν Κάικον ποταμόν.— **Ἐφεσος**, πόλις τῆς Ἰωνίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καῦστρου ποταμοῦ.— **Μαϊάνδρου πεδίον**, ἡ παρὰ τὸν Μαϊάνδρον— ποταμόν τῆς Μ. Ἀσίας— πεδιάς.— **ὡς εἶναι** ἔφ' ὅσον εἶναι δυνατόν.— **συμβάλλω** παραβάλλω, συγκρίνω.— **τῶν γάρ...**— **οὐδεὶς γὰρ τῶν ποταμῶν τῶν προσχωσάντων ταῦτα τὰ χωρῖα ἀξίός ἐστι πλήθους πέρι συμβληθῆναι ἐν τῶν στομάτων... πενταστόμου**· **τῶν προσχωσάντων ταῦτα τὰ χωρῖα** οἱ ὁποῖοι ἐσχημάτισαν τοὺς τόπους αὐτοὺς διὰ τῆς καταθέσεως ἰλῦος· νοοῦνται οἱ ποταμοὶ Σιμόεις (Σκάμανδρος), Κάικος, Καῦστρος, Μαϊάνδρος.— **πλήθους πέρι** ὡς πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων.

Κεφ. 11. *τῆς Ἀραβίης χώρας κόλπος*, ἐννοεῖται ὁ Ἀραβικὸς κόλπος (ὁ κόλπος τοῦ Σουέζ); βλ. χάρι. τῆς Αἰγύπτου ἐν σελ. IV.—*πρόσω μακράν*.—*ἐσέχω* ἐκτείνομαι.—*ἕτερος τοιοῦτος κόλπος*=; (κεφ. 5 «ἔστι ἕτερον τοιοῦτο»).—*δοκέω κου*(= ἄττ. *που*) ὑποθέτω.—*γενέσθαι* ὅτι ἤτό ποτε.—*τὸν μὲν* (δηλ. τὸν Αἰγυπτιακὸν κόλπον) *ἐκ τῆς β...ἐπ' Αἰθιοπίας*= *ἐκ τῆς β. θαλάσσης ἐσέχοντα ἐπ' Αἰθιοπίας*.—*ἐκ τῆς βορηίης θαλάσσης*, δηλ. τῆς Μεσογείου.—*τὸν δὲ Ἀράβιον*...ἐν ᾧ ὁ Ἀράβιος...—*ἐκ τῆς νοτίης*, δηλ. τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.—*φέρω ἐπὶ* εἰσχωρῶ εἰς.—*μιν* αὐτὸν (δηλ. τὸν Ἀραβικὸν κόλπον).—*ῥέοντος τούτου* συνεπεία τῆς εἰσροῆς τούτου (δηλ. τοῦ Νείλου).—*(ἐκ)χώννυμαι* πληροῦμαι διὰ τῆς ἰλύος ποταμοῦ, ἀποχεροῦμαι.—*ἔλλπομαι* νομίζω, ὑποθέτω.—*κοῦ* (= ἄττ. *ποῦ*) *γε δῆ*, συναπτεόν τῷ: *οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος*; πῶς λοιπὸν δὲν θά...; (ἀναμφιβόλως θά...).—*προαναισιμῶ* προαναλίσκω· *ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ*... *γενέσθαι* ἐν τῷ χρόνῳ τῷ παρελθόντι πολὺ πρότερον πρὶν ἢ ἐγὼ γεννηθῶ.—*τούτου*, δηλ. τοῦ Αἰγυπτιακοῦ.—*ἐργατικοῦ*, ὁ Ἡρόδ. καλεῖ τὸν Νεῖλον *ἐργατικὸν* ἕνεκα τῆς ἐπενεργείας του πρὸς καρποφορίαν καὶ κατοίκησιν τῆς Αἰγύπτου.

Κεφ. 12. *τὰ περὶ Αἴγυπτον* ὡς πρὸς ὅσα ἀνέφερα περὶ τῆς Αἰγύπτου.—*οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι*=*κάρτα δοκέω οὕτω εἶναι*· *κάρτα*=; (I, κεφ. 194).—*ιδῶν τ ε τὴν Αἴγυπτον*=*ιδῶν τὴν τ ε Αἴγυπτον*· ἢ *μτχ. αἰτλγκ.*—*προκειμένην*...*φαινόμενα*... *ἔχον*, κτγμτκ. μετχ. ἐκ τοῦ *ιδῶν*.—*ἡ Αἴγυπιος πρόκειται τῆς ἐχομένης γῆς* ἢ Αἴγ. ἐξέχει πρὸς Β. περισσότερον ἢ ἡ γειτονική της γῆ (δηλ. ἡ Λιβύη).—*ἄλμη* ἄρημη, ἄλας.—*ἐπανθεῖ* ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας (αὐτῶν, τῶν ὀρέων) ἀναβλαστώνει ὡς ἄνθος, ἀναφαίνεται.—*ὥστε δηλέεσθαι*, ὑποκμ.: *τὴν ἄλμην δηλέομαι*=ἄττ. *βλάπτω*.—*μοῦνον*, εἰς τὸ ὄρος τοῦτο.—*ὑπὲρ Μέμφιος* ὑπεράνω τῆς...—*πρὸς δὲ πρὸς τούτοις δέ.*—*τῇ χώρῃ* ὡς πρὸς τὴν γῆν, ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος.—*προσοῦρω ἐούση*, δηλ. *τῇ Αἰγύπτῳ*· *πρόσουρος* γειτονικός.—*τὴν Αἴγ. προσεικέλην*...*ἀλλὰ μελάγγαιον* κτλ., ἐκ τοῦ *ιδῶν*· *προσείκελος*(= *προσεικῶς*) κάπως ὁμοίος.—*οὐ μὲν* (= *μῆν*) *οὐδὲ οὐδὲ βέβαια*.—*νέμομαι* κατοικῶ.—*μελάγγαιος* (= ἄττ. *μελάγγεως*) *καλ*

καταρρηγνυμένη ἔχουσα ἔδαφος μέλαν καὶ εὐκόλως διαρρηγνυόμενον (ἔχον χαράδρας καὶ ῥήγματα)· διὰ τὸ μέλαν ἔδαφός της ἢ Αἴγυπτος ἔκαλεῖτο τὸ πάλαι ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων **Κέμει** ἢ **Κάμ**, ὅπερ=μαύρη γῆ.—**ὥστε δοῦσαν** (=ἄτε οὖσαν) **ἰλύν**... ἀκριβῶς διότι αὐτὸ (τὸ ἔδαφος) εἶναι λάσπη, ἔχει σχηματισθῆ ἀπὸ λάσπην.—**πρόχυσις** χώματα.—**κατενηνευγμένην**=ἄτι. **κατενηνευγμένην**· **καταφέρομαι** φέρομαι πρὸς τὰ κάτω.—**ἴδμεν**=ἄτι. **ἴσμεν** (τοῦ **οἶδα**).—**ὑποψαμμοτέρη** κάπως ἀμμώδης.—**ἀργιλωδεστέρα** μᾶλλον ἀργιλώδης (λευκὴ καὶ καθαρὰ).—**ὑπόπετρος** ὀλίγον πετρώδης.

Κεφ. 35. **μηκύνω τὸν λόγον περὶ τινος** ὀμιλῶ ἐκτενέστερον περὶ τινος.—**οἶ**, αἰτλγκ.—**θωμάσια**=**θώματα** (βλ. I, 93).—**λόγου μέζω** (=ἄτι. **μειζω**) ἀνώτερα πάσης περιγραφῆς.—**παρέχομαι** δεικνύω.—**πρὸς πᾶσαν χώραν** ἐν συγκρίσει πρὸς κάθε ἄλλην χώραν.—**εἰρήσεται**=**ῥηθήσεται**.—**ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ** μαζί μὲ τὸ ὅτι ὁ οὐρανὸς (καθὼς ὁ οὐρανὸς) ὁ παρ' αὐτοῖς εἶναι διαφορετικὸς.—**τὰ πολλὰ πάντα** ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅλως.—**ἐμπαλίν τινι** τὸ ἐναντίον πρὸς τινά, διαφορετικὰ ἀπὸ τινά.—**ἴσταμαι** καθιστῶ.—**νόμος** ἔθιμον.—**ἐν τοῖσι** (=ἄτι. **ἐν οἷς**) διότι παρ' αὐτοῖς (δηλ. τοῖς Αἰγυπτίοις).—**ἀγοράζω** διατρίβω, εἶμαι ἐν τῇ ἀγορᾷ.—**καπηλεύω** κάμνω ἐμπόριον, λιανοπωλῶ.—**κρόκη** ὑφάδιον.—**ἄχθος** βάρος, φορτίον.—**φορῶ** φέρω.—**τοκεὺς** γονεὺς.

Κεφ. 36. **τῇ ἄλλῃ** (δηλ. **χώρα**) εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλαχοῦ.—**κομῶ** ἀφίνω τὴν κόμην μακράν.—**κῆδος, εὐς** πένθος· **ἅμα κῆδεϊ** ἐν πένθει, ὅταν πενθοῦν.—**κέκαρμαι** (τοῦ **ῥ. κείρομαι**) **τὴν κεφαλὴν** κουρεύομαι.—**τοὺς** (=οὗς) **μάλιστα ἰκνέεται** (=προσῆκει [δηλ. **κεκάρθαι**]) ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους πρὸ πάντων ἀρμόζει (εἶναι πρέπον) νὰ κουρεύωνται, δηλ. οἱ πλησιέστατοι συγγενεῖς.—**ὑπὸ τοὺς θανάτους** ὅταν ἀποθάνῃ τις (ἐκ τῶν συγγενῶν).—**ἀνιέτσι**=ἄτι. **ἀνιᾶσι**· **ἀνίημι** ἀφίνω.—**τέως** ἕως τότε.—**ἀποκρίνομαι** χωρίζομαι· **τοῖς ἄλλοις ἢ δῖαιτα ἀποκέριται** χωρὶς **θηρίων** οἱ ἄλλοι ζοῦν ὅλως χωριστὰ ἀπὸ τὰ (κατοικίδια) ζῶα.—**πυρὸς** σίτος.—**ἄλλοι**=οἱ ἄλλοι.—**ποιεῦμαι τὴν ζῴην** (=ἄτι. **ζῴην**) ζῶ.—**σιτία** ἄρτος.—**τάς**=ἄς.—**ζειαί** εἶδος σιτηροῦ, πιθ. τὸ ἄσπρ ο σ ἰ τ ἰ.—**μετεξέτεροι**=ἄτι.

ἐνιοι.—**φυρῶ** ζυμώνω.—**τὸ σταῖς** (γνκ. **σταιτὸς**) ζύμη.—**εἶμα** (**ἐννυμι**) ἔνδυμα.—**ἔχει**=**φορέει**.—**κάλος** (= ἄττ. **κάλως**) σχοινίον πρὸς ἀνέλκυσιν ἢ καθέλκυσιν τῶν ἰστίων.—**ψήφοις λογιζομαι** ἀριθμῶ διὰ λιθαρίων.—**διφάσιος** διπλοῦς.—**γράμματα** γραφή.—**ἰρά**, ἐννοεῖται ἡ ἱερογλυφικὴ γραφή (τὴν ὁποίαν μετεχειρίζοντο οἱ ἱερεῖς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **δημοτικὴν** (τὴν διὰ τὸν λαὸν) γραφήν).

Κεφ. 50. **περισσῶς** ὑπερβαλλόντως.—**διότι** ὅτι.—**εὕρισκω ἐὸν**—**δοκέω**, τὸ α' δηλοῖ τὸ πραγματικόν, τὸ β' τὴν εἰκασίαν.—**δ' ὧν** ὅμως.—**δτι μὴ** πλήν, ἔκτός.—**Ἰστίη**=**Ἔστια**.—**αἰεὶ κοτε** ἀνέκαθεν.—**τῶν δέ...** **θεῶν...** **οὔτοι δέ**=**οὔτοι δὲ οἱ θεοί, τῶν** (= ὧν) **τὰ οὐνόματά φασι** (**οἱ Αἴγ.**) **οὐ γινώσκουσιν**.—**οὐδαμοί** (= ἄττ. **οὐδένες**) οὐδὲν ἔθνος.—**ἐκίηται** = **κέκίηται**.—**νομίζουσι οὐδ' ἤρωσι οὐδὲν** δὲν ἔχουν τὴν συνήθειαν νὰ λατρεύουν τοὺς ἤρωας· κυρ.: δὲν ἔχουν καμίαν νόμιμον τιμὴν διὰ τοὺς ἤρωας.

Κεφ. 52. **ἔθνον πάντα** = **ἔθνον πάσας τὰς θυσίας**.—**Δωδώνη**, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἡπείρου, περίφημος διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἱερὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Διός.—**ἐπωνυμίην ποιεῦμαι τινι** δίδω ἐπωνυμίαν εἰς τινα.—**οὔ...κω**=**οὔπω**.—**ἀκηκόεσαν**, δηλ. τοιοῦτό τι. — **κόσμφ** ἐν τάξει.—**θεοὺς**—**θέντες**, κατὰ ταῦτα ὁ Ἡρόδ. παράγει τὴν λ. **θεός** ἐκ τῆς ῥίζης τίνος ῥ.;—**τὰ πάντα πρήγματα** τὸ πᾶν, τὸ σύμπαν.—**νομή** διαίρεσις, διανομή, μέρος.—**ἔχω** κυβερνῶ.—**χρηστηριάζομαι** ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.—**γενόμεσται** θεωρεῖται.—**εἰ ἀνέλωνται** ἂν ἔπρεπε νὰ δεχθοῦν.

Κεφ. 53. **ἐνθεν** πόθεν.—**εἶδος** μορφή.—**ἠπιστέατο** = ἄττ. **ἠπίσταντο**.—**μέχρι οὔ** (= **μέχρι**) **πρώην τε καὶ χθὲς** ἕως χθὲς καὶ προχθὲς.—**ὡς εἰπεῖν λόγῳ**, τὸ ἀπαρμφ. ἀπολύτως: ἵνα εἴπω οὔτω.—**Ἡσιόδος**, ἐπικός ποιητὴς ἐξ Ἀσκληρῆς τῆς Βοιωτίας (750—700 π. Χ). Τὰ ἐπισημότατα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἶναι ἡ «**Θεογονία**» καὶ τὰ «**Ἔργα καὶ ἡμέραι**».—**μου πρεσβυτέρους** = **πρεσβυτέρους μεν** (= ἄττ. **μου**).—**ποιῶ** σι-

χουργῶ. — **θεογονίη**, ἐδῶ (ὄχι: ὕμνος, προσευχή, ὡς ἐν κεφ. 132 τοῦ I βιβλ., ἀλλά): γενεαλογία (ἱστορία) τῶν θεῶν. — **διαιρῶ** μοιράζω. — **σημαίνω** περιγράφω. — **οἱ πρότερον ποιηταί...** = **οἱ ποιηταί, οἱ λεγόμενοι γενέσθαι πρότερον τούτων τῶν ἀνδρῶν...** νοοῦνται οἱ ποιηταί Ὅρφεύς, Μουσαῖος, Λίνος κ. ἄ. — **ἔμοιγε δοκέειν**, τὸ ἀπαρμφ. ἀπολύτως: κατὰ τὴν γνώμην μου τοῦλάχιστον. — **τὰ μὲν πρῶτα**, δηλ. τὰ ἔξιστορηθέντα ἐν κεφ. 52. — **τὰ ἔχοντα ἐς** τὰ ἀναφερόμενα εἰς.

2. Ἔορται καὶ πανηγύρεις τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ. 58. **πανηγύριος** = ἄτι. **πανηγύρεις**. — **προσαγωγή** προσέλευσις (εἰς ναόν). — **τεν** = ἄτι. **τινος πολλός τις χρόνος** παρὰ πολὺς χρόνος, πολὺ μακρὸς χρόνος.

Κεφ. 59. **Βούδαστις** πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ΝΑ. τοῦ σημερινοῦ Ζαγαζίκ· βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου ἐν σελ. IV. — **τῆ Ἀρτέμιδι** πρὸς τιμὴν τῆς Ἀρτέμιδος· αὕτη ἡ θεὰ ἐτιμᾶτο παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ὑπὸ τὸ ὄνομα **Βασίτι**· ὀνομαστὸν ἱερὸν αὐτῆς ὑπῆρχεν ἐν Βουβάστει. — **δεύτερα** δεύτερον. — **τῆ Ἴσι** = ἄτι. **τῆ Ἴσιδι** ἢ Ἴσις ἦτο αἰγυπτία θεὰ, σύζυγος τοῦ μεγίστου θεοῦ τῶν Αἰγυπτίων Ὅσιριδος (τοῦ ταυτιζομένου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν Διόνυσον)· ἡ Ἴσις παριστάνεται συνήθως εἰς ἀγαλμάτια καθήμενη καὶ κρατοῦσα ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς τὸν υἱὸν τῆς Ὁρον (βλ. εἰκ. ἐν σελ. V). — **Σαῖς** πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου. — **τῆ Ἀθηναίῃ**, οἱ Αἰγύπτιοι ἐτίμων τὴν Ἀθηναῖν ὑπὸ τὸ ὄνομα **Νηῖθ**. — **Ἐλλίου πόλιν** (= **Ἐλιούπολιν**) **τῷ Ἐλίῳ** (δηλ. **τῷ Ῥά**), βλ. κεφ. 3. — **Βουτιῶ** πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου. — **τῆ Δητοῖ**, δηλ. τῆ αἰγυπτίᾳ θεᾷ **Μούτ**. — **Πάπρημις** πόλις ἐν τῷ Δέλτα τοῦ Νείλου. — **τῷ Ἀρεῖ**, πιθανῶς τῷ αἰγυπτίῳ θεῷ **Σήθ**.

Κεφ. 60. **νυν** = **τοίνυν**. — **κομίζομαι** πλέω. — **ἅμα ἄνδρες γυναίξι** = **ἄνδρες ἅμα γυναίξι**. — **πολλόν τι** = ; (βλ. κεφ. 58 «**πολλός τις**».) — **βάρι** = ἄτι. **βάριδι· βᾶρις** πλοῖον μὲ πυθμένα εὐρύν. — **κρόταλον** κροτοῦν ὄργανον, ἀποτελούμενον ἐκ δύο τεμαχίων ξύλου ἢ μετάλλου διὰ τῶν δακτύλων τοῦ κρατοῦντος συγκρουομένων· ἐχρησίμευεν εἰς τήρησιν τοῦ ὄρθου

εἰς ὀρχήσεις καὶ τελετάς.—*γίνομαι κατὰ* φθάνω εἰς.—*ἐγχερίμ-
πτω* πλησιάζω.—*τωθάζω* περιγελῶ, σκώπτω.—*ὀρτάζω*=ἄτι.
ἐορτάζω. — *ἀνάγω θυσίαν* προσφέρω θυσίαν. — *ἀναισιμῶ*
(—*ὄω*)=ἄτι. *ἀναλίσκω*.—*πλέων* = ἄτι. *πλείων*.—*ὅτι* (πε-
ριληπτικ.) *ἀνὴρ καὶ γυνή ἐστι* ὅσοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὑπάρ-
χουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες.—*καὶ ἐς, ὁ καὶ* ἔδω: περίπου.—
ταύτη ἔκει.

Κεφ. 61. *Βουσίρι* = ἄτι. *Βουσίριδι*. — *ἀνάγουσι ὀρτήν
τήνδε*=*ὀρτάζουσι ὧδε*.—*κοιλία* τὰ ἔντερα.—*ἐκείνην*=*ἐκεί-
νου τοῦ βοός*.—*ἐξ ὧν εἶλον*, τιμῆσις = *ἐξεῖλον* (γνωμκ. ἄορ.)
ὧν ἐξαιρῶ ἐκβάλλω· περὶ τοῦ *ὧν* μετὰ γνωμκ. ἄορ. βλ. I, κεφ.
132 «*ἔθηκε ὧν*».—*σπλάγχνα* τὰ ἐντόσθια, μάλιστα τὰ εὐγε-
νέστερα αὐτῶν, ἢ καρδιά, οἱ πνεύμονες, τὸ ἥπαρ, οἱ νεφροί.—
πιμελή τὸ πάχος, τὸ ξύγκι.—*ἀποτάμνω*=ἄτι. *ἀποιέμνω*.—
τὴν ὀσφὺν ἄκρην τὸ ἄκρον τῆς ὀσφύος.—*σμέρνα* ῥητινωδὲς
κόμμι ἄραβικῶ τινος δένδρου (ἴσως εἶδους ἀκακίας).—*θυμῆ-
ματα* ἀρώματα, μπαχαρικά. — *κατογίζω* = ἄτι. *καθαγίζω*
καίω.—*τὰ ἱερά* = ἄτι. *τὰ ἱερά* τὸ ἱερεῖον, τὸ θῦμα. — *τύπτο-
μαι* «χτυπιούμαι», κτυπῶ τὸ στήθος μου (ἐκ θλίψεως).—*κάρτα*
=ἄτι. *πάνν, μάλα*.—*τῷ* (=ἄτι. *ῶ*) διὰ τίνα (θεόν), πρὸς τιμὴν
τίνος θεοῦ.—*οὐ μοι ὀσιόν ἐστι λέγειν*, ὁ Ἡρόδ. ὑπονοεῖ τὸν
θεὸν Ὅσιριν· τοῦτον φονευθέντα κατὰ τὴν αἰγυπτιακὴν παρά-
δοσιν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Σήθ ἐθρήνουν κτυπῶντες τὰ στήθη
των οἱ συνερχόμενοι ἐν Βουσίριδι. Ἀποφεύγει δὲ ὁ Ἡρόδ. ν'
ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ἀπὸ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν· πρβλ.
καὶ κεφ. 86.— *ἀποτύπτομαι* = *παύομαι τυπτόμενος*.—*δαίς,
δαιτὸς* φαγητόν, εὐωχία· *δαῖτα προιθέαται* (=ἄτι. *προτίθεν-
ται*) θέτουν ἐμπρός των πρὸς φαγητόν (διὰ νὰ φάγουν).—*τὰ
τῶν ἱερῶν ἐλίποντο* ὅσα ἐκ τοῦ ἱερείου ἀφῆκαν δι' ἑαυτούς,
ἐκράτησαν (δηλ.):

Κεφ. 62. *συλληχθέωσι* = ἄτι. *συλληγῶσι*. — *τῆσι θυ-
σίησι* διὰ τὰς θυσίας, διὰ νὰ θυσιάσουν (ἔκει).—*ἐν τινι νυκτι*
κατὰ τίνα (ὄρισμένην) νύκτα.—*δῶμα* οἰκία.—*ἐμβάφιον* μι-
κρὸν ἀγγεῖον, δοχεῖον.— *ἐμπλεος, α, ον* = ἄτι. *ἐμπλεως, ων*
πλήρης.— *ἄλς, ἄλδς* ἄλας.— *ἐπιπυλῆς* (ἐπίορ.) εἰς τὴν ἐπιφά-

νειαν.—*ἐλλύχνιον* θρουαλλίς, φυτῆλι.—*παννύχιος* καθ' ὄλην τὴν νύκτα, ὀλονύκτιος.—*κέεται* = ἄτι. *κεῖται* ἔχει δοθῆ.—*λυχνοκατῆ* = ἄτι. *λυχνοκαῖα*. — *φυλάσσω* περιμένω. — *Σάϊ* = ἄτι. *Σάϊδι*.—*καίεται*, ὑποκμ: *τὰ λύχνα*.

Κεφ. 63. *ἐς δὲ Ἑλλίου πόλιν καὶ Βουτοῦν*, συναπτεόν τῷ *φοιτέοντες*.—*ἐπιτελῶ* τελῶ θρησκευτικὸν καθῆκον· ἔπ. *θυσίας* προσφέρω θυσίας.—*Παπρήμι* = ἄτι. *Παπρήμιδι*.—*ἰρὰ* ἱεροπραξίαι.—*κατὰ περ* =; (I, κεφ. 131). — *τῇ ἄλλῃ* =; (II, κεφ. 36).—*εὔτ' ἂν* = ἄτι. *ὅταν*.—*καταφερῆς* φερόμενος πρὸς τὰ κάτω· *ὁ ἥλιος γίνεται καταφερῆς* ὁ ἥλιος κλίνει πρὸς τὴν δύσιν.—*ἰρέων* = ἄτι. *ἰερέων*.—*πεπονέεται* = ἄτι. *πεπόννηται* *πεπόννημαι*, πρkm. μὲ σημ. ἐνεστ.: καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι. *πεπόννηται περὶ τῶγαλμα*, ἐννοεῖται ἡ προετοιμασία διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγωγήν τοῦ ἀγάλματος. — *ξύλου κορύνῃ* ξύλινον ῥόπαλον.—*εὐχολῆ* προσευχή· *εὐχολῆν ἐπιτελέω* προσεύχομαι.—*πλεῦνες* = ἄτι. *πλείους*.—*ἐπὶ τὰ ἕτερα* εἰς τὸ ἄλλο (εἰς τὸ ἀπέναντι) μέρος.—*ἀλέες* = ἄτι. *ἄθροοι* συγκεντρωμένοι.—*νηδς* = ἄτι. *νεὼς* (ναός). — *προεκκομίζουσι*, δηλ. *οἱ ὀλίγοι ἰρέες*· *προεκκομίζω* ἐξάγω (ἐκβάλλω) πρότερον.—*τετράκυκλος* τετράτροχος.—*ἐνεδν* = ἄτι. *ἐνόν*. — *οἱ δέ*, δηλ. *οἱ δὲ πολλοὶ αὐτῶν*.—*οἱ εὐχωλιμαῖοι* = *οἱ εὐχολὰς ἐπιτελέοντες*.—*τιμωρῶ τινι* βοηθῶ τινά.—*αὐτούς*, δηλ. *τοὺς πολλοὺς τῶν ἰρέων*.—*ἀλεξομένους*, μτχ. ἐνδtk.· *ἀλέξομαι* ὑπερασπίζω τὸν ἑαυτὸν μου.—*συνταράσσω* συντριβῶ, σπάζω.—*τραῦμα* = ἄτι. *τραῦμα*.

Κεφ. 64. *ἐκ τοῦδε* ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον αἰτίαν.—*νομίζω* τι παραδέχομαί τι ὡς συνήθειαν ἢ ἔθιμον, εἰσάγω τι.—*οικέειν* (πρtk.), ἐκ τοῦ *φασί*.—*τὴν μητέρα*, μήτηρ τοῦ Ἄρεως (Σήθ;) ἦτο ἡ θεὰ Μοῦτ (κεφ. 59).—*ἀπότροφος γίνομαι* ἀνατρέφομαι μακράν, ἐν τῇ ξένη.—*ἐξανδρωμένον* = ἄτι. *ἐξηνδρωμένον*· *ἐξανδροῦμαι* φθάνω εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν, γίνομαι ἀνὴρ.—*πρόπολος* ὑπηρέτης (ναοῦ).—*οἷα οὐκ ὀπωπότης* = ἄτε οὐχ ἔορακότας.—*περιορῶ* (μετ' ἀπρμφ.) ἀφίνω νά.—*παρέρχομαι* εἰσέρχομαι.—*ἀπερύκω* ἐμποδίζω.—*τὸν δὲ* = *τοῦτον δέ*. — *τραχέως περιέπω τινά* κακομεταχειρίζομαι, δέρω τινά.—*ἀπὸ*

τούτου ἀπὸ ταύτην τὴν αἰτίαν.— τῷ Ἄρει πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄρεως.— πληγὴ κτύπημα· ἐδῶ: μάχη διὰ ῥοπάλων.

3. Δίαιτα καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

Κεφ. 77. ἡ σπειρομένη Αἴγυπτος τὸ καλλιεργούμενον μέρος τῆς Αἰγύπτου· νοεῖται ἡ ἄνω Αἴγυπτος.— μνήμη τὸ μνημονικόν.— ἀνθρώπων πάντων μάλιστα=; (I, 135 «ἐκ πάντων» — «ἀνδρῶν μάλιστα»).— ἐπασκῶ ἀσκῶ, γυμνάζω.— μακρῶ, ἐπιτείνει τὸ ὑπερθικ. λογιώτατοι (πρβλ. I, 135 «μακρῶ ἀριστους»)· λογιώτατοι τῶν (=ἀτι. ὧν) λογιώτατοι πάντων, ὧν.— ἀπικνέομαι ἐς διάπειράν τινος δοκιμάζω τινά.— ζῆη =ἀτι. ζωή· τρόπος ζῆης δίαιτα.— διαχρέωνται (=ἀτι. διαχρῶνται)=χρῶνται.— συρμαῖζω καθαρίζομαι.— μηνὸς ἐκάστου, γνκ. χρονκ.— θηρῶμαι ἐπιζητῶ, ἐπιδιώκω.— τῶν τρεφόντων, αὐτοὺς (δηλ. τοὺς ἀνθρ.).— καὶ ἄλλως καὶ ἐκτὸς τούτου (ἐκτὸς δηλ. τοῦ ὅτι φροντίζουν νὰ διατηροῦν τὴν ὑγίαν των διὰ διαίτης).— ὑγιερῆς ὑγίης.— τῶν ὠρέων=ἀτι. τῶν ὠρῶν (τοῦ ἔτους).— δοκέειν ἐμοί=; (κεφ. 53 «ἐμοιγε δοκέειν»).— μεταλλάσσω, ἀμτβτ.: ὑφίσταμαι μεταβολὴν, μεταβάλλομαι.— γίνονται ἐν προέρχονται ἐκ.— τῶν τε ἄλλων...καὶ ὠρέων, ἐκ τοῦ: ἐν τῆσι μεταβολῆσι.

δλυραι=ζειαί (βλ. κεφ. 36).— κυλλήστις, ἀτι. πληθ. ὄνομαστ. ἐνκ.: ἡ κυλλῆστις.— αὐαίνω (ἀόρ. ἠῦηνα) ξηραίνω.— τεταριχευμένους, καὶ εἰς τοῦτο ἀνήκει τό: ὠμοὺς σιτέονται· ἐξ ἄλμης τεταριχευμένοι παστωμένοι εἰς τὴν ἄλμην.— ὄρνις (ὄ) πτηνόν.— σφι παρ' αὐτοῖς.— ἐστι ἐχόμενα=ἔχεται· ἔχομαι τινος ἀνήκω εἰς τινά.— χωρὶς ἢ πλήν.— δκόσσι, ἐτέθη κατὰ τὸ γένος τῶν ὄρνιθων-λχθύων καὶ ὄχι κατὰ τὸ γένος τοῦ: τὰ ἐχόμενα.— ἀποδεδέχεται=ἀτι. ἀποδεδειγμένοι εἰσι ἔχουν ἀναγνωρισθῆ, θεωροῦνται.— τοὺς λοιπούς, ἐπαναλαμβάνει τὸ ἄλλα δι' ἄλλου γένους.— ὀπτὸς=; (I, 133).— ἐφθὸς βραστός.

Κεφ. 78. συνουσία συναναστροφὴ, συμπόσιον.— εὐδαίμων=; (I, 196).— ἐπεὰν=ἀτι. ἐπὰν.— ἀπὸ δειπνοῦ γίνομαι τελειώνω τὸ δειπνόν.— (ἡ) σορὸς θήκη, φέρετρον.— ξύλι-

νον(=ξύλου)πεποιημένον=ξύλινον.—μεμιμημένον, πρῶκμ. ἐν πθικ. σημασία τοῦ μιμοῦμαι· γραφῆ καὶ ἔργῳ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ τῆς κατασκευῆς· μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γρ. καὶ ἔργῳ, κατ' ἔννοιαν· κατεσκευασμένον καὶ ζωγραφημένον ὅλως ὅμοιον (πρὸς πραγματικὸν νεκρὸν).—*ὄσον τε* (= ἄττ. *ὄσον*) περίπου.—*ὄρέων* = ἄττ. *ὄρῶν*.—*τέρπευ* = ἄττ. *τέρπου*.—*παρὰ τὰ εἰς τά.*

Κεφ. 80. *ἐπικτιῶμαι* κτιῶμαι πρὸς τούτοις, ἀποδέχομαι.—*συμφέρομαί τινι* συμφωνῶ μέ τινα.—*τόδε*, αἰτ. τοῦ κατὰ τι.—*εἶκω τινὶ τῆς ὁδοῦ* ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ πρό τινος.—*ἐκτρέπομαι* (= ἄττ. *ἐκτρέπομαι*) τρέπομαι ἔξω τῆς πορείας μου, πρὸς ἄλλο μέρος.—*ἐπιούσι* ὅταν πλησιάζουν (οἱ πρεσβύτεροι).—*ἐξ ἔδρης ὑπανισιέαται* (= ἄττ. *ὑπανίστανται*) ἐγείρονται ἐκ τῆς θέσεώς των.—*ἄλλοισι οὐδαμοῖσι=οὐδενὶ ἄλλῳ* (λαῶ τῶν Ἑλλήνων).—*προσαγορεύω*=; (I, 134).—*καθήμι* καταβιάζω.

Κεφ. 81. *ἐνδέδυκα* εἶμαι ἐνδεδυμένος, φορῶ.—*κιθῶν* = ἄττ.; (I, 195).—*θυσανωτὸς* μὲ θυσάνους (κρόσσια).—*καλασίρις*, αἰτ. πληθ. ὄνομ. ἐνικ. *καλάσιρις*.—*εἰρίνεος* =; (I, 195).—*ἐπαναβληδὸν* ῥιχτά, ῥιμμένα ἐπάνω.—*οὐ... ἐσφέρεται εἰρίνεα* δὲν εἰσάγεται μάλλινον πρᾶγμα· ὅθεν οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἐφόρουν μόνον λινᾷ ἐνδύματα καὶ μάλιστα πάντοτε νεόπλυτα.

Κεφ. 82-83. *Αἰγυπτίοισι*, δίκ. ποιητ. αἰτίου.—*μεῖς* (= ἄττ. *μῆν*), δηλ. *ἕκαστος*.—*θεῶν δτιεν* (= *δτιου*) *ἐστὶ* τίνος θεοῦ εἶναι.—*τῆ*=ἄττ. *ῆ*.—*ἐγκυρέω* = *ἐντυγχάνω*.—*τῆ ἕκαστος ἡμέρη γενόμενος δτέοισι* (= ἄττ. *οἷσισι*) *ἐγκυρήσει* τὶ θὰ συμβῆ εἰς ἕκαστον γεννηθέντα κατὰ τοιαύτην ἢ τοιαύτην ἡμέραν.—*γίνομαι ἐν ποιήσι* ἀσχολοῦμαι εἰς τὴν ποίησιν.—*τέρας* σημεῖον σπάνιον, ἀσύνηθες φαινόμενον, μετέωρον, θαῦμα.—*σφι*, δίκ. ποιητ. αἰτίου.—*γράφομαι* σημειώνω.—*φυλάσσω τῶποβαῖνον* (= *τὸ ἀποβαῖνον*) περιμένω τὴν ἔκβασιν.—*ἀποβαίνω κατὰ τῶντὸ* ἔχω τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα.—*μαντικῆ ᾧδε διακέεται* τὰ περὶ μαντικῆς εἶναι τοιαῦτα.—*πρόσ-*

κείται ἀπόκειται, ἀνήκει — *μετεξέτεροι* =; (κεφ. 36). — *καὶ γὰρ* ὅθεν. — *Ἡρακλέος*, δηλ. τοῦ αἰγυπτίου θεοῦ *Χωνσοῦ*, τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ Ἄμμωνος. — *αὐτόθι*, δηλ. ἐν Αἰγύπτῳ. — *Ἀπόλλωνος*, δηλ. τοῦ αἰγυπτίου θεοῦ Ὠρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀσίριδος καὶ τῆς Ἴσιδος. — *Ἀθηναίης*, *Ἀρτέμιδος*, *Ἄρεος*, περὶ τούτων βλ. κεφ. 59. — *Διός*, οἱ Ἕλλ. πρὸς τὸν Δία ἑταύτιζον τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων Ἄμμωνα. — *τὸ* = ἄτι. ὄ. — *ἐν τιμῇ ἀγονται* =; (I, 135). — *Δητοῦς ἐν Βουτοῖ*, βλ. κεφ. 59. — *μαντηλῆ* τρόπος τοῦ μαντεύεσθαι. — *κατὰ τούτῳ ἐστᾶσι* εἶναι ὅμοιοι.

Κεφ. 84. *κατὰ τάδε δέδασται* (τοῦ *δαίωμα*) εἶναι διηρημένη ὡς ἐξῆς. — *πλέος* (= ἄτι. *πλέως*) πλήρης, γεμᾶτος· οὐδ. πληθ. *πλέα*. — *νηδὺς* κοιλία.

Κεφ. 85. (*τὸ*) *οἰκίον*, κατὰ πληθ. πάντοτε: (*τὰ*) *οἰκία* οἰκία, οἰκογένεια· *τοῖσι* (= ἄτι. *οἷς*) *ἀν ἀπογέννηται ἐκ τῶν οἰκίων* εἰς ὅποιαν οἰκογένειαν ἀποθάνη. — *τοῦ* (= οὖ) *καὶ λόγος τις (ἀν) ἧ* ἔχων κάποιαν ὑπόληψιν, ὁπωσοῦν σημαντικός. — *τὸ θῆλυ γένος* αἱ γυναῖκες. — *κατ' ὧν ἐπλάσατο*, τμησίς: *κατεπλάσατο* (γνωμκ. ἄορ.) *ὧν καταπλάσσομαι τὴν κεφαλὴν* ἐπιχρῶ (ἀλείφω) τὴν ἰδίαν μου κεφαλὴν· *ὧν*, ἐδῶ: ὄντως, πράγματι. — *λιποῦσαι*, δηλ. *αἱ θήλεια*, ὅπερ νοητέον ἐκ τοῦ: *τὸ θῆλυ γένος*. — *σιρωφῶμαι* περιφέρομαι. — *τύπτομαι* «κτυπιοῦμαι», κτυπῶ τὸ στήθος μου (ἐκ θλίψεως). — *ὁ προσήκων* ὁ συγγενής. — *ἐτέρωθεν* ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. — *οἱ ἄνδρες*, δηλ. *τύπτονται*. — *οὕτω*, τοῦτο ἐξαίρει τὴν ἀπόδοσιν: τότε. — *κομίζουσι*, δηλ. τὸν νεκρόν.

Κεφ. 86. *ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατατετάχεται* (= ἄτι. *καταταγαμένοι εἰσὶ*) δι' αὐτὸ τοῦτο εἶναι διωρισμένοι. — *παράδειγμα* ὑπόδειγμα. — *τῇ γραφῇ μεμιμημένα* =; (βλ. κεφ. 78). — *τὴν σπουδαιοτάτην... εἶναι, τοῦ* (= *τούτου, τοῦ*)... *τὸ οὖνομα...* λέγουν ὅτι ὁ πολυπλοκώτατος (δαπανηρότατος) τρόπος ταριχεύσεως εἶναι ὁ τρόπος τῆς ταριχεύσεως ἐκείνου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα... ὑπονοεῖ τὸν Ὀσίριν, τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἡ ἐξῆς παράδοσις: ὁ Σήθ, τὸ

πνεῦμα τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ κακοῦ, ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του Ὅσιριν, ἐτεμάχισε τὸ σῶμά του καὶ τὸ ἔρριπεν εἰς τὸν Νεῖλον· ἢ Ἴσις, ἢ σύζυγός του, συνέλεξε τὰ τεμάχια καὶ ἀποκατέστησεν ἀκέραιον τὸ σῶμα τοῦ Ὅσιρίδος, ὅπερ ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ταριχευθὲν σῶμα (ἢ πρώτη μουμία).—*ποιεῦμαι* νομίζω, θεωρῶ.—*εὐτελής* εὐθηνός.—*κατὰ ἦντινα*, δηλ. *ταρίχευσιν*.—*οἱ μὲν*, δηλ. *οἱ κομισαντες τὸν νεκρόν*.—*ἐκποδὼν ἀπαλλάσσομαι* ἀπέρχομαι.—*μισθῶ ὁμολογῶ* συμφωνῶ διὰ τὸν μισθόν.—*οἱ δέ*, δηλ. *οἱ ταριχευταί*.—*τὰ σπουδαιότατα*—*κατὰ τὴν σπουδαιότητα ταρίχευσιν*.

σκολιὸς κυρτός, στραβός.—*μυξωτῆρες* ῥώθωνες.—*τὰ μὲν...τὰ δέ...* μέρος μὲν... μέρος δέ...—*μετὰ δέ* = ; (I, 178).—*παρασχίζω παρὰ τὴν λαπάρην* σχίζω κατὰ μῆκος τὴν λαπάραν· *λαπάρα* δὲ τὸ μαλακὸν μέρος τοῦ σώματος τὸ μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ ἰσχίου.—*ἐξ ὧν εἶλον*—*ἐξεῖλον* (γνωμκ. ἀόρ.) ὧν· *ἐξαιρῶ* ἐκβάλλω· ὧν, περὶ τούτου μετὰ γνωμκ. ἀόρ. βλ. I, κεφ. 132 «*ἔθηκε ὧν*».—*κοιλίη* ἐντόσθια.—*αὐτήν*, δηλ. *τὴν κοιλίην* (ἐδῶ ὅμως ὄχι· τὰ ἐντόσθια, ἀλλά· τὴν κοιλίαν, τὸ κοίλωμα δηλ. τῆς κοιλίας, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶχον ἐξαχθῆ τὰ ἐντόσθια).—*διηθέω* ἐκπλύνω.—*θυμῆματα* = ; (κεφ. 61).—*τὴν νηδὺν* τὴν κοιλίαν (τὴν ἄνευ τῶν ἐντοσθίων).—*πλήσαντες*, τοῦ *πλήμι* (*τί τινος*) γεμίζω τι μέ τι.—*σμύρνα* ῥηρινῶδες κόμμα ἀραβικοῦ τινος δένδρου (ἴσως εἶδους ἀκακίας).—*ἀκήρατος* ἀμόλυντος, καθυρός.—*κασία* ἄρωμά τι κομιζόμενον ἐκ τῆς Ἀραβίας.—*ταριχεύουσι*, δηλ. τὸν νεκρόν.—*λίτρον* = *νίτρον* νιτρικὸν κάλιον.—*κρύπτω* φυλάττω.—*πλεῦνας* (= ἄτι. *πλείονας*), δηλ. *ἡμέρας*.—*κατειλίσσω* (= ἄτι. *καθελίσσω*) τυλίσσω.—*βύσσινος* κατεσκευασμένος ἐκ βύσσου (λεπτοῦ ὑποκιτρίνου λίνου).—*τελαμῶν* λουρίον.—*ὑποχρίοντες*, δηλ. *τελαμῶνας*.—*τὰ πολλὰ* πολλάκις.—*ἐνθεῦτεν* (= ἄτι. *ἐντεῦθεν*), χρονκ.—*μιν*—*αὐτὸν* (δηλ. τὸν νεκρόν).—*τύπος* θήκη.—*ξύλινον τύπον ἀνθρ.*, βλ. εἰκ. ἐν σελ. VII.—*ἐσεργνῦσι* (= ἄτι. *ἐσεργνύσασι*), δηλ. *ἐς ξύλινον τύπον· ἐσέργνυμι* ἐγκλείω.—*θησαυρίζω* ἀποθέτω, τοποθετῶ.—*θηκαῖος* ὅμοιος θήκη ἢ σαρκοφάγῳ· *οἴκημα θηκαῖον* τάφος.—*τοὺς τὰ πολυτελέστατα* = *τοὺς κατὰ τὸν πολυτελέστατον* (δαπανηρότατον) *τρόπον ταριχευομένους*.

Κεφ. 87. *τοὺς τὰ μέσα βουλομένους* δι' ἐκείνους ποὺ θέλουν τὸν μέσον τρόπον τῆς ταριχεύσεως.— *σκευάζουσι*, δηλ. τοὺς νεκρούς.— *ἐπεὰν τοὺς κλυσιτῆρας πλήσωνται* ἀφ' οὗ γεμίσουν τοὺς κλυσιτῆράς των· *κλυσιτῆρ* ὄργανον, δι' οὗ ἐμβάλλεται ὑγρὸν εἰς τὴν κοιλίαν.— *ἄλειφαρ* ἔλαιον.— *ἐν ὧν ἐπλησαν* = *ἐνέπλησαν* (γνωμκ. ἀόρ.) ὧν.— *ταριχεύουσι*, δηλ. *λίτρω*.— *τὰς προκειμένας ἡμέρας* κατὰ τὸν ὠρισμένον ἀριθμὸν τῶν (ἑβδομήκοντα) ἡμερῶν.— *ἐξιεῖσι* = ἄττ. *ἐξιᾶσι*· τοῦ *ἐξίημι*.— *κεδρή* ἔλαιον (ἐκ κέδρου).— *ἐσήκαν*, τοῦ *εἰσήμι* εἰσάγω.— *νηδύς*, ἐδῶ· στόμαχος.— *καταιήκω* δισλύω· ὁ πρkm. *κατατέτηκα* ἐν πθικ. σημασία.— *καὶ δὴ ὥστε*.— *ἀπ' ὧν ἔδωκαν* = ; (πρβλ. ἀνωτέρω: «*ἐν ὧν ἐπλησαν*»)— *οὐδὲν ἔτι πρηγματευθέντες* χωρὶς νὰ κάμουν ἄλλο τι περισσότερον.

Κεφ. 88. *ἡ τρίτη ταριχευσις* ὁ τρίτος τρόπος τῆς ταριχεύσεως.— *οἱ τοῖς χρήμασι ἀσθενέστεροι* οἱ πτωχότεροι.— *συρμάτη (-αία)*, καθαρτικὸν ὑγρὸν.— *ἀπ' ὧν ἔδωκαν*, δηλ. τὸν νεκρὸν εἰς τοὺς συγγενεῖς του.— *ἀποφέρεσθαι* διὰ νὰ τὸν πάρουν.

Κεφ. 90. *ὅς ἂν...φαίνηται* ἂν (ὀσάκις) εὐρίσκεται τις.— *ὁμοίως* ἐπίσης, ἀδιακρίτως.— *κατ' ἣν ἂν πόλιν ἐξενειχθῆ* (= ἄττ. *ἐξενεχθῆ*), *τούτους πᾶσα ἀνάγκη ἐστί...* οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, εἰς τὰ περίχωρα τῆς ὁποίας ἐρρίφθη, πάντως ὀφείλουν.— *περιστέλλω* ἐνδύω, καλύπτω.— *τοῦ Νείλου*, οἱ Αἰγύπτιοι ἐλάτρευον τὸν Νεῖλον ὡς θεόν.— *χειραπτάζω* πιάνω μετὰς χεῖράς μου.— *ἄτε πλέον τι ἢ ἀνθρώπου νεκρὸν* ὡς ἂν οὗτος ἦτο πλέον τι παρὰ νεκρὸς ἀνθρώπου.

Κεφ. 92. *ταῦτα πάντα.. νομιζουσι* αὐτὰ ὅλα τὰ ἔθιμα ἔχουν.— *οἱ κατύπερθε* (ὑπεράνω) *τῶν ἐλέων* (δηλ. τοῦ Νείλου) *οἰκέοντες* = *οἱ περὶ τὴν σπειρομένην Αἴγυπτον οἰκέουσι* (κεφ. 77).— *κατοικημένοι* = *οἰκέοντες*.— *οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι...*, δηλ. οἱ ἐν τῇ κάτω Αἴγύπτῳ οἰκοῦντες.— *καὶ τὰ ἄλλα καὶ καὶ τοῦτο ἀκόμη* (τὸ ἔθιμον) *μεταξὺ ἄλλων*, ὅτι...— *γυναικὶ μιῇ συνοικεῖ* ἔχει ὡς σύζυγον μίαν (μόνον) γυναῖκα.— *κατὰ περ* = ; (I, 131).

Ἄταρ ἀλλά, δέ.—πρὸς εὐτελείην ὡς πρὸς τὴν ἑξοικονόμησιν.—σφι, δίκ. ποιητικ. αἰτίου.—πελαγίζω, ἐπὶ τόπων: κατακλύζομαι ὑπὸ τοῦ ὕδατος.—τὰ...καλέουσι λωτόν, ὁ λωτός οὗτος καὶ σήμερον εὐρίσκεται ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἰδίως ἐν τῇ κάτω, καὶ χρησιμεύει καὶ σήμερον ἀκόμη ὡς τροφή.—τὸ ἐκ τοῦ μέσου τὸ ἐξέχον ἐκ τοῦ μέσου, τὴν καρδιά.—ἡ μήκων ἡ παπαροῦνα.—ἐμφερῆς ὁμοιος.—πίσσω (ἀόρ. ἐπιτσα) κοπανίζω.—ἐγγλύσσει ἐπιεικέως εἶναι ἀρκετὰ γλυκεῖα.—ἐὸν στρογγύλον, ἀντί: ἐοῦσα στρογγύλη.—μέγαθος, αἰτ. τοῦ κατά τι.—κατὰ μῆλον ὡς μῆλον.—ἔστι δὲ καὶ ἄλλα κρίνεα..., δηλ. ὁ Αἰγυπτιακὸς κύαμος, ἄλλο εἶδος λωτοῦ: τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ λωτοῦ δὲν εὐρίσκεται πλέον ἐν Αἰγύπτῳ ἤτο ὅμως ἄλλοτε σύνηθες εἰς τοὺς Αἰγυπτ. καὶ γνωστόν: διότι φαίνεται γεγλυμμένον εἰς πολλὰ ἀρχαῖα μνημεῖά των· βλ. εἰκ. ἐν σελ. VIII.—κάλυξ βλάστημα, στέλεχος (καὶ ὄχι: ἡ θήκη ἡ περικλείουσα τὸ ἄνθος, μπουμποῦκι).—ἐξ ὧν ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφνομένη ἐκ τῆς ῥιζῆς γίνεται τούτων ὁ καρπὸς δὲν γίνεται εἰς τὸ κυρίως στέλεχος, ἀλλ' εἰς ἄλλο, τὸ ὁποῖον φυτρώνει ἀπὸ τὴν ῥίζαν πλησίον ἐκείνου.—κηρῖον κηρήθρα.—ιδέην, αἰτ. τοῦ κατά τι: ιδέη μορφή, σχῆμα.—ὁμοιότατον, ἀντί: ὁμοιότατος.—ἐν τούτῳ, δηλ. τῷ καρπῷ.—τρωκτὰ = τρωκτοὶ πυρῆνες: τρωκτὸς φαγώσιμος: πυρῆν κόκκος, κουκούτσι.—δσον τε (= αἰτ. δσον) πυρῆν ἐλαίης μεγέθους περίπου ἐνὸς πυρῆνος ἐλαίας.—συχνά πολλά: συναπτόν τῷ τρωκτῷ.—ἀπαλὸς νωπός.—αὔρος ξηρός.

βύβλος πάπυρος (φυτόν): βλ. εἰκ. ἐν σελ. VIII.—τὴν ἐπέτειον γινομένην ἡ ὁποία καθ' ἕκαστον ἔτος φύεται (εἰς τὰ ἔλη).—ἀνασπῶ ἀνασύρω, ξεριζώνω.—τράπω=αἰτ. τρέπω χρησιμοποιοῦ.—ἐς ἄλλο τι, δηλ. πρὸς γραφήν, πρὸς κατασκευὴν πλοίων, σχοινίων, ὑποδημάτων καὶ ἄλλων.—δσον τε ἐπὶ πῆχυν ἕως ἑνα πῆχυν.—κάρτα = αἰτ. πάνυ, μάλα: συναπτόν τῷ: χρηστῆ χρηστὸς νόστιμος.—διαφανῆς (δηλ. ἐκ πυρός) πεπυρακτωμένος.—πνίγω ψήνω.—οἱ δὲ τινες=τινὲς δέ.—ἐξέλωσι τὴν κοιλίην=; (πρβλ. κεφ. 86 «ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην πᾶσαν»).

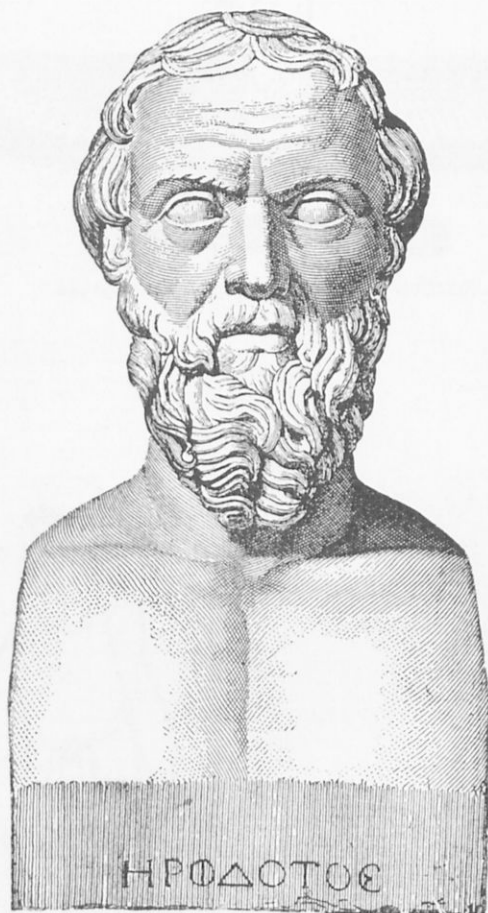
Κεφ. 94. ἀλειφαρ=; (κεφ. 87).—οἱ περὶ τὰ ἔλεα οἰκέοντες, πρβλ. κεφ. 92 «οἱ δὲ δὴ ἐν τοῖσι ἔλεσι κατοικημένοι».—ἀπὸ τῶν σιλλικυπρίων τοῦ καρποῦ = (τῷ γινομέ-

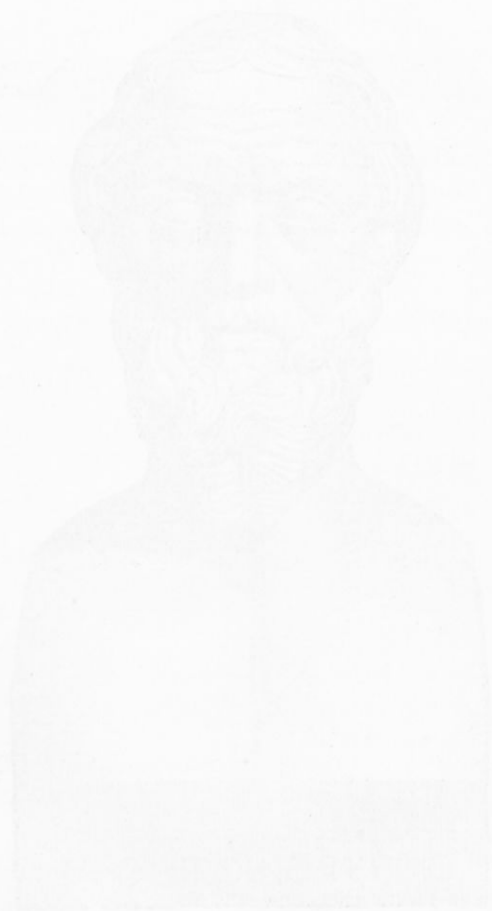
νω) ἀπὸ τοῦ καρποῦ τῶν σιλλικυπρίων· τὸ φυτὸν τοῦτο— τὸ σιλλικύπριον—εἶναι σήμερον γνωστὸν μὲ τὸ ὄνομα «ῥίκινος» ἢ «ῥίτσινος»· ἐκ τοῦ καρποῦ τούτου παράγεται τὸ γνωστὸν καθαρτικόν, τὸ ῥεϊσινόλαδο.—τῶν ποταμῶν, νοοῦνται οἱ διάφοροι βραχίονες τοῦ Νείλου.—ἐν Ἑλλησι=ἐν Ἑλλάδι.—κόπτω κοπανίζω.—ἀπιπῶω στίβω.—φρύγω ξηροψήνω, φρυγανίζω.—ἀφένω διυλίζω ἢ «λαγαρίζω» διὰ βρασμοῦ.—πίων, πείρα, πῖον παχύς.—τοῦ ἐλαίου, δηλ. τοῦ ἐλαιολάδου.—προσηγὲς τῷ λύχνῳ κατάλληλον διὰ τὸν λύχνον.—ὄσμη=ἄτι. ὄσμή.—βαρέαν=ἄτι. ;

Κεφ. 95. πρὸς τοὺς κατὰ τῶν.—σφι, δικ. ποιητικοῦ αἰτίου.—ἔστι μεμηχανημένα, ἐν παθικ. σημασίᾳ. — οἱ τὰ ἄνω τῶν ἐλέων οἰκέοντες=οἱ κατύπερθε τῶν ἐλέων οἰκέοντες (κεφ. 92).—οἱ πύργοι, ἐννοοῦνται τὰ πυργοειδῆ ἄνω μέρη (ἄνώγεια) τῶν οἰκιῶν τῶν Αἴγ.—ὑποῦ ὑψηλά.—ἀμφίβλησιτρον δίπτυον. — ἔκτεται=κέκτεται. — τάδε=τήνδε τὴν χρῆσιν =ᾧδε.—ἐν τῇ κοίτῃ.. περὶ ταύτην = περὶ τὴν κοίτην, ἐν ἣ . . . — κοίτη κλίνη.—ἐσθύμαι (ἀόρ. ἐσέδυν) ἐμβαίνω.—ἐνελεϊζάμενος, τοῦ ἐνειλίσσομαι (=ἄτι. ἐνελίττομαι) τυλίσσομαι ἐν τινι.—εὔδω=καθεύδω.—διὰ τούτων διὰ μέσου τούτων.—δάκνουσι, τοῦτον (δηλ. τὸν καθεύδοντα).—οὐδὲ-ἀρχὴν οὐδόλως.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Εισαγωγή	
1. Βίος Ἡροδότου	5
2. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἡροδότου	6
3. Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικά τῆς Ἡεροδοτείου διαλέκτου	7
Βιβλίον πρῶτον	
1. Λυδικὰ ἔθιμα.—Ἰδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυ- δῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν (κεφ. 93-94)	13
2. Περσικὰ ἔθιμα (κεφ. 131-138, 140)	14
3. Ἡ Βαβυλῶν (κεφ. 178-181)	17
4. Ἡθῆ καὶ ἔθιμα τῶν Βαβυλωνίων (κεφ. 194-198)	19
Βιβλίον δεύτερον	
1. Ἡ Αἴγυπτος καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς (κεφ. 2-5, 10-12, 35-36, 50, 52-53)	22
2. Ἐορταὶ καὶ πανηγύρεις τῶν Αἰγυπτίων (κεφ. 58-64)	27
3. Δίαιτα καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων (κεφ. 77-78, 80-88, 90, 92, 94-95)	29
Σημειώσεις	39
Εἰκόνες (ἐκτὸς κειμένου)	

**Αχουρα Μασδά (ἐπὶ περσικοῦ ἀναγλύφου)*

Πέρσης

Μήδος

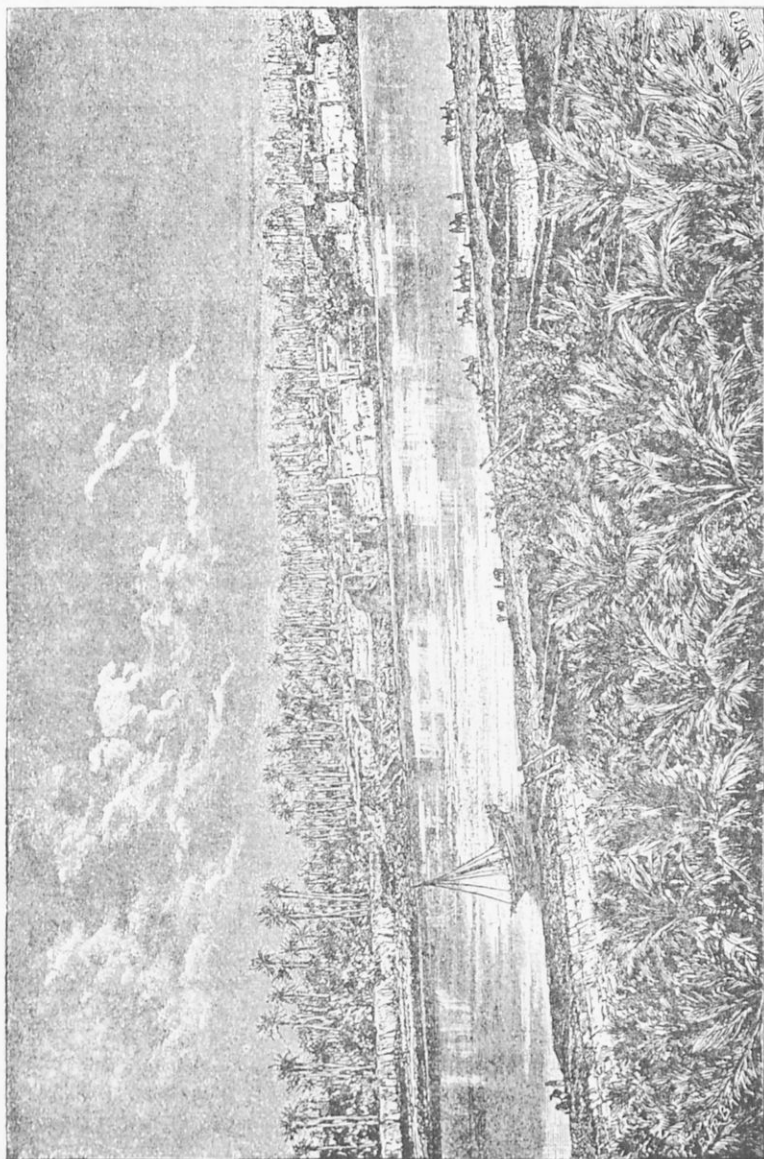
Επιτάφιος του Σπυριδίου (1870)

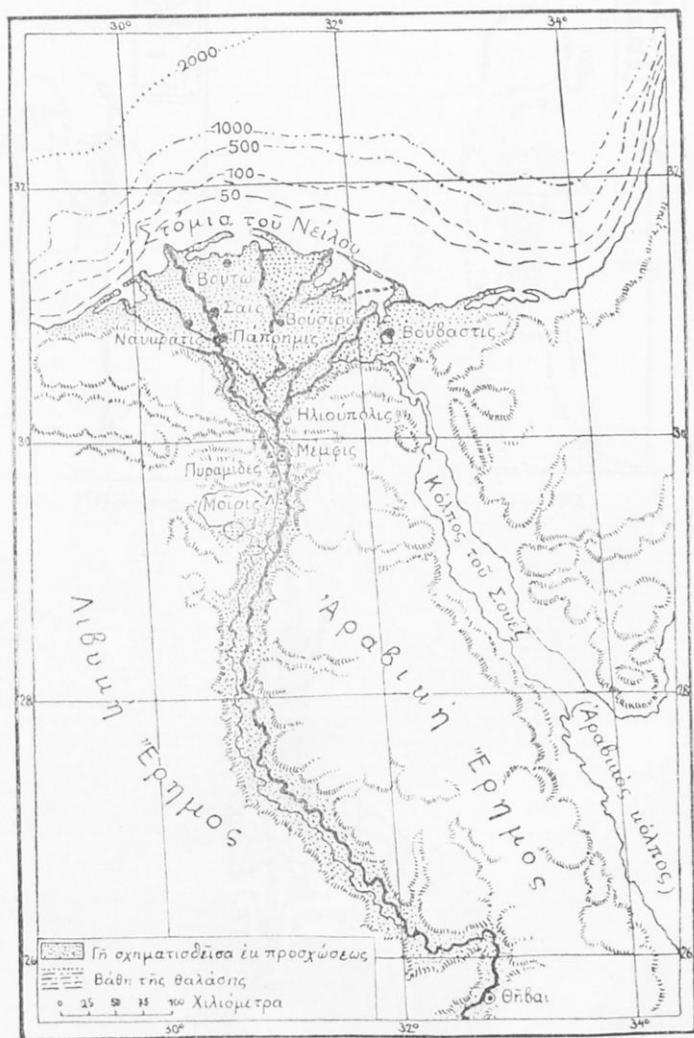
Σελ. 106

Σελ. 107

“Οχθαι τοῦ Εὐφράτου. Ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Βαβυλώνης

Χάρτης της Αιγύπτου

Φθα ("Ηφαιστος)

Ήρα

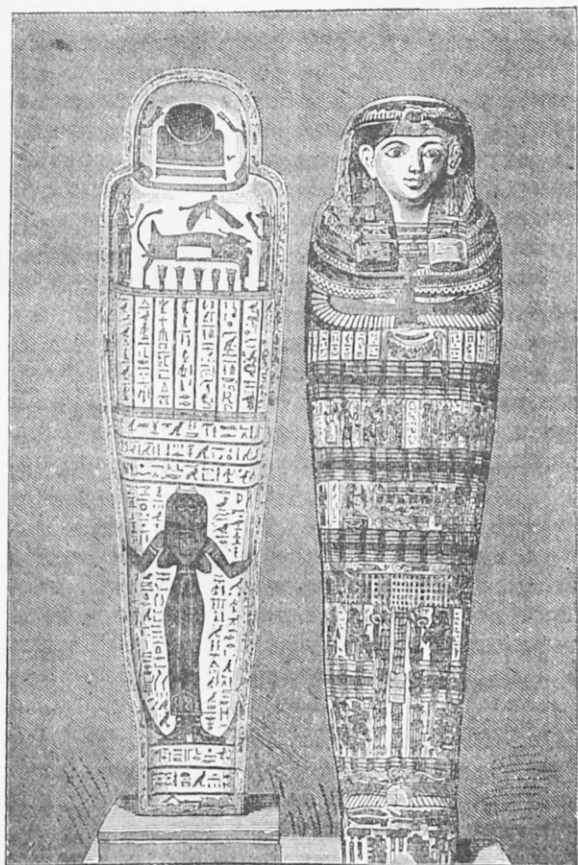

Ήις και Ήρος

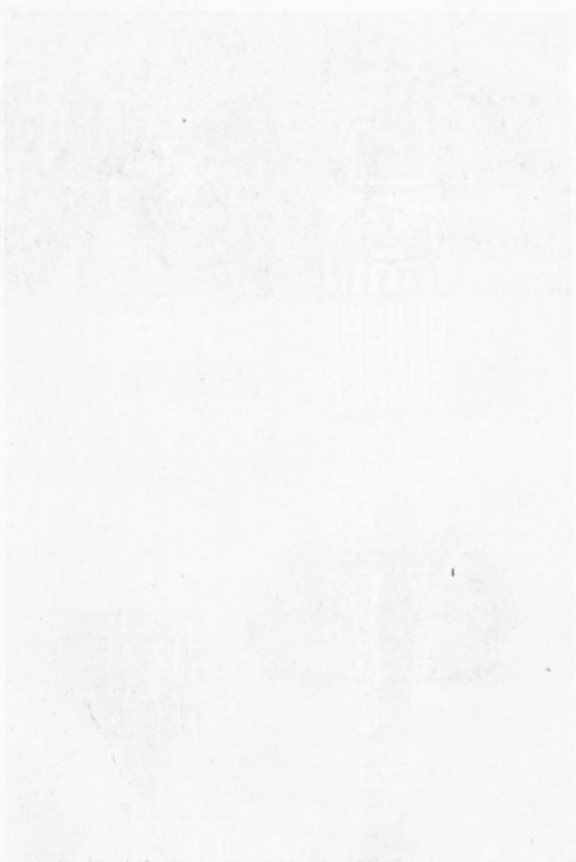

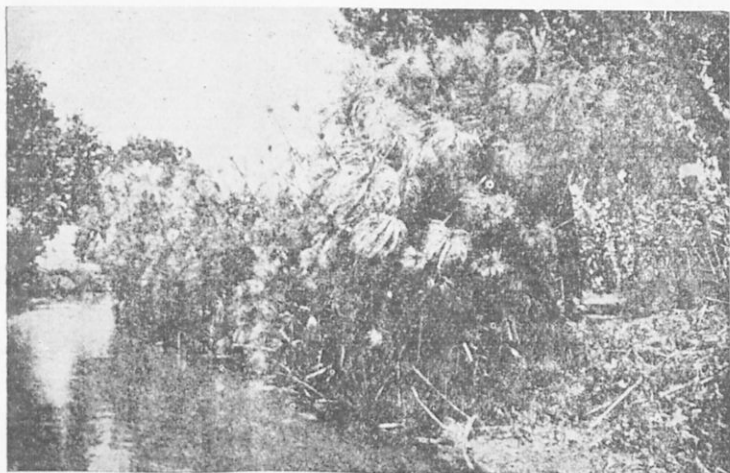

• Οσιρις

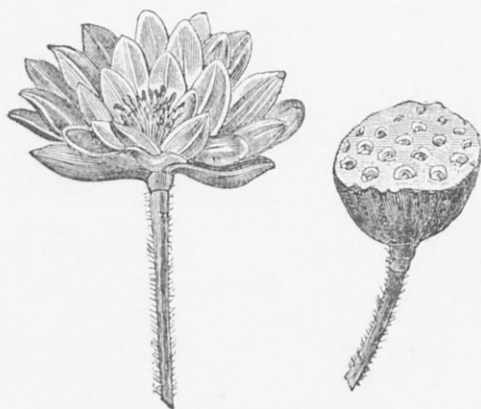

Θῆκαι μουμιῶν

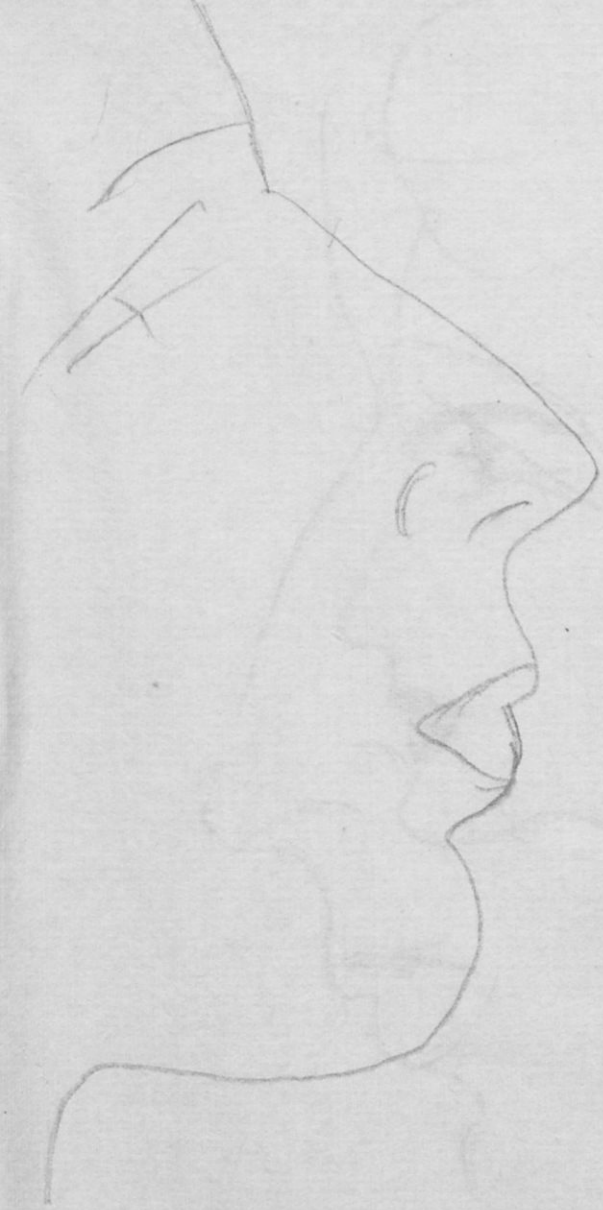
Πάπυροι

Ἄνθος καὶ καρπὸς λωτοῦ

Εκδόσεις του 1974

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

α') Έγκριμένα υπό τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἐκλογαὶ ἐν τῶν Νεκρικῶν διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ μετὰ σημειώσεων διὰ τὴν Α' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Ἐκλογαὶ ἐν τῆς Κύρου Ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφῶντος μετὰ σημειώσεων, εἰκόνων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Ἐκλογαὶ ἐν τῆς Ἀναβάσεως τοῦ Ἀρριανοῦ μετὰ σημειώσεων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Λατινικὸν Ἀναγνωσματάρειον μετὰ σημειώσεων καὶ λεξιλογίου διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Θουκυδίδου βιβλίον δεύτερον κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθὲν διὰ τὴν Δ', Ε' καὶ ΣΤ' τάξιν τῶν γυμνασίων. Τὸ μόνον ἐγκριμένον μετὰ λεξιλογίου.

β') Ἐλευθέρως εἰσαγόμενα.

Ἀπολλοδώρου Βιβλιοθήκη καὶ Αἰλιανοῦ Ποικίλη Ἱστορία. Ἐκλογαὶ μετὰ σημειώσεων καὶ εἰκόνων διὰ τὴν Α' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων καὶ γυμνασίων.

Ξενοφῶντος Ἑλληνικά. Ἐκλογαὶ (III-IV) μετὰ σημειώσεων καὶ γεωγραφικοῦ χάρτου διὰ τὴν Β' τάξιν τῶν ἡμιγυμνασίων, γυμνασίων καὶ ἐμπορικῶν σχολῶν.

Ἡρόδοτος. Ἐκλογαὶ (I-II) μετὰ σημειώσεων καὶ εἰκόνων διὰ τὴν Γ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Λυκούργου καὶ Ἰσοκράτους μετὰ λεξιλογίου διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν γυμνασίων.

Ξενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθέντα μετὰ λεξιλογίου διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν.

Θουκυδίδου βιβλίον πρῶτον κατ' ἐκλογὴν ἐκδοθὲν μετὰ σημειώσεων διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν.